

JOHN BUCHAN

OTUZ DOKUZ BASAMAK



OTUZ DOKUZ BASAMAK

JOHN BUCHAN

Türkçesi ÖZGE ONAN



Orjinal Adı : The Thirty-Nine Steps
Yayınlar Genel Koordinatörü İlker Balkan
Dizi Editörü Uğur Akınay
Kapak Tasarımı Cenk Kayakuş

Bu kitabın yayın hakları Altın Bilek Yayınları'na aittir.

Her hakkı saklıdır. Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ALTIN BİLEK YAYINLARI

Ankara Cad. Güncer İş Merkezi No:45/23 Cağaloğlu İstanbul

web: www.altinbilekyayinlari.com

e-posta: info@altinbilekyayinlari.com

Ölmüş Adam

O Mayıs akşamüstü, saat altı civarı şehirden döndüğümde hayatımdan nefret etmiş haldeydim. Üç aydır İngiltere'deydim ve buradan bıkmıştım bile. Bir yıl önce birisi, kendimi böyle hissedeceğimi söylese muhtemelen ona gülerdim; ama işte şu an bu durumdayım. Havadan rahatsızdım; ortalama İngilizler'in konuşmaları beni hasta ediyordu. Yeterince egzersiz yapamıyordum ve Londra'nın eğlence anlayışı bana, güneşte kalmış maden suyu kadar tatsız geliyordu. Kendi kendime durmadan, "Richard Hannay," diyordum; "Çok yanlış bir deliğe düştün dostum ve hemen buradan çıkmaya çalışsan çok iyi olur."

Buluwayo'da yaşadığım yıllarda yaptığım planları düşünmek dudaklarımı endişeyle ısırma sebep oluyordu. Maddi durumum iyiydi – çok büyük bir servetim yoktu ama bana yetiyordu – ve hayattan keyif almak için birçok yol buldum. Babam beni İskoçya'dan altı yaşındayken çıkartmıştı ve bir daha hiç eve dönmemiştin; yani İngiltere benim için bir nevi *Bin Bir Gece Masalı* gibiydi ve hayatımın geri kalanını orada geçirmek isteyeceğimi düşünmüştüm.

Ama İngiltere beni en başından hayal kırıklığına uğrattı. Bir haftadan kısa sürede çevredeki manzaraları görmekten bıkmıştım ve bir ay sonunda yeterince restoran, tiyatro ve yarışa gittiğime kadar verdim. Burada gerçekten iyi anlaştığım tek bir dostum bile yoktu; ki belki de bu her şeyi açıklıyordu. Beni evlerine davet eden birçok kişi oldu, ama benimle pek de ilgileniyormuş gibi görünmüyorlardı. Bana Güney Afrika'yla ilgili birkaç soru sorduktan sonra kendi dünyalarına dönüyorlardı. Birçok Emperyalist Leydi, beni Yeni Zelanda'dan gelen öğretmenler ve Vancouver'dan gelen editörlerle tanıştırmak için çaya davet etti, fakat bunlar katıldığım en sıkıcı toplantılara dönüşüyordu. 37 yaşında, keyifli bir hayat sürmeye yetecek parası olan sapasağlam bir adam olarak, günlerimi sıkıntı içinde geçiriyordum. İngiltere'den ayrılıp tekrar Güney Afrika'ya dönmeye karar vermek üzereydim, çünkü İngiltere'nin canı en çok sıkılan kişisi haline gelmiştim.

O akşamüstü, sadece beynimi çalıştıracak bir konu olsun diye yatırım uzmanlarımla yatırımlarım üzerinde fikir alış verişinde bulunmuştum. Eve dönerken üye olduğum kulübe, daha doğrusu kolonilerde yaşayan zenginleri üyeliğe kabul eden bir birahaneye uğradım. Yavaş yavaş içkimi yudumlarırken akşam gazetelerini okudum. Hepsinde Yakın Doğu'yla ilgili bir sürü haber vardı ve birinde, Yunanistan Başkanı Karolides hakkında bir makale yayınlanmıştı. Hatta adamı takdir ettim. Birçok açıdan oyundaki en büyük oyuncu oymuş gibi görünüyordu ve adımlarını dürüstçe atıyordu ki bu oyundaki birçok başka kişi için söylenemezdi. Yazılardan, Berlin ve Viyana'dakilerin ondan epey nefret ettiğini çıkardım, ama yine de onun istediği yolu izleyeceklerdi. Hatta bir gazetede, Karolides'in, Avrupa'yla Kıyamet Günü arasında duran tek bariyer olduğu yazıyordu. Bu tip bir iş bulup bulamayacağımı düşündüğümü hatırlıyorum. Balkanlar'ın, insana sıkılmak için fırsat bırakmayacak bir coğrafya olduğunu düşünmüştüm.

Saat altı civarında eve gittim, giyindim, Royal Cafe'de yemeğimi yedikten sonra bir müzikhole gittim. Zıplayıp hoplayan kadınlarla maymun suratlı adamların aptalca gösterisini bir süre izlediysen de uzun süre orada kalamadım. Portland Place yakınında kiraladığım daireme doğru yürürken hava yumuşak ve temizdi. Kaldırımında yanımdan konuşarak, bir işleri varmış gibi bir kalabalık geçti ve ben, yapacak bir işleri olduğu için onları kıskandım. Tezgâhtar kızlar, şık beyler, polis memurları; hepsinin onları hayata bağlayan bir işleri vardı. Kenardaki bir dilenciye iki buçuk şilin verdim, çünkü onu esnerken görmüştüm; o da benim gibi bu hayattan sıkılmıştı. Oxford Meydanı'nda başımı kaldırıp

bu bahar gecesine baktım ve kendime bir söz verdim. İngiltere'ye karşıma bir şey çıkarması için bir gün daha verecektim, hiçbir şey olmazsa da kalkan ilk gemiyle Cape Town'a geri dönecektim.

Dairem, Langham Place'in arkasındaki yeni bir bloğun birinci katındaydı. Ortak bir merdiveni, bir asansörü ve bir asansör görevlisi vardı, ama restoran ya da onun gibi bir şeye sahip değildi ve her daire birbirinden oldukça izole haldeydi. Evlerde kalan uşaklardan nefret ederdim, bu yüzden gündüzleri işlerimi halletmesi için birini tutmuştum. Her sabah saat sekizden önce eve gelir, akşamları da yedide evine giderdi, çünkü hiçbir zaman akşam yemeğimi evde yemiyordum.

Anahtarımı kapıya sokarken, hemen yanımda duran adamı fark ettim. Yaklaştığını görmemiştim, bir anda onu görmek beni şaşırttı. Kısa, kahverengi sakalları, keskin bakışlı mavi gözleri olan zayıf bir adamdı. Onun, birkaç gün önce merdivenlerde karşılaştığım üst kat komşularımdan biri olduğunu gördüm. "Sizinle konuşabilir miyim," diye sordu. "Bir dakika içeri gelebilir miyim?" Sesini kontrol etmek için çaba sarf ediyor ve eliyle kolumu sıkıyordu.

Kapıyı açıp ona içeri geçmesini işaret ettim. Komşum, hızla eşikten geçti, sigara içmek ve mektuplarımı yazmak için kullandığım arka odaya doğru yöneldi. Ardından geri döndü.

Heyecanlı bir tavırla "Kapı kilitli mi," diye sordu ve kapının zincirini kendi elleriyle taktı.

"Çok üzgünüm," dedi mahcup bir tavırla, "Bu büyük bir küstahlık, ama siz bunu anlayabilecek bir adama benziyorsunuz. İşler sarpa sarmaya başladığından beri, bir haftadır aklımda siz varsınız. Bana bir iyilik yapar mısınız?"

"Sizi dinleyebilirim," dedim. "Ancak bunun için söz verebilirim." Bu sinirli adamın tuhaf tavırları beni germeye başlamıştı.

Komşum, yanında duran sehpadaki içki tepsisinden kendisi için sert bir viski soda hazırladı. Bardağı üç yudumda bitirdi ve sehpayı koyarken çatlattı.

"Özür dilerim," dedi, "Bu akşam biraz huzursuzum. Çünkü şu anda ben ölü bir adamım."

Koltuğa oturup pipomu yaktım.

"Bu nasıl bir his," diye sordum. Artık delinin tekiyle uğraştığımdan oldukça emindim.

Yorgun yüzünde bir gülümseme belirdi. "Hayır, henüz delirmedim. Bakın bayım, bir süredir sizi izliyordum ve serinkanlı biri olduğunuzu düşünüyorum. Ayrıca dürüst biri olduğunuzu ve cesaret gerektiren işlerden korkmayacağınızı da düşünüyorum. Size sırrımı anlatacağım. Şu anda dünyadaki herkesten daha çok yardıma ihtiyacım var ve size güvenip güvenemeyeceğimi bilmem gerekiyor."

"Sen hikâyeni anlat," dedim. "Ondan sonra bunu konuşuruz."

Büyük bir çaba sarf ederek kendini toparlamaya çalışıyor gibi görünüyordu. Sonra karmakarışık bir hikâyeye anlatmaya başladı. Önce söylediklerinden hiçbir şey anlamadığım için sözünü kesip sorular sormak zorunda kaldım. Ama hikâyesi şuydu:

Komşum Kentuckyli bir Amerikalı'ydı, üniversiteyi oldukça iyi bir dereceleyle bitirdikten sonra dünyayı görmek için gezmeye başlamıştı. Birkaç yazı yazmış, Chicago'daki bir gazete için savaş muhabirliği yapmış ve Güneydoğu Avrupa'da birkaç yıl yaşamıştı. Onun oldukça iyi bir dil bilimci olduğunu ve oradaki halkları yakından tanıdığını tahmin ettim. Hikâyesinde, gazetelerde gördüğümü hatırladığım birçok isim geçiyordu.

Bana, önceleri ilgisini çektiği için, daha sonra da kendine mani olamadığı için politikaya bulaştığını anlattı. Onun, her zaman meselelerin köklerine inmeyi seven, zeki ve huzursuz bir adam olduğunu düşündüm. Fakat istediğinden biraz daha fazla derine inmişti.

Anladığım kadarıyla, bana anlattıklarının hepsini size anlatacağım.

Tüm hükümetlerin ve orduların gerisinde, çok tehlikeli insanlarca yönetilen çok büyük bir yer altı operasyonu yürütülmekteydi. Komşum bu operasyonu tesadüfen keşfetmiş, çok meraklanmış ve daha derinlere inmeye çalışınca da yakalanmıştı. Anladığım kadarıyla bu insanlar, dünyada devrimleri gerçekleştiren bir grup eğitilmiş anarşistten ve bu işe para için girmiş finansörlerinden oluşuyordu. Zeki bir adam, batmakta olan bu pazarda büyük kâr edebilirdi ve bu durum, Avrupa'yı anlaşmazlığa sürüklemek isteyen iki grubun da işine geliyordu.

Komşum bana, kafamı karıştıran birçok şeyi açıklığa kavuşturan tuhaf öyküler anlattı. Balkan Savaşı sırasında yaşanan olaylar, bir ülkenin nasıl olup da bir anda lider haline geldiği, bazı anlaşmaların neden yapıldığı ya da bozulduğu, neden bazı insanların ortadan kaybolduğu ve savaşın itici gücünün nereden geldiği gibi. Düzenlenen komplonun tek amacı, Rusya ve Almanya'yı anlaşmazlığa sürüklemektir.

Ona sebebini sorduğumda, bana anarşist grubun, bu durumda şansın kendilerine geleceğini düşündüğünü söyledi. Çok uluslu bir karmaşa ortamı meydana gelecek, onlar da bu karmaşadan yeni bir dünya yaratacaktı. Kapitalistler İsrail'e yaklaşip enkazları satarak servetlerine servet katacaktı. Komşum, paranın vicdanı ve vatani olmadığını söylüyordu. Ayrıca, bu işin arkasında Yahudiler vardı ve Yahudiler, Ruslar'dan ölümüne nefret ediyordu.

“Düşünebiliyor musun,” diye haykırdı, “Üç yüz yıl boyunca zulme uğradılar ve bu Yahudilerin intikamı olacak. Yahudiler her yerde, ama onları bulmak için çok derinlere inmeniz gerekiyor. Almanların yaptığı herhangi bir işi ele alalım. Onlarla iş yapıyorsanız, karşılaşacağınız ilk kişi, Eton ya da Harrow'da öğretilen İngilizceyle konuşan genç ve kibar Prens *von ya da zu Bilmemne* olur. Ama bu sizi yanıltmasın. İşiniz büyükse, onun ardındaki adamla tanışacaksınız ki o, sivri çeneli, alnı hafifçe açılmış, açgözlü bir Westfalyalıdır. İngiliz gazetelerini titreten Alman iş adamı işte odur. Ama işiniz gerçekten çok büyükse, büyük patronla tanışacaksınız. Bu konuda bire on bahse girerim ki karşınıza, ufak tefek, beyaz suratlı tekerlekli sandalyede oturan ve tek gözü bir çingiraklı yılanın bakışlarına sahip olan bir Yahudi çıkar. Evet beyefendi, dünyayı o adam yönetir ve şimdi de bıçağını Çar'ın imparatorluğuna saplamıştır, çünkü teyzesi çok kızgındır ve babası Volga üzerinde, at mesafesinde bir yerde dövülmüştür.

Bu Yahudi anarşistlerin artık gerilerde kaldığını söylemeden edemedim.

“Hem evet hem de hayır,” diye cevap verdi. “Bir noktaya kadar başarılı oldular, ama sonrasında paradan daha büyük bir şey onların yolunu tıkadı; parayla satın alınamayacak bir şey, insanın doğal savaş içgüdü. Eğer zaten öldürülecekseniz, uğruna savaşacağınız bir bayrak ve bir ülke yaratırsınız. Ve eğer hayatta kalırsanız, bunu sevmeyi öğrenirsiniz. O aptal askerler, değer verdikleri bir şey buldu ve bu da, Berlin ve Viyana'daki güzel planı alt üst etti. Ama dostlarım uzun zamandır son hamlelerini yapmadı. Şimdi, son büyük numaralarını yapmaya hazırlar ve eğer bir ay boyunca hayatta kalmayı başaramazsam son hamleyi yapıp oyunu kazanacaklar.”

“Ama sizin ölü olduğunuzu sanıyordum,” diye ekledim.

“Mors janua vitae,”[◆] diye karşılık verdi gülümseyerek. (Bu alıntıyı biliyordum: Hatta Latince bilgim bu cümleyle sınırlıydı.) “O meseleyi anlatacağım, ama önce sizi birkaç konuda bilgilendirmeliyim. Gazetenizi okuduysanız, muhtemelen Constantine Karolides ismini biliyorsunuzdur.”

Bunu duyunca oturduğum yerde doğruldum, çünkü henüz bu akşamüstü onun hakkındaki haberleri okumuştum.

“Bütün oyunlarını bozan adam o. Bu oyunun içindeki en zeki adam ve aynı zamanda dürüst biri. Bu yüzden geçtiğimiz on iki ay boyunca yetkileri düşürüldü. Bunu ben fark ettim, ama zor olduğu için değil, aptal biri bile bunu fark edebilirdi. Onu nasıl etkisiz hale getireceklerini öğrendim ve bu ölümcül bir bilgiydi. İşte bu yüzden ölmem gerekiyordu.”

Komşum bir içki daha içti. Hatta bunu kendi ellerimle hazırladım, çünkü bu tuhaf adamın anlattıkları ilgimi çekmeye başlamıştı.

“Onu kendi ülkesinde ele geçiremezler, çünkü Epirli korumaları büyükannelerinin bile derisini yüzer. Ama 15 Haziran’da, Karolides buraya gelecek. İngiliz Dışişleri Ofisi uluslararası çay partileri vermeye başladı ve bunların en önemlisi de bu tarihte gerçekleşecek. Karolides bu partinin onur konuğu olacak ve dostlarım başarılı olursa, asla onu seven vatandaşlarına dönemeyecek.”

“Ama bu çok basit bir durum,” dedim. “Onu uyarıp buraya gelmemesini sağlayabilirsin.”

“Yani onların oyununa mı gelmeliyim,” diye sordu sertçe. “Karolides gelmezse, onlar kazanır. Çünkü bu karmaşayı çözebilecek tek kişi o. Ve eğer hükümeti uyarılırsa, Karolides gelmez, çünkü 15 Haziran’da ne kadar önemli şeyler olacağını bilmiyor.”

“Peki ya İngiliz hükümeti,” dedim. “Onlar konuklarının öldürülmesine izin vermez. Onları uyarırsan, fazladan önlemler de alırlar.”

“İşe yaramaz. Bu şehri sivil dedektiflerle doldurup polis gücünü iki katına çıkartsalar da Constantine’in kaderini değiştiremezler. Dostlarım, bu işi eğlence için yapmıyor. Yükselişleri için tüm Avrupa’nın dikkatini çekecek, çok büyük bir olay yaratmak istiyorlar. Karolides, bir Avustralyalı tarafından öldürülecek ve olayın, Viyana ve Berlin’deki yönetimlerin bilgisi dâhilinde gerçekleştiğine dair çok kesin kanıtlar olacak. Bu elbette büyük bir yalan olacak, fakat olay dünyaya yeterince şüpheli görünecek. Söylediklerim boş laf değil, dostum. Bu korkunç entrikanın bütün detaylarını biliyorum ve inanın bana, bu Borgias Ailesi’nin başına gelenlerden beri yürütülen en büyük karalama kampanyası olacak. Fakat 15 Haziran’da Londra’da olacakların detaylarını bilen birisi hayatta olursa bunların hiçbiri gerçekleşmeyecek. Ve bu kişi, sizin sadık uşağınız Franklin P. Scudder olacak.”

Bu tuhaf adamdan hoşlanmaya başlıyordum. Çenesi bir fare kapanı gibi kapanıyordu ve keskin bakışları bir savaş ateşiyle parlıyordu. Bana uydurma bir hikâyeye anlatıyorsa bile, bu konuda tutarlıydı.

“Bu hikâyeyi siz nereden öğrendiniz,” diye sordum.

“Bu konudaki ilk ipucunu Tyrol, Achensee’deki bir handa buldum. Olay ilgimi çekince Buda’nın Galiçya bölümündeki bir kürk dükkânında, Viyana’daki bir Yabancılar Kulübü’nde ve Leipzig’de, Racknitzstrasse’deki küçük bir kitapçı dükkânında diğer ipuçlarına ulaştım. İpuçlarımı, on gün önce Paris’te tamamladım. Şu anda size detayları anlatamam, çünkü bu çok uzun sürer. Planın ne olduğundan emin olduğumda, ortadan kaybolmam gerektiğini düşündüm ve buraya gizlice, uzun ve dolambaçlı bir yolla geldim. Paris’ten züppe görünümlü, genç bir Fransız – Amerikalı olarak ayrıldım, fakat Hamburg’dan yelken açtığımızda Yahudi bir elmas tüccarı kimliğine sahiptim. Norveç’te, dersleri için Ibsen’de malzeme toplayan İngiliz bir öğrenci kimliğindeydim, Bergen’den ayrılırken ise özel ilgi alanı kayak filmleri çekmek olan bir sinemacıydım. Leith’den buraya gelirken yanımda Londra’daki gazetelere sunulmak üzere birçok kâğıt hamuru teklifi vardı. Düne kadar izimi kaybettirdiğimi düşünüyordum ve çok mutluydum. Sonra...”

Aklına gelen şeyi hatırlamak onu üzmüş gibiydi. Viskisinden büyük bir yudum daha aldı.

“Sonra, bu bloğun karşısında, sokakta duran bir adam gördüm. Genellikle bütün gün boyunca

odamda kalıyor, sadece hava karardıktan sonra birkaç saatliğine, gizlice dışarı çıkıyordum. Adami bir süre pencereden izledikten sonra onu tanıdığımı karar verdim... Adam içeri girip kapıcıyla konuşmuştu... Dün gece yürüyüşten döndüğümde posta kutumda bir kart buldum. Kartın üzerinde, dünyada en son karşılaşmayı isteyeceğim adamın ismi yazılıydı.”

Sanırım o anda komşumun gözlerindeki bakış ve yüzünden açıkça okunan korku, onun dürüstlüğüne tamamen inanmamı sağladı. Ona daha sonra ne yaptığını sorarken, benim sesim de biraz ciddileşmişti.

“Beni köşeye sıkıştırdıklarını ve bundan kurtulmanın tek bir yolu olduğunu anlamıştım. Ölmek zorundaydım. Peşimdekiler öldüğümü öğrendiğinde, bu işin peşini bırakırdı.”

“Peki, bunu nasıl yaptınız?”

“Oda servisimi yapan adama kendimi çok kötü hissettiğimi söyledim ve kendimi ölmüş gibi göstermek için odama çıktım. Bu çok zor bir iş değildi, çünkü bu tip hileler konusunda hiç de beceriksiz sayılmam. Sonra bir ceset buldum – nereye gideceğinizi biliyorsanız Londra’da istediğiniz zaman bir ceset bulabilirsiniz. Cesedi dört tekerlekli bir kamyonun arka kasasına koydum ve cesedi odama kadar yardım alarak taşıdım. Anlarsınız ya, adli soruşturma için bazı deliller yaratmalıydım. Yatağa girdim ve uşağıma bana bir uyku ilacı hazırlamasını söyledim. Ardından onu odamdan gönderdim. Uşağım bir doktor çağırmak konusunda ısrar etti fakat ben onu biraz tersledim ve ona, dalkavuklardan hiç hoşlanmadığımı söyledim. Yalnız kaldığımda, cesedi kendime benzetmeye başladım. Boyu ve kilosu bana yakındı ve tahminime göre çok fazla alkol aldığı için ölmüştü, bu yüzden odanın birkaç yerine içki şişeleri bıraktım. Bana benzemeyen tek yeri çenesiydi, ben de adamın çenesini bir silahla uçurdum. Ertesi gün birkaç kişinin dün gece silah sesi duyduğuna yemin edebileceğini tahmin ediyordum, ama benim katımda kalan kimse yoktu ve bu riske girmeye degeceğini düşündüm. Böylece cesedi, üstünde benim pijamalarımınla yatakta bıraktım. Silah yatağın üzerinde duruyordu ve etrafı da epeyce dağıtmıştım. Sonra, acil durumlar için hazır bulundurduğum bir giysi bavulunu aldım. Arkamda ipucu bırakma korkusuyla tıraş olmaya cesaret edemedim, ayrıca sokağa çıktığımda bunun bana hiçbir faydası olmayacaktı. Bütün gün boyunca aklımda siz vardınız ve sizi ziyaret etmek dışında yapabileceğim hiçbir şey olmadığına karar verdim. Geldiğinizi görene kadar pencereden sokağı izledim, sonra da sizinle karşılaşmak için sessizce merdivenlerden indim... İşte böyle, beyefendi. Sanırım artık siz de bu konuda benim bildiğim her şeyi biliyorsunuz.”

Gerginlikten seyiren ama yine de çok kararlı görünen gözlerini bir baykuş gibi kırpıştırarak oturdu. Artık ben de, bana dürüst davrandığına epeyce inanmıştım. Anlattığı hikâye çok inanılmazdı, ama şimdiye kadar doğru olduğu ortaya çıkan birçok abartılı öykü dinlemiştim ve hikâyeden çok, anlatan kişiye inanmaya ya da inanmamaya eğilimliydim. Niyeti dairemde kendine bir yer edinip sonradan boğazımı kesmek olsa, muhtemelen daha inanılır bir hikâyeye uydururdu.

“Bana anahtarlarınızı verin,” dedim. “Gidip cesede bakmak istiyorum. Bu tedbir için kusura bakmayın, fakat ben de elimden geldiğince durumu doğrulamalıyım.”

Koşum kederle başını salladı. “Bana bunu soracağınızı tahmin etmişim, fakat anahtarım yok. Şu anda, giysi dolabımın üstündeki anahtarlığıma takılı halde duruyor. Onu orada bırakmak zorundaydım, çünkü şüphe çekecek hiçbir ipucu bırakmamam gerekiyordu. Peşimdeki insanlar oldukça kurnazlar. Bu gece için bana güvenmeniz gerekecek, yarın sabah zaten ceset hakkındaki her şeyi istediğiniz kadar duyabileceksiniz.”

Kısa bir süre düşündüm. “Pekâlâ. Bu gecelik size güveniyorum. Sizi şu odaya kilitleyeceğim ve anahtar da bende duracak. Tek bir şey söyleyeceğim Bay Scudder. Sizin dürüst biri olduğunuza

inanyorum, ama değilseniz, sizi uyarmalıyım, silah kullanmak konusunda hiç de beceriksiz biri sayılmam.”

“Elbette,” diye atıldı canlı bir sesle. “Henüz isminizi öğrenme şerefine erişemedim beyefendi, ama size iyi bir insan olduğunuzu söyleyebilirim. Ayrıca bana bir jilet verebilerseniz size müteşekkirlurum.”

Onu yatak odama götürdüm ve rahat bıraktım. Yarım saat sonra odadan, tanımakta zorluk çektiğim birisi çıktı. Sadece keskin bakışlı, istekli gözleri değişmemişti. Komşum sinekkaydı tıraş olmuş, saçlarını ortadan ikiye ayırmış ve kaşlarını da kısaltmıştı. Hatta ten rengine kadar, uzun süre Hindistan’da görev yaptıktan sonra operasyondan yeni dönmüş bir İngiliz subayına benziyordu. Gözüne yerleştirdiği bir monoklü bile vardı. Ayrıca, Amerikan aksanı da tamamen kaybolmuştu.

“Aman Tanrım! Bay Scudder!” dedim şaşkınlıkla.

“Bay Scudder değil,” diye düzeltti. “40. Gurkhas Bölüğü’nden, izinli olarak vatanına dönmüş olan Yüzbaşı Theophilus Digby. Bunu unutmazsanız size minnettar olurum, efendim.”

Ona çalışma odamda bir yatak yaptım ve ben kendi yatağıma girdiğimde, son bir aydır hiç olmadığım kadar neşeli olduğumu fark ettim.

Hayatta böyle şeyler olabiliyordu, bu Tanrının unuttuğu büyük şehirde bile.

Ertesi sabah, yardımcım Paddock’un çalışma odamın kapısında çıkardığı büyük patırtının sesine uyandım. Paddock’a Selawi’deyken bir iyilik yapmışım, İngiltere’ye gelir gelmez de onu uşağım olarak görevlendirdim. Paddock’un hitabet yeteneği ancak bir su aygırınıninkiyle karşılaştırılabilirdi, ayrıca hizmet konusunda da çok başarılı olduğu söylenemezdi ama sadakatine güvenebileceğimi biliyordum.

“Kes şu gürültüyü Paddock,” dedim. “Beyefendi benim arkadaşım, Yüzbaşı... Yüzbaşı... (İsmi ni hatırlayamıyordum.) Kendisi içeride uyuyor. Şimdi iki kişilik kahvaltı hazırla, sonra da yanıma gel, konuşalım.”

Paddock’a dostumun çok iyi biri olduğuna, aşırı çalışmaktan dolayı sinirlerinin çok yıpranmış olduğuna ve kesin sessizlik ve huzur içinde dinlenmesi gerektiğine dair bir hikâye anlattım. Onun burada olduğunu kimse bilmemeliydi, yoksa Hindistan’daki ofisten ve Başbakanlıktan gelen haberler onun iyileşme sürecini tamamen tersine döndürebilirdi. Scudder’in kahvaltıya geldiğinde rolünü mükemmel biçimde oynadığını söylemeliyim. Paddock’u tam bir İngiliz subayının yapacağı gibi monoklüyle yanına çağırıldı, ona Boer Savaşı hakkında sorular sordu ve hayali dostluğumuz hakkında birçok imada bulundu. Paddock bana ‘Efendim’ demeyi bir türlü öğrenememişti, fakat Scudder’a, sanki hayatı buna bağlıymış gibi durmadan ‘Efendim’ diyordu.

Scudder’a gazeteleri ve bir kutu puromu bırakarak öğle yemeğine kadar dolaşmak üzere şehre indim. Apartmana döndüğümde, asansör görevlisinin yüzünde ciddi bir ifade vardı.

“Bu sabah çok kötü şeyler oldu, efendim. 15 numarada kalan beyefendi kendini vurmuş. Onu biraz önce morga götürdüler. Polis şu anda yukarıyı araştırıyor.”

15 numaraya çıktığımda orada birkaç polis memuru ve araştırma yapmakla meşgul bir dedektif gördüm. Onlara aptalca birkaç soru sorunca beni oradan uzaklaştırdılar. Sonra, Scudder’in uşağını bulup onun da ağızını aradım, ama o da hiçbir şeyden şüphelenmemişti. Uşak ağlamaklı bir yüzü olan

ve devamlı sızlanan bir adamdı, ama iki buçuk şilin onu teselli etmeye yetti de arttı bile.

Ertesi gün adli tahkikata da katıldım. Bir yayınevinin yetkilisi, merhumun kendisine kâğıt hamuru için fiyat teklifleri verdiğini ve Amerikalı bir şirketin temsilcisi olduğuna inandığını söyledi. Jüri olayın sağlıklı düşünilemeyen bir anda gerçekleştirilen bir intihar vakası olduğuna karar verdi ve halledilmesi gereken birkaç detay Amerikan Konsolosluğu'na aktarıldı. Scudder'a neler olduğunu ayrıntısıyla anlattım, o da beni tüm dikkatiyle dinledi. Bana, adli tahkikata katılabilmeyi çok istediğini, söyledi, çünkü bunun insanın kendi ölüm ilanını okuması kadar heyecan verici olacağını düşünüyordu.

Yanımda, arka odada kaldığı ilk iki gün çok huzurluydu. Gündüzleri biraz gazete okuyup puro içiyor, not defterine bir şeyler karalıyor, akşamları benimle satranç oynuyor ve beni fena biçimde yeniyordu. Sinirlerinin gitgide düzeldiğini düşünüyordum, çünkü oldukça iyiye gidiyordu. Fakat üçüncü gün huzurunun kaçmaya başladığını gördüm. 15 Haziran'a kalan günlerin bir listesini yaptı. Geçen günlerin yanına kırmızı kurşun kalemle bir çizgi çekiyor ve steno diliyle kısa notlar alıyordu. Onu genellikle derin düşüncelere dalmış, keskin gözlerinde anlamsız bir bakışla buluyordum. Bu dalgınlık anlarından sonra genellikle oldukça umutsuz görünüyordu.

Sonra yeniden çok gergin bir ruh haline büründüğünü fark ettim. En küçük sesleri bile dikkatle dinlemeye ve bana tekrar tekrar Paddock'a güvenip güvenemeyeceğimizi sormaya başlamıştı. Birkaç kez çok hırçın tavırlar sergiledi ve daha sonra bunun için özür diledi. Onu suçlamadım. Çok zor bir işe girişmiş olduğu için ona her türlü hoşgörüyü gösteriyordum.

Onu endişelendiren şey, kendi can güvenliği değil, kurduğu planın başarılı olup olmayacağıydı. Komşum, hiçbir zayıf noktası olmayan, çok cesur bir adamdı. Bir akşam, çok ağır başlı görünüyordu.

“Hannay,” dedi, “Sanırım sana bu işle ilgili biraz daha fazla bilgi vermeliyim. Arkamda savaşıcak biri olmadan ölüp gitmek istemiyorum.” Ve bana, daha önce kısaca bahsettiği her şeyi detaylarıyla anlatmaya başladı.

Onu dinlerken çok dikkatli değildim. Açıkçası, amaçlarından çok onun yaşamış olduğu maceralar ilgimi çekiyordu. Karolides ve onu ilgilendiren meselelerin komşumun işi olduğunu düşünüyor ve bu konuda her şeyi ona bırakıyordum. Bu yüzden söylediği birçok şey hafızamdan silinip gitti. Komşumun, Karoli-des'in Londra'ya varana kadar hayatı tehlike altında olmadığını, ama geldikten sonra tehlikenin onun çok yakınlarından, şüphe çekmeyecek çok yüksek mevkili kişilerden geleceğini söylediğini net olarak hatırlıyorum. Bir kadından bahsetti, adı Julia Czechenyi – sanırım bu kadın tehlikeli oyunun bir parçasıydı. Anladığım kadarıyla o, Karolides'i korumalarından uzaklaştırmak için kullanılacak olan yemdi. Ayrıca Kara Taş diye bir şeyden, bir de peltek konuşan bir adamdan bahsetti ve tüyleri ürpererek, genç bir adamın sesine sahip olan ve gözlerini bir şahinin gözleri gibi kapatabilen yaşlı bir adamı detaylarıyla anlattı.

Bu konuda uzun süre konuştu. Üstlendiği işi başarıyla tamamlamak konusunda ölümcül bir endişe duyuyordu, fakat kendi hayatını korumayı çok da önemsemiyordu.

“Bence ölüm, uyandığınızda pencereden gelen çimenlerin kokusunu duymak ve güzel bir yaz gününü bulmak üzere çok yorgunken derin bir uykuya dalmaya benziyor olmalı. Amerika'da yaşarken Tanrı'ya böyle sabahlar için şükrederdim ve bence, Ürdün Nehri'ni aşırp diğer dünyaya geçtiğimde de O'na şükredeceğim.”

Ertesi gün misafirim çok daha neşeliydi ve günün büyük kısmını Stonewall Jackson'ın hayatını okuyarak geçirdi. Ben akşam yemeğinde iş için görüşmem gereken bir maden mühendisiyle buluştum ve saat on buçuğa doğru, satranç oyunumuzun vaktini geçirmeden eve döndüm.

Çalışma odamın kapısını açarken ağızımda bir puro olduğunu hatırlıyorum. Odanın ışıkları kapalıydı ki bu bana tuhaf gelmişti. Scudder'ın dönüp dönmediğini merak ettim.

Işığı açtım, içeride kimse yoktu. Fakat odanın en uzak köşesinde, yerde gördüğüm şey ağızımdan puromu düşürmeme ve soğuk terler dökmeye başlamama sebep oldu.

Konuğum, sırt üstü yerde yatıyordu. Kalbini delip geçen uzun bir bıçak, onu yere çivilemişti.

Sütçü Seyahatlerini Ayarlıyor

Koltuğa oturduğumda kendimi hasta gibi hissediyordum. Yaklaşık beş dakika sonra, üzerimdeki dehşet hissinden kurtulmayı başardım. Yerden bana bakan zavallı, beyaz yüze bakmaya dayanamadım ve üzerini bir masa örtüsüyle örttüm. Sonra dolaba doğru sendeleyerek yürüdüm, brendi şişesini buldum ve içkiden birkaç büyük yudum aldım. Daha önce vahşice öldürülmüş insanlar görmüş, hatta Matabele Savaşı'nda kendim de birkaç kişi öldürmüştüm, fakat evimde işlenmiş böyle vahşi bir cinayet farklı bir şeydi. Yine de kendimi toparlamayı başardım. Saatime baktım ve saatin on buçuk olduğunu gördüm.

Sonra aklıma, daireyi iyice aramak geldi. İçeride kimse yoktu ve kimsenin girdiğine dair bir iz de bulamadım, ama yine de tüm pencereleri kapatıp kilitledim ve kapının zincirini taktım.

Bu arada aklım biraz başıma gelmişti ve yeniden mantıklı düşünebilmeye başlamıştım. Her şeyin üzerinden geçmem yaklaşık bir saatimi aldı. Bu konuda acele etmedim, çünkü katil geri dönmedikçe plan yapmak için sabah altıya kadar vaktim vardı.

Başım büyük bir beladaydı; burası kesindi. Daha önce Scudder'in hikâyesine dair aklımdan geçmiş olan bütün şüpheler artık yok olmuştu. Hikâyenin kanıtı, masa örtüsünün altında, yerde yatıyordu. Öğrendiği sırrı bilen adamlar onu bulmuş ve sessiz kalmasını sağlamak için en garantili metodu kullanmıştı. Evet, ama komşum dört gündür benim evimde kalıyordu ve düşmanları bildiklerini bana anlattığını tahmin etmiş olmalıydı. Yani sıradaki kurban muhtemelen bendim. Bu, bu gece, ertesi gün ya da bir sonraki gün gerçekleşebilirdi, ama ismim listelerine yazılmıştı bir kere.

Sonra bir anda, aklıma başka bir ihtimal geldi. Örneğin şu an polisi çağırırsam, ya da şimdi yatıp yarın sabah Paddock'un onu bulmasına ve polisi aramasına izin versem, polise Scudder hakkında ne anlatabilecektim? Onun kimliği konusunda Paddock'a yalan söylemişim ve hikâyenin tamamı hiç de inandırıcı görünmüyordu. İçimi rahatlatmak için onun bana anlattığı her şeyi polise anlatsam muhtemelen bana gülerlerdi. Cinayetle suçlanmama ihtimalim binde birdi ve yeterli kanıt olduğu için asılmam çok büyük ihtimaldi. İngiltere'de beni tanıyan çok az kişi vardı ve gelip benim karakterime kefil olacak gerçek bir dostu sahip değildim. Komplocular oldukça akıllıydı, İngiltere'de hapse girmemi sağlamak, 15 Haziran'da yollarına çıkmamam için kalbime bir bıçak saplamaları kadar etkiliydi.

Ayrıca hikâyemi anlattığımda bir mucize olsa ve polis bana inansa bile, yine onların istediğini yapmış olacaktım. Karolides ülkesinden ayrılmayacaktı ki, bu da onların istediği şeydi. Scudder'in cansız yüzü beni bir şekilde onun planının tutkulu bir takipçisi haline getirmişti. O ölmüş ve sırrımı bana emanet etmişti ve ben, onun görevini üstlenebilecek yeteneğe sahiptim.

Hayatı tehlikede olan bir adamın bunları düşünmesini saçma bulabilirsiniz, ama benim olaya bakış açım buydu. Ben özel olarak cesur sayılmayacak, sıradan bir adamım, ama iyi bir adamın öldüğünü görmekten nefret ederim. Onun yerine oyununu oynarsam, Scudder boşu boşuna ölmemiş olacaktı.

Bunları düşünmem birkaç saatimi aldı ve sonunda bir karara varmak zorunda kaldım. Bir şekilde ortadan kaybolmalı ve Haziran'ın ikinci haftasına kadar gözlerden uzak kalmalıydım. Sonra, bir şekilde hükümetteki yetkililerle iletişime geçmeli ve Scud-der'in bana söylediklerini onlara anlatmalıydım. Bana daha fazla şey anlatmış olmasını ve anlattığı şeyleri daha dikkatli dinlemiş olmayı diledim. En basit gerçekler dışında hiçbir şey bilmiyordum. Diğer tehlikeleri atlatsam da, en sonunda yetkililerin bana inanmama ihtimali vardı. Bu riski göze alıp, hükümetin anlattıklarını

ciddiye almasını sağlayacak bir şeylerin olmasını ummaktan başka şansım yoktu.

Yapmam gereken ilk şey, önümüzdeki üç hafta boyunca durmadan yer değiştirmektir. O günün tarihi 24 Mayıs'tı, bu da yetkililere ulaşmak için harekete geçmeden önce yirmi gün boyunca saklanarak yaşamam anlamına geliyordu. O zaman, peşimde iki ayrı grubun olacağını fark ettim: Scudder'ın düşmanları beni de ortadan kaldırmak için, polis ise Scudder'ın katilini yakalamak için peşime düşecekti. Hızlı bir kovalamaca olacaktı ve bu fikrin beni rahatlatması tuhaf bir durumdu. O kadar uzun zamandır büyük bir uyuşukluk içinde yaşamıştım ki, her türlü macera şu anda çekici geliyordu. Orada, cesedin yanında oturmuş kaderimin benim için hazırladıklarını beklerken kenara büzüşmüş bir solucandan daha iyi durumda değildim. Ama hayatım kendi becerilerim ve zekâma bağlıysa, bu konuda umutlu olmaya hazırdım.

Aklıma gelen bir sonraki düşünce, Scudder'ın konuyu daha iyi anlamamı sağlayacak bazı belgelere sahip olup olmadığıydı. Masa örtüsünün yanına gidip ceplerini aradım, çünkü cesetlerden korkmak gibi bir huyum yoktu. Scudder'ın yüzü, beklemediği bir anda saldırıya uğramış bir adam için fazlasıyla rahattı. Göğüs cebinde hiçbir şey yoktu, yelek cebindeyse sadece biraz bozuk para ve bir sigara ağızlığı budum. Pantolon cebinde bir cep çakısı ve biraz gümüş para vardı ve ceketinin yan cebinde eski, timsah derisinden yapılmış bir sigaralık gördüm. İçine notlar aldığını gördüğüm siyah not defteri hiçbir yerde yoktu. Defteri şüphesiz dostumun katili almıştı.

Fakat yukarı doğru baktığımda yazı masamdaki bazı çekmecelerin açılmış olduğunu gördüm. Scudder onları asla bu şekilde bırakmazdı, çünkü o tanıdığım en düzenli insandı. Birileri bir şey aramış olmalıydı, belki de aradığı şey not defteriydi.

Eve dikkatlice baktığımda her yerin aranmış olduğunu gördüm; kitapların içi, çekmeceler, dolaplar, kutular, hatta giysi dolabımdaki takımların cepleri ve yemek odasındaki konsolun çekmeceleri bile. Not defteri hiçbir yerde değildi. Muhtemelen düşmanı defteri Scudder'ın üzerinde değil başka bir yerde bulmuştu.

Sonra elime bir atlas alıp İngiltere'nin büyük bir haritasına baktım. Aklımdan geçen, gözlerden uzak, doğal bir ortama gitmekti. Orada doğal ortamda hayatta kalma becerimin işe yarayacağına inanıyordum. Şehirde kalırsam, durumum kapana kısılmış bir fareden farklı olmayacaktı. İskoçya'nın iyi bir seçim olacağını düşündüm. Ailem İskoç olduğu için orada sıradan bir İskoç vatandaşı gibi görünebilecektim. Önce İskoçya'ya Alman bir turist kılığında gitmeyi düşündüm. Babamın Alman ortakları olduğu için kusursuz bir aksanla akıcı bir Almanca konuşabiliyordum, ayrıca Almanya'nın Damaraland bölgesinde üç yıl boyunca bakır arama çalışmalarına katılmıştım. Fakat İskoç olduğumu söylemenin daha az dikkat çekeceğine ve polisin benim hakkımda edinebileceği bilgilerle daha az benzerlik göstereceğine karar verdim. Gidebileceğim en iyi yerin Galloway olduğunu düşündüm. İskoçya'nın en yakın kırsal kesimi burasıydı ve haritadan anlayabildiğim kadarıyla yoğun bir nüfusa sahip değildi.

Bradshaw'da yaptığım küçük bir araştırma, St. Pancras'dan 7.10'da kalkan trenin beni akşamüstü Galloway'e götüreceğini öğrenmemi sağladı. Bu oldukça iyiydi, ama daha önemli olan mesele, St. Pancras'a nasıl gideceğimdi, çünkü Scudder'ın arkadaşlarının dışarıdan beni izlediğine şüphem yoktu. Bu biraz kafamı karıştırırsa da bir süre sonra aklıma iyi bir fikir gelince, iki saatlik huzursuz bir uyku uyumak üzere yatağıma girdim. Saat dörtte kalkıp yatak odamın kepenklerini açtım. Havada güzel bir yaz sabahının hafif aydınlığı vardı ve serçeler şakımaya başlamıştı bile. Planladığım şeye kendim bile inanamayarak bir an durdum ve gerçek bir aptal olduğumu hissettim. İçimden olayları akışına bırakmak ve kendimi İngiliz polisinin insafına teslim etmek geldi. Fakat durumu bir kez daha gözden geçirdiğimde dün gece aldığım kararı geçersiz kılacak herhangi bir sonuca ulaşamadım ve

isteksizce planıma sadık kalmaya karar verdim. Özel olarak korktuğum bir şey yoktu ama takdir edersiniz ki durduk yere başımı belaya sokmak istemiyordum.

İyi durumda bir tüvit takım, sağlam bir çift bot ve yakalı bir flanel gömlek buldum. Ceplerime yedek bir gömlek, bir kasket, birkaç mendil ve bir diş fırçası yerleştirdim. İki gün önce, Scudder'ın ihtiyacı olabileceğini düşünerek bankadan yüklü miktarda altın çekmişim. Bu paranın 50 poundluk kısmını Zimbabve' den getirdiğim bir kemere koydum. İhtiyacım olan her şey aşağı yukarı bu kadardı.

Sonra banyo yaptım ve uzayıp sarkmaya başlamış olan bıyığımı kısa fırça modelinde kestim.

Sıra bir sonraki adıma gelmişti. Paddock tam 7.30'da buraya gelir ve yedek anahtarıyla kapıyı açarak içeri girerdi. Ama acı deneyimler sayesinde öğrendiğim üzere, saat yediye yirmi kala civarı sütçü elindeki şişelerle büyük bir gürültü çıkararak oda kapısına gelir ve kapının önüne günlük sütümü bırakırdı. Bazı sabahlar erkenden gezintiye çıktığımda sütçüyle karşılaşıyordum. Sütçü yaklaşık olarak benim boyumda, kötü kesimli bir bıyığa sahip olan genç bir adamdı ve bembeyaz bir giysisi vardı. Bütün umudumu ona bağlamıştım.

Güneşten gelen ışık huzmelerinin kepenkler arasından sızıp yavaş yavaş aydınlatmaya başladığı çalışma odasına geçtim. Orada, içki dolabından aldığım birkaç bisküvi ve bir viski sodayla kahvaltı ettim. Bu sırada saat altıya yaklaşıyordu. Cebime bir pipo koydum ve tütün kesemi şöminenin yanındaki tütün kavanozundan aldığım tütünle doldurdum.

Elimi tütünün içine soktuğumda içindeki sert cismi fark ettim ve cismi aldığımda bunun Scudder'ın siyah not defteri olduğunu gördüm...

Bunun iyi bir işaret olduğunu düşündüm. Masa örtüsünü cesedin üzerinden çektim ve ölü adamın yüzündeki huzur ve asaletten adeta büyüledim. "Hoşça kal dostum," dedim, "Senin için elimden gelen her şeyi yapacağım. Her neredeyse, bana şans dile."

Sonra koridorda sütçünün gelmesini beklemeye başladım. Bu işin en zor kısmıydı, çünkü bir an önce kendimi dışarı atmazsam boğulacaktım gibi hissediyordum. Saat önce altı buçuk, sonra altı kırk oldu ama sütçü hâlâ gelmemişti. Aptal adam, o kadar gün içinde geç kalmak için bu günü bulmuştu.

Yediye on dört kala kapının dışından gelen süt şişelerinin şingirtisini duydum. Sokak kapısını açtığımda, elindeki şişeler arasından bana bırakacaklarını ayıran ve dışlarının arasından ıslık çalan sütçü tam karşımdaydı. Beni gördüğü zaman bir an için irkildi.

"Bir dakika içeri gel," dedim. "Seninle biraz konuşmak istiyorum." Ve onu yemek odasına götürdüm.

Sütçüye, "Senin centilmen bir ruha sahip olduğunu düşünüyorum," dedim. "Senden benim için bir şey yapmanı istiyorum. On dakika için bana şapkanı ve giysilerini ödünç verirsen sana bir İngiliz altını vereceğim."

Altın sözünü duyunca gözleri kocaman açıldı ve yüzüne geniş bir sırıtiş yerleşti. "Ne yapacaksınız," diye sordu.

"Bir bahse girdim," dedim. "Açıklamaya vaktim yok, ama bahsi kazanmam için önümüzdeki on dakika boyunca bir sütçü olmalıyım. Yapman gereken tek şey ben geri gelene kadar burada beklemek. Birazcık geç kalacaksın, ama kimse bundan şikâyetçi olmayacaktır ve epeyce para kazanacaksın."

Sütçü neşeyle "Elbette," dedi. "Size yardımcı olmayacak birisi değilim. İşte giysiler, efendim."

Mavi kasketini taktım, beyaz giysilerini giydim ve ev kapısını kapatıp ıslık çalarak merdivenlerden indim. Kapıda ayakta duran apartman görevlisi çenemi kapatmamı söyledi ki bu sahte kimliğimin

başarılı olduğu anlamına geliyordu.

Önce sokakta hiç kimse olmadığını düşündüm. Sonra birkaç metre ileride bir polis memurunu ve sallanarak karşıdan karşıya geçen bir serseriye gördüm. Bir içgüdüyle bakışlarımı karşı kaldırımdaki binaya kaydırduğumda birinci kat penceresindeki yüzü fark ettim. Serseri sokağın karşısına geçtiğinde başını kaldırıp aynı pencereye bakınca bunun bir sinyal olduğunu düşündüm.

Neşeyle ıslık çalıp sütçünün kaygısız yürüyüşünü taklit ederek karşıya geçtim. Sonra yeniden sokağın diğer tarafına geçtim ve soldaki bir sokağa saparak biraz daha boş bir alana ulaştım. Bu küçük sokakta kimse yoktu, ben de önce elimdeki süt şişelerini, sonra da şapkayla sütçü giysisini kenardaki bir yığının içine bıraktım. Giysilerimi giyip şapkamı takmayı henüz bitirmiştik ki bir postacı köşeyi dönüp sokağa girdi. Onu selamladığımda hiç şüphelenmeden selamıma karşılık verdi. Tam o anda civardaki bir kilisenin çanı, saatin yedi olduğunu ilan ederek çaldı.

Kaybedecek bir saniyem bile yoktu. Euston Caddesi'ne gelir gelmez hızımı arttırıp koşmaya başladım. Euston İstasyonu'ndaki saat yediyi beş geçiyordu. St Pancras treni için değil gideceğim yeri belirlemeye, bilet almaya bile zamanım yoktu. Bir hamal hangi perona gitmem gerektiğini söyledi ve platforma ulaştığında trenin hareket etmekte olduğunu gördüm. İki istasyon görevlisi yolu kapatmıştı ama ben onları atlatıp son vagona binmeyi başardım.

Üç dakika sonra, kuzey tünellerinden geçerken sinirli bir kondüktör beni sorguya çekiyordu. Bana Newton-Steward adına bir bilet kesti. Bu isim bir anda hafızamın derinliklerinden yükselip dudaklarımdan dökülürmüştü. Ayrıca beni yerleşmiş olduğum birinci sınıf kompartımandan çıkartıp bir denizci ve şişman, çocuklu bir kadınla paylaşmak zorunda kaldığım üçüncü sınıf, sigara içilebilen bir kompartımana götürdü. Kondüktör söylenerek uzaklaşırken ben de kaşlarımı çatıp ağır İskoç aksanıyla trenleri yakalamamanın ne kadar zor olduğu konusunda yakınmaya başladım. Rolümü epeyce benimsemiştim.

“Şu adamın sabırsızlığına bakın,” dedi şişman kadın sertçe. “Ona ağzının payını vermesi için gerçek bir İskoçyalıya ihtiyacı vardı. Şu beyin bileti olmadığı için yakınıyor, bayana da biletinin süresinin Ağustos'ta dolduğunu söylüyordu, sonra da bu beyefendiye çıkıştı.”

Denizci, kadını asık suratıyla onayladı ve ben, yeni hayatıma otoriteye karşı bir protesto atmosferinde başlamış oldum. Kendi kendime, bir hafta önce hayatı çok sıkıcı bulduğumu hatırlatıyordum.

Kültürlü Hancı Macerası

O gün kuzeye doğru yol alırken sakindim. Çok güzel bir Mayıs havası vardı ve her tepede çiçek açmış akdiken ağaçlarının yanından geçerken kendi kendime, henüz özgür bir adamken neden Londra'da kalmak için ısrarcı davrandığımı ve bu cennet gibi ülkeye daha önce gelmediğimi sordum. Yemekli vagona geçmeye cesaret edemedim ama Leeds'den bir öğlen yemeği sepeti satın aldım ve yemeğimi şişman bir kadınla paylaştım. Ayrıca sabah gazetelerini de alıp göz gezdirdim; manşetlerde yaklaşan derbi ve açılan kriket sezonu vardı. Birkaç paragraflık haberlerde de Balkanlar'daki durumun sakinleştiğinden ve İngiliz Hava Filosu'nun Kiel'e gideceğinden bahsediliyordu.

Gazeteleri okumayı bitirdiğimde Scudder'ın küçük, siyah not defterini çıkardım ve onun üzerinde çalışmaya başladım. Defter karalamalar, çeşitli çizimler, ara sıra yazılmış birkaç isimle oldukça doluydu. Örneğin, 'Hofgaard', 'Luneville' ve 'Avocado' sözcüklerine sık sık rastladım. Ama en çok gördüğüm sözcük 'Pavia'ydı.

Artık Schudder'ın yaptığı hiçbir şeyin sebepsiz olmadığına emindim ve tüm bunların bir çeşit şifre olduğunu düşünüyordum. Bu, her zaman ilgimi çeken bir konu olmuştu ve Boer Savaşı sırasında Delagon Körfezi'nde istihbarat subayı olarak görev yaparken bu konuda biraz deneyim de kazanmıştım. Satranç ya da bulmaca çözmek gibi mantık oyunlarına doğal bir yeteneğim vardı ve şifre çözmek konusunda da oldukça iyi olduğumu düşünüyordum. Bu şifre, harfler yerine rakamların kullanıldığı nümerik bir şifreye benziyordu, ama ortalama bir zekâya sahip olan herkes bir iki saatlik bir çalışmadan sonra bu ipucuna ulaşabilirdi, bu yüzden Scudder'ın bu kadar kolay bir şifrelemeyle yetinmeyeceğini düşündüm.

Saatlerce, bir sürü şey denedim, fakat kelimelerin hiçbirinden bir şey çıkmıyordu. Sonra uykuya daldım ve tam zamanında, Galloway'e devam edeceğim yavaş trene aktarma yapmam gereken Dumfries'de uyandım. Peronda bakışlarından hoşlanmadığım bir adam gördüm ama adam bana bakmadı bile. Ve gözüm, bir otomatik yiyecek makinesindeki yansımama takıldığında bunun şaşılacak bir şey olmadığını fark ettim. Koyu renk yüzüm, eski tüvit takımım ve kambur yürüyüşümle, üçüncü sınıf vagonları dolduran dağ köylülerinden hiçbir farkım kalmamıştı.

Yarım düzine çiftçiyle birlikte, tütün balyalarıyla dolu, toprak pipoların içildiği bir atmosferde yolculuk etmişim. Çiftçiler haftalık pazardan dönüyorlardı ve durmadan fiyatlar hakkında konuşuyorlardı. Cairn, Deuch ve bir düzine daha gizemli dere civarında kuzulama oranlarının ne kadar arttığını duydum. Adamların yarısı sağlam bir öğlen yemeği yemiş ve viskiyle çakırkeyf olmuşlardı ve beni fark etmediler. Yavaş yavaş ağaçlarla kaplı dar vadilerin arasından ilerledik ve kuzeyde yüksek dağların görüldüğü, gölleri pırıltılar saçan büyük bir bozkıra vardık.

Saat beş civarında vagon boşaldı ve ben istediğim gibi yalnız kaldım. Trenden, adına bile dikkat etmediğim bir sonraki istasyonda indim ve bozkırın içine doğru ilerlerdim. Burası bana, Karoo'daki unutulmuş tren istasyonlarından birini anımsatmıştı. Yaşlı istasyon görevlisi bahçesiyle uğraşıyordu. Bahçe küreğini omzuna atıp ağır ağır trene doğru yürümeye başladı. Trenin makasını değiştirdikten sonra da bahçesine geri döndü. On yaşlarında bir erkek çocuğu biletimi aldı ve ben kalabalıktan ayrılarak koyu renkli bozkıra doğru ilerlemeye başladım.

Her tepenin bir ametist kadar parlak görüldüğü muhteşem bir bahar akşamıydı. Havada bataklıklara has tuhaf, küflü bir koku vardı, fakat sanki okyanus kokusu kadar rahatlatıcıydı ve benim üzerimde yarattığı etki çok tuhaftı. O anda gerçekten kendimi hafiflemiş hissediyordum. Sanki 37 yaşında, polis

tarafından dikkatle aranan bir adam değil, baharda bir gezintiye çıkmış bir delikanlıydım. O anki duygularım, eskiden yüksek bozkırlarda büyük bir süre avına başladığım o buz gibi sabahlarda hissettiğim şeyle aynıydı. İnanın bana, o yol boyunca ıslık çalarak yürüdüm. Kafamda belirgin bir plan yoktu, sadece bu kutsal, güzel kokulu yamaçlarda yürüyordum ve attığım her adımda kendimden duyduğum memnuniyet artıyordu.

Yol kenarındaki bir tarladan kendime fındık dalından bir baston kestim ve ana yoldan ayrılıp gürültüyle akan bir derenin vadisi boyunca ilerlemeye başladım. Hâlâ peşimdekilerle arada oldukça uzun mesafe olduğunu ve o geceyi keyfimce geçirebileceğimi düşünüyordum. Yediğim son yemeğin üzerinden oldukça uzun zaman geçmişti. Bir şelalenin kuytusuna kurulmuş kır evi ve hayvan sürüsünden oluşan çiftliğe ulaştığımda epeyce acıkmıştım. Kır evinin kapısında dalgın bakışlı bir kadın duruyordu ve kırsal kesimde yaşayan insanlara özgü bir utangaçlıkla beni selamladı. Bir gece için yere ihtiyacım olduğunu söylediğimde, ‘tavan arasındaki yatakta kalabileceğimi’ söyledi. Kısa süre sonra bana domuz eti, yulaf çöreği ve bol yağlı süttten oluşan sıkı bir yemek ikram etti.

Hava kararırken kadının, bir adımı normal ölümlülerinkinin üç katı olan devasa kocası yamaçlardan döndü. Kırsal kesimde yaşayanların terbiyesiyle bana hiç soru sormadılar, ama beni bir çeşit tüccar sandıklarını anlamıştım, ben de bu fikirlerini güçlendirmek için elimden geleni yaptım. Uzun uzun hayvan sürülerinden bahsettim ki ev sahibim bu konuda çok bilgili biri değildi ve daha önce kullanmak üzere aklımın bir köşesine yazdığım Galloway civarındaki pazar fiyatlarını anlattım. Saat onda oturduğum sandalyede uyuklamaya başladım ve küçük evin ‘tavan arasındaki yatağı’, ertesi sabah beşe kadar deliksiz bir uyku çekecek olan sahibine kavuştu.

Konaklama için para almayı reddettiler. Saat altıda kahvaltımı etmiş, yine güneye doğru yola koyulmuştum. Aklımdan geçen, tren yolu hattına geri dönerek, dün indiğim istasyondan birkaç istasyon ilerisinden tekrar trene binip geldiğim yolu geri dönmekti. Bunun yapılabilecek en güvenli şey olduğunu düşünüyordum, çünkü polis, Londra’dan mümkün olduğunca uzaklaşmaya çalışacağımı ve durmadan kuzeye doğru gideceğimi düşünecekti. Hâlâ iyi bir başlangıç yapmış olduğumu düşünüyordum, çünkü suçu benim üzerime atmaları birkaç saat sürerdi, St. Pancras’tan trene binen kişinin kimliğini ortaya çıkarmalarıysa birkaç saatlerini daha alırdı. Bu harika bahar gününün temiz havası, uzun süre endişeli kalmama engel oluyordu. Hatta kendimi aylardır hiç hissetmediğim kadar iyi hissediyordum. Bozkırda uzun süre yürüdükten sonra yol beni yüksek bir tepenin yamacında kurulmuş olan, yerel halkın Donanma’ya bağlı Cairns-more diye bahsettiği bir yere çıkardı. Her yerde, kurdukları yuvalarda oturup tüm güçleriyle öten çulluklar ve yağmur kuşları vardı ve dereler boyunca uzanan yeşil alanlara yayılmış koyunlar beyaz noktalar gibi görünüyordu. Geçmiş ayların tüm rehaveti üzerimden sıyrılıyordu ve ben kendimi dört yaşında bir çocuk gibi hissediyordum. Biraz sonra küçük bir nehir tarafından bölünen bir bozkıra vardım ve fundalıkların yaklaşık bir buçuk kilometre ilerisinde bir trenin dumanını gördüm.

İstasyona vardığımda buranın planımı uygulamak için ideal bir yer olduğunu gördüm. Bozkır, istasyonu iki yanından kuşatıp tek bir demir yolu hattı, hattın ince ayrımı, bir bekleme odası, bir ofis ve küçük bahçesinde beктаşiüzümü ve hüsnüyusuf ekilmiş olan, istasyon görevlisinin kulübesine yetecek kadar yer bırakıyordu. Buraya ulaşan herhangi bir yol görünmüyordu ve 750 metre kadar uzaktaki granit rengi kıyısıyla bir dağ gölünün dalgaları istasyonu daha da izole hale getiriyordu. Ufukta doğuya giden bir trenin dumanını görene kadar fundalıklarda bekledim. Ardından minik bilet gişesine yaklaşım Dumfries’e bir bilet aldım.

Kompartımda benim dışımda sadece yaşlı bir çoban ve köpeği vardı. Şaşı gözlü devasa köpek hiç de güvenilir görünmüyordu. Çoban uykuya dalmıştı ve yanındaki yastığın üzerinde *Scotsman*’ın

sabah baskısı duruyordu. Yeni haberler bulabileceğimi düşünerek hevesle gazeteyi aldım.

Portland Place Cinayeti adını verdikleri olay hakkında iki sütunluk bir haber vardı. Uşağım Paddock polisi aramış, sütçü tutuklanmıştı. Zavallı adam görünüşe bakılırsa kazandığı altın için oldukça ter dökmüştü ki bu benim açımdan polisi bütün gün boyunca oyalamış olmasına karşılık ödediğim ucuz bir bedeldi. Son dakika haberlerinde olayla ilgili yeni bir gelişmeye rastladım. Sütçünün salıverildiğini ve polisin, ismini açıklamadığı gerçek suçlunun trenle Londra'dan kuzeye doğru gittiğini düşündüğünü okudum. Benim ismim sadece bir kez, evin sahibi olarak geçiyordu. Bunun, şüpheli olmadığımı inanmam için polis tarafından düzenlenmiş beceriksiz bir oyun olduğunu düşündüm.

Gazetede dış ilişkiler, Karolides ya da Scudder'ı ilgilendiren herhangi bir konuda hiçbir haber yoktu. Gazeteyi yerine bıraktım ve dün indiğim istasyona yaklaşmakta olduğumuzu fark ettim. Kuzeye giden tren bizim geçmemizi beklemek için durmuştu ve trenden inen üç adamın sorduğu birkaç soru, patateslerini çapalayan istasyon memurunu harekete geçirmişti. Onların, Scotland Yard tarafından bilgilendirilmiş olan yerel polis memurları olduğunu ve bu küçük istasyona kadar izimi sürmüş olduklarını düşündüm. Geriye yaslanıp gölgede kalarak onları dikkatle izledim. Biri, elindeki deftere notlar alıyordu. Yaşlı patates yetiştiricisi hırçınlaşmış gibi görünüyordu, fakat biletimi alan çocuk durmadan konuşuyordu. Bütün grup, bataklığın ardında uzanan beyaz yola baktı. İzimi buradan sonra o tarafa doğru sürmelerini umut ettim.

Biz o istasyondan ayrılırken yol arkadaşım uyandı. Bana meraklı bir bakış attı, köpeğine şiddetle vurdu ve nerede olduğunu sordu. Her halinden çok sarhoş olduğu anlaşılıyordu.

“İşte ağzına hiç içki koymazsan böyle olur,” dedi büyük bir pişmanlıkla.

Şaşkınlığımı, bünyesi çok kuvvetli birine benzediğini söyleyerek dile getirdim.

“Evet, ama kesinlikle ağzıma içki koymam,” dedi ters bir tavırla. “Geçen kış Aziz Martin Yortusu'nda yemin ettim ve o zamandan beri ağzıma bir damla viski sürmedim. Canım çok istemişti ama Yeni Yıl Arifesi'nde bile içmedim.”

Topuklarını koltuğa dayadı ve dağınık saçlı başını yastığa gömdü.

“Ve işte başıma bu geldi,” diye sızlandı. “Başım çatlayacak gibi ağrıyor ve iki gözüm iki ayrı yöne bakıyor.”

“Buna ne sebep oldu,” diye sordum.

“Brendi dedikleri bir içki. Alkole tövbe ettiğim için viski içmiyordum ama bugün şu brendinin tadına baktım, şimdi önümüzdeki iki haftayı sağ çıkarır mıyım bilmiyorum.” Çobanın sözleri anlamsız bir sese dönüştü ve uyku onu bir kez daha pençesine aldı.

Planım birkaç durak sonra trenden inmektir, fakat tren bir anda koyu renkli, çağlayan bir nehrin üstüne kurulmuş bir su kemerinin üzerinde durunca bana başka bir şans vermiş oldu. Dışarı baktım ve tüm vagon pencerelerinin kapalı olduğunu, etrafta hiç insan olmadığını gördüm. Ben de kapıyı açıp hızla yolun kenarındaki fındık ağaçlarının arasına atladım.

O şeytani köpek olmasaydı her şey yolunda gidecekti. Sahibinin eşyalarını çalıp kaçtığımı zanneden köpek havlamaya başladı ve beni pantolonumdan yakaladı. Gürültü, kalabalığın uyanmasına ve intihar ettiğimi zannedip bağırma başlmasına sebep oldu. Çalıların arasından sürünerek ilerleyip akıntının kenarına kadar geldim ve trenden yüz metre kadar uzaklaştım. Sonra gizlendiğim yeden çıkıp biraz geri döndüm ve güvenlik görevlisi ve birkaç yolcunun vagonun açık kapısından benim bulunduğum yöne doğru baktığını gördüm. Trenden inerken bando çaldırılmış olsam daha az dikkat

çekerdim.

Neyse ki sarhoş çoban, kalabalığın dikkatini dağıttı. Bir anda bir iple bileğine bağlı olan köpeğiyle birlikte açık vagon kapısından aşağı kafa üstü düştü ve eğim yüzünden su kenarına doğru biraz yuvarlandı. Köpek, onları kurtarmak için gelenlerden birini ısırды ve adamın savurduğu küfrü ben bile duydum. Sonunda beni unutmışlardı. Biraz daha sürünerek ilerledikten sonra arkama bakmaya cesaret edebildiğimde trenin yeniden hareket etmiş olduğunu ve tünelde ilerlediğini gördüm.

Kuzeyde uzanan yüksek tepeleri çemberin çevresi, kahverengi nehri de çapı kabul edersek, bozkırın vahşi doğayla bezeli yarım dairesinin içinde kalmıştım. Etrafta hiç insan izi yoktu. Duyulan tek şey, suyun akışı ve çullukların sonu gelmez haykırıışlarıydı. Fakat tuhaf olan, ilk kez takip edildiğim hissini ve bundan doğan paniği yaşıyor olmamdı. Aklıma gelen polis değil, Scudder'ın sırrını bildiğimi bilen ve beni öldürmeye kararlı olan diğer adamlardı. Beni İngiltere'nin kanun adamlarından çok daha dikkatli ve ihtiyatlı takip edeceklerine emindim ve bana yaklaştıklarında merhamet etmeyeceklerini de biliyordum.

Arkama baktım, ama görünürde kimse yoktu. Güneş ışığı demiryolunda ve suyun altındaki ıslak taşların üzerinde parlıyordu. Dünyada bundan daha huzur verici bir manzara göremezdiniz. Yine de koşmaya başladım. Terden gözlerim görmez hale gelene kadar bozkırın içinden geçen derelerin yanında eğilerek ilerledim. Üzerimdeki bu his, dağların eteklerine varıp nefes nefese kahverengi nehrin kaynağının üstündeki bir tepeye tırmanana kadar beni terk etmedi.

Bulduğum noktadan, tren yolundan güneyde bozkırın, alan yeşil tarlalara kadar her yeri görebiliyordum. Gözlerim bir şahininkiler kadar keskindir, ama tüm bozkırda hiçbir hareket göremedim. Sonra tepelerin ardından doğuya doğru baktım ve orada başka bir düzlük gördüm. O tarafta dar ve yeşil vadiler arasında verimli köknar ormanları ve silik, tozlu izler gibi görünen otoyollar vardı. En son başımı kaldırıp mavi Mayıs göğüne baktım ve orada kalp atışlarımı hızlandıran bir şey gördüm...

Güneyde, tek pervaneli bir uçak gökyüzüne doğru tırmanıyordu. O uçağın beni aradığına ve arayanların polis olmadığına emindim. Bir – iki saat boyunca bozkırdaki bir çukura gizlenerek uçağı izledim. Tepelerin üzerine geldiğinde alçaktan uçuyor ve benim geçmiş olduğum vadinin üzerinde daireler çiziyordu. Sonra nedense fikrini değiştirdi, iyice yükseldi ve güneye doğru ilerledi.

Bu havadan arama çalışması hiç hoşuma gitmemiști ve kaçmak için seçtiğim kırsal kesimin daha güvenli olduğuna dair fikrimi değiştirmeye başlamıştı. Bu fundalıklarla kaplı tepeler, düşmanlarım havada olduğu sürece beni saklayamazdı. Başka bir sığınak bulmak zorundaydım. Tepelerin ardındaki yeşil alana daha büyük bir güven duydum, çünkü orada sık ormanlar ve taş evler bulabileceğimi düşünüyordum. Akşam altı civarında bozkır arazisinin sonuna gelmiş, hafif bir akıntının vadisini takip eden yilankavi bir yola varmıştım. Yolu takip ederken tarlalar eğim kazandı, küçük dere yatağı bir platoya dönüştü ve alacakaranlıkta tek başına dumanı tüten bir eve ulaştım. Yol bir köprüye çıkıyordu ve köprünün tırabzanlarına dayanmış genç bir adam vardı.

Genç adam uzun, kilden bir pipo içiyor ve gözlüklerinin ardından dikkatle suyu izliyordu. Sol elinde, kaldığı yeri parmağıyla işaretlediği bir kitap tutuyordu. Yavaşça konuşmaya başladı.

Ve vahşi doğadan bir Griffin geldiğinde

Kanatlarıyla, fundalıklarla dolu vadiden

Arimaspi halkının peşinden

Ayağım kenet taşına çarptığında zıplayarak döndü ve ben karşımda iyice bronzlaşmış, çocuksu bir yüz gördüm.

“İyi akşamlar,” dedi vakur bir tavırla. “Yolculuk yapmak için güzel bir akşam.”

Evden yanmakta olan kömür ve lezzetli bir rosto kokusu geliyordu burnuma.

“Burası bir han mı,” diye sordum.

Genç adam kibarca, “Hizmetinizdeyim,” dedi. “Hanın sahibi benim, efendim. Ve geceyi burada geçirmenizi umuyorum, çünkü bir haftadır hiç konuğum olmadı.”

Köprünün parmaklıklarına doğru yaklaştım ve pipomu doldurdum. Bir arkadaş bulduğumu düşünmeye başlamıştım.

“Bir hancı olmak için çok gençsin,” dedim.

“Babam bir yıl önce öldü ve işini de bana bıraktı. Burada büyükannemle birlikte yaşıyorum. Bu iş genç bir adam için fazlasıyla yavaş ve bu mesleği seçmek benim fikrim değildi.”

“Sen ne olmak isterdin?”

Genç adam kızardı ve “Kitap yazmak istiyorum,” dedi.

“Peki, daha ne istiyorsun,” diye haykırdım. “Çoğunlukla bir hancının dünyadaki en iyi hikâye anlatıcısı olabileceğini düşünmüşümdür.”

“Artık değil,” dedi sabırsızca. “Belki eskiden, yollarda hacılar, ozanlar, eşkıyalar ve posta arabalarının olduğu zamanlarda durum bu olabilir. Ama artık değil. Artık buraya, öğle yemeği yemek için uğrayan, motorlu arabaları olan şişman kadınlar, baharda birkaç balıkçı ve Ağustos ayında avlanmak için gelen birkaç kiracı dışında kimse uğramıyor. Bu durumda toplayabileceğim fazla malzeme de olmuyor. Ben dünyayı dolaşıp hayatı tanımak, Kipling ya da Conrad gibi kitaplar yazmak istiyorum. Ama şimdiye kadarki en büyük başarım *Chamber’s Journal*’da birkaç dizemi yayınlamak oldu.

Günbatımında ardındaki tepelerle altın gibi parlayan hana baktım.

“Ben dünyayı epeyce gezdim ve böyle gizli bir inziva yerini hiç de küçümsemezdim. Sence macera yalnızca tropik bölgelerde ya da soyluların arasında mı bulunabilir? Belki de tam şu anda karşına bir macera çıkmıştır.”

“Kipling de böyle diyor,” dedi gözleri parlayarak ve “9.15 trenini aydınlatan aşk” hakkında birkaç dize okudu.

“O halde sana gerçek bir hikâye anlatayım,” dedim. “Ve bir ay sonra, bu hikâyeden bir roman yazabilirsin.” O harika Mayıs akşamı, alacakaranlıkta köprüde otururken ona güzel bir öykü anlattım. Anlattıklarım temelde doğrudu ama elbette küçük ayrıntıları değiştirdim. Kendim hakkında Kimberley’den bir maden arama uzmanı olduğumu, I.D.B.’yle başımın derde girdiğini ve bir çeteyi ortaya çıkarttığımı söyledim. Beni okyanusun diğer yanından buraya kadar takip etmiş, en iyi arkadaşımı öldürmüşlerdi ve şu anda da benim peşimdelendi.

Hikâyemi oldukça iyi anlattım, ama kim anlatamazdı ki? Kalahari’den Afrika’daki Alman Bölgesi’ne yaptığım bir uçuşu, orada geçen kavurucu günleri ve muhteşem, kadife gibi akşamları anlattım. Eve dönerken bir cinayet teşebbüsüyle karşı karşıya kaldığımı söyledim ve Portland Place Cinayeti’ni gerçekten çok korkunç bir olaya dönüştürerek anlattım. “Demek macera arıyordun,” dedim. “İşte macerayı buldun. Şu anda kötü adamlar benim, polis de onların peşinde. Ve ben bu yarışta kazanmak niyetindeyim.”

“Aman Tanrım!” diye fısıldadı, nefesini bırakarak, “Bu tam Riger Haggard ya da Conan Doyle romanlarındaki gibi bir macera.”

“Yani bana inanıyorsun,” dedim memnuniyetle.

Elini uzatarak “Elbette inanıyorum,” dedi. “Ortalama olmayan her şeye inanırım. Güvensizliği hak edecek tek şey, çok normal olandır.”

Henüz çok gençti, ama bir bahiste paramı onun üzerine yatırırdım.

“Sanırım şu anda benden biraz uzaklaştılar, ama birkaç gün ortalıkta görünmemem gerekiyor. Beni hana alır mısın?”

Genç hancı hevesle dirseğimden tutup beni eve doğru götürmeye başladı. “Burada, dibi görünmeyen bir bataklıktaymışsınız gibi rahat saklanabilirsiniz. Kimsenin gevezelik etmemesini de sağlarım. Peki, bana maceranız konusunda biraz daha ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?”

Hanın verandasına girdiğimde uzaklardan gelen bir motor sesi duydum. Batıdaki loş tepelerin üzerinde tek pervaneli uçağın silueti görünüyordu.

Genç han sahibi beni evin arkasında, tüm platoyu görebileceğim bir odaya yerleştirdi ve en sevdiği yazarlara ait kitapların ucuz kopyalarıyla dolu olan kendi çalışma odasını kullanmama izin verdi. Büyükannesini hiç görmedim, bu yüzden yatalak olduğunu tahmin ettim. Margit adında yaşlı bir kadın yemeklerimi getiriyordu ve hancı günün yirmi dört saati etrafımda dolaşıyordu. Biraz yalnız kalmak istediğim için ona bir iş çıkardım. Hancının bir motosikleti vardı, ben de ertesi sabah onu, normalde hana akşamüstü gelen gazeteyi almaya yolladım. Ona gözlerini dört açmasını, etrafta yabancı görüp görmediğine dikkat etmesini ve özellikle motor ve uçakları gözden kaçırmamasını tembih ettim. Sonra büyük bir hevesle Scudder’ın not defterinin başına oturdum.

Hancı öğlen vakti elinde *Scotsman*’la geri döndü. Gazetede Paddock ve sütçüyle ilgili birkaç yeni kanıt ve katilin kuzeye doğru kaçtığına dair dünkü açıklamanın tekrarı dışında hiçbir şey yoktu. Ayrıca *The Times*’dan alınmış, Karolides ve Balkanlar’ın durumu hakkında uzun bir makale vardı fakat Karolides’in İngiltere ziyaretinden bahsedilmemişti. Öğleden sonra hancıyı gönderdim, çünkü defterdeki şifreyi çözmeye çok yaklaştığımı hissediyordum.

Söylediğim gibi, bu sayısal bir şifreydi ve karmaşık bir deneyler silsilesinden sonra sıfırların ve noktaların ne anlama geldiğini çözmüştüm. Asıl sorunum anahtar kelimeyi bulmaktı ve Scudder’ın anahtar kelime olarak kullanmış olabileceği milyonlarca sözcüğü düşününce kendimi umutsuz hissettim. Ama saat üç civarında aniden gelen bir ilhamla irkildim.

Aklıma bir anda Julia Czechenyi ismi gelmişti. Scudder onun Karolides meselesindeki anahtar olduğunu söylemişti ve benim aklıma da şifreyi çözmek için bu ismi kullanmak geldi.

Sonuç başarılıydı. ‘Julia’daki beş harf sesli harfleri yerleştirmemi sağladı. A, J’ydi, alfabedeki onuncu harf, yani şifrede X harfiyle gösteriliyordu. Bu durumda E, U=XXI’ya karşılık geliyordu ve bu şekilde tüm sesli harfler ortaya çıktı. ‘Czechenyi’ ise bana belli başlı sessiz harfleri yerleştirmek için ihtiyaç duyduğum sayısal değerleri sağladı. Bu şemayı bir kâğıt parçasına yazıp, Scudder’ın notlarını okumak üzere defterin başına oturdum.

Yarım saat sonra bembeyaz bir yüzle, parmaklarımı endişeyle masaya vurarak okumaya devam ediyordum.

Pencereden dışarı baktığımda bir otomobilin vadiyi tırmanarak hana doğru ilerlediğini gördüm. Araba kapıya yanaştı ve içinden inenlerin sesini duydum. Arabadan Aquascutum marka giysileri ve tüvit şapkalarıyla iki adam indi.

On dakika sonra, gözleri heyecanla parlayan hancı odama girdi.

“Aşağıda seni arayan iki adam var,” diye fısıldadı. “Yemek odasında viski sodalarını içiyorlar.

Bana seni sordular ve seninle burada karşılaşmayı umduklarını söylediler. Ve dış görünüşünü, ayağındaki botlar ve gömleğine kadar detaylı bir şekilde tarif ettiler. Onlara burada olduğunu, ama bu sabah bir motosikletle yola devam ettiğini söylediğimde içlerinden biri, bir denizci gibi ağır küfürler etti.”

Bana adamları tarif etmesini istedim. Biri zayıf, koyu renk gözlü ve fırça gibi kaşları olan bir adamdı, diğeryse sürekli gülümsüyordu ve peltek bir konuşması vardı. İkisi de yabancı uyruklu değildi, bu konuda genç dostum kendinden çok emindi.

Bir parça kâğıt alıp üzerine Almanca iki sözcük yazdım.

... Kara Taş. Scudder buraya kadar gelebilmiş, ama sonrasında iki hafta bile yaşamayı başaramamıştı. Karolides’in planları da kesinleşmediği için artık ben de daha iyisini yapabileceğimden emin değildim. Ama Bay T. bana elimden gelenin en iyisini yapmamı tavsiye ettiyse, ben de...

Kâğıdı, özel bir mektuptan düşmüş bir sayfa gibi görünmesi için düzgünce yırttım.

“Bu kâğıdı aşağı götürüp benim odamda bulduğunu, bana yetişirlerse vermelerini söyleyerek adamlara ver,” dedim.

Üç dakika sonra arabanın hareket ettiğini duydum ve perdenin arkasından görebildiğim kadarıyla iki kişinin silüetini fark ettim. Adamların biri çok zayıf, diğeri biraz daha yapılıydı; ancak bu kadarını görebilmiştim.

Hancı büyük bir heyecanla odama geldi. “Verdiğin kâğıt onları hareketlendirdi,” dedi neşeyle. “Esmer adamın yüzü bir ölü gibi beyazladı ve adam büyük bir öfkeyle küfretti. Şişman olan bir ıslık çaldı ve çok kötü görünüyordu. İçkiler için yarım altın verdiler ve para üstünü beklemeden gittiler.”

“Şimdi sana ne yapmanı istediğimi söyleyeceğim,” dedim. “Bisikletine bin ve Newton-Stewart’daki polis şefine git. Bu iki adamı tarif et ve Londra’daki cinayetle bir ilgileri olabileceğinden şüphelendiğini söyle. Birkaç sebep uydurabilirsin. O iki adam geri gelecek, hiç merak etme. Bu gece gelemezler, çünkü 60 kilometrelik yol boyunca izimi sürmeye çalışacaklar, ama yarın sabah ilk iş olarak buraya gelirler. Polise sabah erkenden burada olmalarını söyle.”

Ben Scudder’in notları üzerinde çalışmaya dönerken hancı uysal bir çocuk gibi söylediklerimi yapmaya gitti. Geri döndüğünde birlikte akşam yemeği yedik ve ben, görgü kuralları gereği durmadan sorular sormasına izin vermek zorunda kaldım. Ona aslan avları ve Matabele Savaşı hakkında bir sürü hikâye anlatırken, şu anda bulaşmış olduğum işle kıyaslandığında bunların ne kadar basit işler olduğunu düşünmeden edemiyordum. Hancı yatınca, ben de Scudder’in notlarını okumayı bitirdim. Gün ağarana kadar bir sandalyede oturup pipo içtim, çünkü bir türlü uyuyamamıştım.

Ertesi sabah sekiz civarında iki polis memuru ve bir çavuşun geldiğini gördüm. Hancının yönlendirmesine uyararak arabalarını garaja çekip eve girdiler. Yirmi dakika sonra pencereden aksi istikametten platoyu aşarak yaklaşan ikinci bir araba gördüm. Araba hanın içine girmek yerine birkaç yüz metre uzaklıkta bir ağaç topluluğunun gölgesinde park etti. Araba sahiplerinin inmeden önce aracı dikkatle ters yöne çevirdiklerini fark ettim. Birkaç dakika sonra pencerenin altındaki çakıllarda adımlarının sesini duydum. Planım yatak odamda saklanıp neler olacağını görmektir. Ama aklıma daha iyi biri fikir gelmişti. Ev sahibime bir teşekkür notu yazdım, pencereyi açtım ve sessizce aşağıdaki beктаşıüzümü çalılarının üstüne atladım. Fark edilmeden duvarı aşmayı başardım. Irmakla birleşen küçük bir derenin yanına sokuldum ve ağaçlık alanın diğer yanındaki anayola ulaştım. Yanına ulaştığım yepyeni araba güneş ışığında parlıyordu fakat üzerindeki toz, uzun bir yolculuktan geldiğini belli ediyordu. Arabayı çalıştırdım, şoför koltuğuna atladım ve platoya doğru yol almaya başladım.

Kısa zaman sonra yol aŖađı doğru eğim kazandığı için hanı gözden kaybettim ama sanki rüzgâr bana öfkeli sesleri taşıyordu.

Radikal Aday Macerası

Beni, o parlak Mayıs sabahında 40 hp'lik arabayla gazı kökleyerek o kurumuş bataklık yollarında yol alırken, önce omzundan arkaya bakışlar fırlatırken, daha sonra korkuyla bir sonraki dönemeçte karşıma çıkabilecekleri beklerken, daha sonra da uykusuzluktan ancak yolu görebilecek kadar açabildiğim gözlerle otobanda ilerlerken hayal edebilirsiniz. Aklımdan durmadan Scudder'ın not defterine bulduğum şeyler geçiyordu.

Scudder bana bir dizi yalan söylemişti. Balkanlar, Yahudi anarşistler ve Dışişleri Ofisi Konferansı, hatta Karolides hakkında anlattığı hikâyelerin hepsi göz boyamak içindi. Ama bir yandan da, birazdan anlayacağınız gibi, tamamen de yalan sayılmazlardı. Bütün planımı anlattığı hikâyenin doğru olduğunu varsayarak kurmuştum fakat yarı yolda bırakılmıştım; defter bana bambaşka bir hikâye anlatıyordu ve süttü ağzı yanan kişinin yoğurdu üfleyerek yiyeceği söylene de, ben bu hikâyeye tamamen inanmıştım.

Nedenini ben de bilmiyorum. Yeni hikâye, öyle umutsuzdu ki doğru olmalıydı ve ilk hikâyeye özünde aynı olan yanları da vardı. 15 Haziran, çok fazla insanın kaderinin belirlediği bir gün olacaktı ve olay, bir Balkan temsilcisinin öldürülmesinden çok daha büyüktü. Mesele o kadar büyüktü ki, Scudder'ı beni oyunun dışında tutup rolünü tek başına oynamak istediği için suçlayamıyordum. Niyetinin bu olduğuna oldukça emindim. Bana yeterli sayılabilecek büyüklükte bir hikâye anlatmıştı, fakat olayın esası öyle büyüktü ki, bunu keşfeden kişinin kendisine saklamak istemesi çok doğaldı. Onu suçlamıyordum. Sonuçta, bu kadar arzulu olmasının riskleri vardı.

Hikâyenin tamamı notlardaydı. Tahmin edersiniz ki, aralarda hafızasından doldurduğu bazı boşluklar da vardı. Konuyla ilgili otoriteleri de sayısal bir şifreyle yazmış ve bir numara daha yaparak, her birine güvenilirliği konusunda not vermişti. Ducrosne adlı bir adam güvenilirlik notu olarak beş üzerinden beş almıştı. Ammersfoort adındaki bir adamın notu ise üçtü. Hikâyenin ana hatları defterde yazılmıştı. Ayrıca defalarca tekrarlanan, parantez içine alınmış tuhaf bir ifade vardı. Bu ifade, '39 basamak'tı ve son defasında defterde şöyle geçiyordu: '(39 basamak, onları saydım – suların yükselmesi 22:17)'. Bundan hiçbir anlam çıkaramamıştım.

Öğrendiğim ilk şey, meselenin bir savaşı engellemekle ilgili olmadığıydı. Savaşın gerçekleşeceği kesindi: Scudder'ın dediğine göre bu, 1912'nin Şubat ayında kararlaştırılmıştı. Karolides buna sebep olan olay olacaktı. Karolides'in yolculuğu ayarlanmıştı ve 14 Haziran'da, bu güzel Mayıs sabahından tam iki hafta ve dört gün sonra hesabı kesilecekti. Scudder'ın notlarından anladığım kadarıyla dünya üzerindeki hiçbir şey bunu engelleyemezdi. Büyükannelerin derilerini yüzen Epirli koruma görevlileri hiçbir şey yapamazlardı.

İkinci nokta, bu savaşın İngiltere için büyük bir sürpriz olmasıydı. Karolides'in ölümü İngiltere'nin Balkanlar'la arasının bozulmasına sebep olacaktı ve ardından Viyana bir ultimatoma yayınlıyacaktı. Bundan hoşlanmayan Rusya, tavrını sertleştirecekti. Ama Berlin barışçı bir görüntü sergileyerek ortalığı yatıştırmaya çalışacaktı. Ta ki iyi bir sebep bulup savaşa dâhil olana ve hava filosuyla üzerimize saldırana kadar. Genel plan buydu ve oldukça da iyi bir plandı. Yumuşak ve adil konuşmalar yaptıktan sonra beklenmedik bir saldırı yapmak. Biz Almanya'nın iyi niyetinden bahsederken, kıyılarıımıza sessizce mayınlar döşenecek ve sularımız her savaş gemisini bekleyen denizaltılarla dolacaktı.

Ama tüm bunlar, 15 Haziran'da gerçekleşecek üçüncü bir şeye bağlıydı. Bir zamanlar Batı

Afrika'dan yeni dönmüş olan ve bana bir sürü şey anlatan bir Fransız kurmay subayıyla karşılaşmamış olsam bunun ne olduğunu asla anlayamazdım. Subayın anlattığı şeylerden biri, Parlamento'da konuşulan tüm o saçmalıklara rağmen Fransa ve İngiltere arasında gerçek bir işbirliği olduğu ve iki ülkenin kurmay subaylarının zaman zaman buluşup savaş durumunda birbirlerine destek olmak üzere planlar yaptığını. Haziran ayında Paris'ten büyük bir askeri grup gelecekti ve karşılaşacağı şey, İngiliz Donanması'nın harekete geçtiği ve yer değiştirdiğine dair bir bildirim olacaktı. En azından ben buna benzer bir şey olacağını düşündüm, bu alışılmadık düzeyde önemli bir şeydi.

Ama 15 Haziran'da Londra'da başkaları da olacaktı – bu kişilerin kimliklerini ancak tahmin edebiliyordum. Scudder onlara topluca 'Kara Taş' demekle yetinmişti. Bu kişiler bizim yandaşlarımız değil, ölümcül düşmanlarımızdı ve Fransa'ya iletmek üzere hazırlanan bilgiler doğrudan onların ceplerine gidecekti. Ve bu bilgi, bir ya da iki hafta sonra bir anda, güzel bir yaz gecesinin karanlığında güçlü silahlar ve hızlı torpidolar için kullanılacaktı.

İssiz bir hanın, bir lahana tarlasına bakan arka odasında deşifre ettiğim hikâye buydu. Koca arabayla vadiden vadiye yol alırken aklımdan hiç çıkmayan hikâye de buydu.

Aklımdan ilk geçen, Başbakan'a bir mektup yazmak oldu, ama içimden bir ses bunun faydasız olacağını söylüyordu. Hikâyeme kim inanırdı ki? Elle tutulur bir kanıt gösterebilmeliydim ve bunun ne olabileceğini ise ancak Tanrı bilirdi. Her şeyin ötesinde, kaçmaya devam etmeli ve doğru zaman geldiğinde harekete geçmeye hazır olmalıydım. Bu, İngiltere'nin tüm polisleri büyük bir telaşla peşimden koşarken ve Kara Taş'ın korumaları sessiz ve sinsice beni takip ederken kolay bir iş değildi.

Yolculuğumda net bir haritam yoktu, ama güneşe bakarak doğuya doğru yöneldim, çünkü haritadan hatırladığım kadarıyla kuzeyde kömür ocakları ve endüstriyel kasabaların bulunduğu bir bölgeye geleceğimi biliyordum. O an, bozkırdan çıkmış geniş bir nehrin oluşturduğu ovayı geçiyordum. Kilometrelerce bir bahçe duvarının yanından ilerlemiştim ve ağaçlar arasındaki bir açıklıktan büyük bir şato gördüm. Küçük, eski ve saz damlı evlerden oluşan köylerden, ovanın içinden akan küçük, huzurlu derelerin arasından ilerlemiş ve alıç ağaçları ve sarısalkımlarla dolu bahçelerden geçmiştim. Her yer öyle huzurlu görünüyordu ki, arkamda bir yerlerde beni öldürmek üzere arayan kişiler olduğuna, şansım olağanüstü düzeyde yaver gitmediği takdirde bir ay içinde bu toprakların büyük acılarıyla karşılaşacağına ve İngiliz tarlalarının cesetlerle dolacağına inanmakta güçlük çekiyordum.

Öğlene doğru büyük bir alana dağınık biçimde yayılmış bir köye vardım ve aklıma yemek yemek için durmak geldi. Ana caddenin ortalarındaki postanede posta görevlisi bayan ve bir polis memuru bir telgrafi dikkatle okuyordu. Beni gördükleri anda irkildiler. Polis hemen silahını çekti ve bana durmam için bağırdı.

Neredeyse büyük bir aptallık edip söylediğini yapacaktım. Sonra bir anda, ellerindeki telgrafın benim hakkımda olduğunu ve handaki dostlarımla beni daha çabuk yakalamak için polisle anlaştığını anladım. Geç-me ihtimalim olan otuz köye benim ve arabanın tarifini içeren bir telgraf çekmek bu işin en kolay yoluydu. Ayağımı tam zamanında frenden çektim. Polis memuru arabanın kaportasını tutmak için bir hamle yaptı fakat gözüne sol yumruğumu yiyince geri çekildi.

Artık anayolların benim için güvenli olmadığını anlayınca ara yollara girdim. Bu, elimde bir harita olmadığı için pek de kolay bir iş değildi, çünkü sonu bir ördek gölü ya da ahıra çıkan bir çiftlik yoluna sapabilirdim ve bu, şu anda göze alamayacağım kadar zaman kaybetmek anlamına gelirdi. Arabayı çalmakla ne kadar büyük bir aptallık yaptığımı anlamaya başlıyordum. İskoçya topraklarında

bu kocaman, yeşil araba beni bulmak için muazzam bir ipucuydu. Arabayı bir yerde bırakıp yola yürüyerek devam etsem, bir iki saat içinde bulunacağı için peşimdekilerle arada çok az mesafe kalmış olurdu.

Hemen yapmam gereken şey, en ıssız yolları bulmaktı. Çok geçmeden büyük bir nehrin kollarından biri boyunca, keskin uçurumlar arasındaki derin bir vadiden ilerleyen ve sonunda bir dağ geçidine doğru tırmanan bir yol buldum. Orada kimseyle karşılaşmadım, ama yol beni istemediğim kadar kuzeye götürüyordu, ben de doğuya doğru giden kötü bir yola saptım ve sonunda çift yönlü, geniş bir otoyola çıktım. Epey aşağıda oldukça geniş bir başka vadi gördüm ve orayı geçersen, geceyi geçirebileceğim ıssız bir han bulabileceğimi düşündüm. Artık akşam çöküyordu ve ben çok açtım çünkü gün boyunca kahvaltı dışında yediğim tek şey, bir fırıncının arabasından satın aldığım birkaç çörekti.

Sonra gökyüzünden gelen bir ses duydum ve alçaktan uçan o lanet olası uçağın birkaç kilometre güneyden hızla bana yaklaşmakta olduğunu gördüm.

Çıplak bir bozkırda kaderimin o uçağın merhametine kaldığını fark ettim ve tek şansımın vadinin ağaçlıklı bölümüne saklanmak olduğunu anladım. Bir şimşek gibi yokuş aşağı ilerlerken, cesaret edebildiğimde başımı çevirip o lanet olası uçan alete bakıyordum. Kısa zamanda etrafı çalılıklarla kaplı bir yola ulaştım ve bir derenin derin vadisine saklandım. Sonra önüme, hızımı düşürebileceğim sık bir orman çıktı.

Aniden sol tarafımda bir başka arabanın motor sesini duydum ve korkuyla, neredeyse ana yoldan ayrılıp bir kapıdan geçerek birinin özel mülküne giden yola gireceğimi fark ettim. Kornam acı bir çığlık attı, fakat artık çok geçti. Frenlere asıldım, fakat arabam çok hızlıydı ve biraz ileride tam önüme çıkan bir araba vardı. Saniyeler sonra iki araba da birer enkaza dönüşecekti. Yapılabilecek tek şeyi yaptım; aşağıda yumuşak bir zemin olmasını umarak direksiyonu sağdaki çitlere doğru kırdım.

Ama hata yapmıştım. Arabam çitleri kolaylıkla kırarak hızla aşağı doğru düşmeye başladı. Neler olacağını anlayınca koltuktan sıçradım ve kendimi dışarı atmaya çalıştım. Fakat bir akdikenin dalları beni göğsümden yakalayıp yukarı kaldırdı ve birkaç tonluk pahalı metal yığını taklalar atarak ilerleyip en sonunda ağır bir darbeyle elli fit aşağıdaki dere yatağına çarptı.

Dikenli dallar beni yavaş yavaş yere indirdi. Önce çitlerin üzerine indim ve sonra büyük bir dikkatle ısırgan otlarından oluşan bir yığının üzerinden geçtim. Ayağa kalkmaya çalışırken bir el beni kolumdan yakaladı ve sempatik ama fena halde korkmuş bir ses iyi olup olmadığımı sordu.

Karşımda genç, uzun boylu, gözlüklü, deri palto giymiş bir adam, bana bir şey olmadığı için durmadan şükrediyor ve benden özür diliyordu. Yine şansım dönmüştü. İşlerin bu şekilde gelişmesi çok daha işime geliyordu. Bu da arabadan kurtulmanın bir yoluydu.

“Benim hatam, beyefendi,” diyerek cevap verdim. “Ahmaklıklarım arasına cinayeti de eklediğim için şanslıyım. Motorlu İskoçya turum burada sona erdi, ama hayatım da sona ermiş olabilirdi.”

Adam cebinden bir saat çıkartıp baktı. “Siz iyi bir adamsınız,” dedi. “Size on beş dakika ayırabilirim ve evim buraya *iki* dakika uzaklıkta. Sizin karnınızı doyurmanızı, iyi bir yemek yemenizi ve yatağa girmenizi sağlayacağım. Bu arada, eşyalarınız nerede? Yoksa onlar da arabayla birlikte

uçuruma mı düştü?”

Diş fırçamı göstererek, “Cebimde,” dedim. “Ben kolonilerde yaşarım ve seyahat ederken yanımda pek eşya taşımam.”

Genç adam, “Kolonilerde mi yaşarsınız,” diye haykırdı. “Aman Tanrım, sizi gökte ararken yerde buldum. Yoksa serbest ticaret yanlısı mısınız?”

“Evet,” dedim, söylediği şeyin ne olduğu hakkında hiçbir şey bilmememe rağmen.

Dostça omzuma vurarak beni arabasına götürdü. Üç dakika sonra çam ağaçlarıyla çevrili, konforlu görünen bir av kulübesinin önünde durduk ve genç adam beni içeri davet etti. Beni önce bir yatak odasına aldı ve önüme kendisine ait ve bana kalırsa çoktan yer bezi yapılmış olması gereken yarım düzine kıyafet koydu. Aralarından, daha önceki giysime en az o benzediği için mavi, yünlü kumaştan bol bir takım seçtim ve ketenden bir kuşağı da ödünç aldım. Sonra beni, masada yeni yenmiş bir yemeğin kalıntıları duran bir yemek odasına sürükledi ve bana yemeğimi bitirmek için beş dakikam olduğunu söyledi. “Cebinize atıştırarak bir şeyler alabilirsiniz, döndüğümüzde yine yemek yeriz. Saat sekizde Masonic Hall’da olmalıyım yoksa danışmanım canıma okur.” Ben bir fincan kahve içip biraz soğuk domuz eti yerken o da şöinenin önündeki kilimin üstünde konuşuyordu.

“Karşıma çok sıkışık bir zamanda çıktınız Bay-; bu arada bana isminizi söylemediniz. Twidson mı? 60’larda ölen yaşlı Tommy Twidson’la bir akrabalığınız var mı? Yok mu? Bakın, ben dünyanın bu tarafı için liberal bir adayım ve bu akşam Brattleburn’de bir toplantım var – orası kampanyamın kilit noktası ve lanet muhafazakârların da kalesi. Bu akşam benim için konuşmak üzere eski Koloni Hükümeti Başkanı Crump-leton’ı çağırmıştım. Üstelik bunu herkese duyurdum ve salonu hınca hınç doldurdum. Bu akşamüstü hain adam bana, Blackpool’dan, gribe yakalandığını yazdığı bir telgraf göndermiş, ben de burada her şeyi tek başıma yapmak zorundayım. Ben on dakikalık bir konuşma yapmayı planlıyordum, ama şimdi kırk dakika konuşmam gerekecek ve üç saat boyunca bu konuda kafa patlattıysam da o kadar uzun süre söyleyecek bir şey bulamadım. Şimdi, siz bana bir iyilik yapıp yardım etmelisiniz. Siz de bir serbest ticaret yanlısı olduğunuza göre, onlara kolonilerdeki korumanın nasıl bir fiyasko olduğunu anlatabilirsiniz. Sizin gibi adamların hitabet yeteneği çok kuvvetlidir, keşke benim de bu konuda biraz yeteneğim olsaydı. Bunu yaparsanız size daha da borçlanmış olacağım.”

Serbest ticaret konusunda çok fazla şey bildiğim söylenemezdi fakat istediğimi elde etmek için başka şansım yokmuş gibi görünüyordu. Genç beyefendi, kısa süre önce ölümden dönmüş ve 1000 İngiliz altını değerindeki arabasını kaybetmiş bir yabancından onun için hiç planlamadığı bir toplantıda konuşmasını istemenin ne kadar tuhaf olduğunu fark etmeyecek kadar kendi dertlerine gömülmüştü. Ama ihtiyaçlarım, tuhaf durumları uzun uzadıya düşünmek ya da bana destek olacak kişileri seçmek konusunda bana başka şans bırakmıyordu.

“Pekâlâ,” dedim. “Pek iyi bir konuşmacı değilimdir, ama onlara Avustralya’dan biraz bahsedebilirim.”

Bu sözlerim üzerine gözlerindeki endişe bulutları dağıldı ve bana defalarca teşekkür etti. Bana geniş bir yolculuk paltosu verdi – bir araba gezisine çıkarırken yanıma neden bir deri palto almadığımı sorma zahmetine katlanmadı– ve tozlu yollarda ilerlerken bana kendi hayat hikâyesini anlattı. Çok küçükken yetim kalmış, onu dayısı büyütmişti– dayısının ismini unuttum ama konuşmalarını gazetelerden okuyabileceğiniz bir kabine üyesiydi. Cambridge’i bitirdikten sonra dünyayı gezmiş, daha sonra da sıra meslek edinmeye gelince dayısı ona politikaya atılmasını tavsiye etmişti. Anladığım kadarıyla partiler arasında özel bir tercihi yoktu. “İki tarafta da iyi insanlar var,” diyordu

neşeyle, “Ve tabii bir sürü de namussuz. Ben Liberalim, çünkü ailem geçmişten beri Amerikan Bağımsızlık Savaşı yandaşı olmuştur.” Politik seçimler konusunda ilgisiz olsa da başka konularda kuvvetle inandığı şeyler vardı. Atlar hakkında biraz bilgili olduğumu anlayınca derbi bahisleri konusunda uzun süre gevezelik etti ve avcılık yeteneklerini geliştirmek için yaptığı planları uzun uzun anlattı. Karşımda tertemiz, terbiyeli ve toy bir genç adam vardı.

Küçük bir köyden geçerken iki polis memuru bize durmamız için sinyal gönderdi ve ellerindeki fenerleri bize doğrulttu.

“Özür dileriz Sör Harry,” dedi biri. “Bir arabayı bulmak üzere emir adım ve tarif edilen araba sizinkine de benziyor.”

“Sorun değil,” dedi ev sahibim, ben Tanrı’ya beni güvenlik altına almak için kullandığı dolambaçlı yollar için şükrederken. Bunun ardından ev sahibim pek konuşmadı, çünkü aklında birazdan yapacağı konuşma vardı. Dudakları durmadan kıpırdıyor, gözleri de iki yana hareket ediyordu ve ben, kendimi ikinci bir felakete hazırladım. Ben de birazdan söyleyebileceğim bir şeyler düşünmeye çalıştım ama kafamın içi bomboştu. Bundan sonra fark ettiğim ilk şey, sokağa açılan bir kapının önünde durduğumuz ve rozet takan, gürültücü beyefendiler tarafından içeri davet edildiğimizdi.

Salonda çoğunluğu kadınlardan oluşan beş yüz civarında insan vardı. Arada birçok kel adam ve en fazla iki düzine genç beyefendi de bulunuyordu. Ağzı iyi laf yapan, kırmızı burunlu bir bakan olan oturma başkanı hüznle Crumpleton’ın grip yüzünden gelemeyeceğini açıkladı ve beni “Avustralya düşüncesinin önemli bir temsilcisi” olarak tanıttı. Kapıda duran iki polis memurunun bu ifadeyi fark ettiklerini umdum. Sonra Sör Harry konuşmaya başladı.

Hayatımda hiç böyle bir konuşma dinlememiştim. Topluluk önünde nasıl konuşulması gerektiği konusunda en ufak bir fikri bile yoktu. Konuşmasını yazdığı bir deste kâğıtla sahneye çıkmıştı ve notlarını okumayı bıraktığında bir anda kekelemeye başlıyordu. Arada sırada, yürekten inandığı ve hatırladığı bir cümleye rastlıyor, sırtını dikleştirip o cümleyi Henry Irving gibi söyledikten sonra yine başını kâğıtların arasına gömüyordu. İşin en korkunç kısmı da buydu. Sör Harry, ‘Alman tehdidinden’ bahsetti ve tüm bunların, muhafazakârların, fakirlerin haklarını elinden almak ve sosyal reformun hızını kesmek için icad ettiği bir hile olduğunu, fakat ‘organize iş gücünün’ bunun farkında olduğunu ve muhafazakârlarla alay ettiğini söyledi.

İyi niyet göstergesi olarak donanmamızın küçültülmesi ve Almanya’ya da aynı şeyi yapmazsa onu yerle bir edeceğimize dair bir ültimatoluk gönderilmesi gerektiğine yürekten inanıyordu. Sözlerine muhafazakârların, Almanya ve İngiltere’nin barış ve reform konusunda el ele çalışacak dost ülkeler olduğunu söylediğini de ekledi. Benim akımdan ise cebimdeki küçük, siyah not defteri geçiyordu! Scudder’ın arkadaşlarının barışı pek umursadıkları söylenemezdi.

Yine de tuhaf bir biçimde bu konuşma hoşuma gitmişti. İçine bulaştığı pisliğin içinde bile bu genç adamın parlayan iyiliğini görebiliyorsunuz. Ayrıca zihnimi de biraz rahatlatmıştı. Hitabet konusunda bir uzman sayılmasam da Sör Harry’den daha iyisini yapabileceğime emindim.

Sıra bana geldiğinde performansım hiç de fena değildi. Aslında, topluluğun içinde Avustralyalı kimse olmamasına dua ederek oradaki İşçi Partisi, göç politikaları ve temel ihtiyaç giderme hizmetleri konularında hatırladığım her şeyi anlattım. Serbest ticaretten bahsedip bahsetmediğimi hatırlamıyorum, ama Avustralya’da muhafazakârların olmadığını, sadece İşçi Partisi ve Liberallerin olduğunu söyledim. Bu sözlerim salonda büyük bir memnuniyetle karşılandı ve İngiltere’nin gerçekten elini taşın altına koyarsa orada ne kadar başarılı işler yapabileceğini söylediğimde onları epeyce etkiledim.

Sonuç olarak sanırım oldukça başarılıydım. Gerçi Bakan Bey benden pek hoşlanmadı ve konuşmacılara teşekkür bölümünde Sör Harry'nin konuşmasını “devlet adamlarına yaraşır”, benimkiniyse “bir göçmen bürosu yetkilisinin hitabet yeteneğine sahip” sıfatlarıyla tanımladı.

Tekrar arabaya bindiğimizde ev sahibim görevini yerine getirmiş olmaktan dolayı çok mutluydu. “Çok etkileyici bir konuşmaydı Twidson,” dedi. “Şimdi benimle birlikte eve geliyorsun. Tek başıma yaşıyorum ve birkaç gün kalmaya karar verirsen sana harika bir balık avına çıkacağımıza söz verebilirim.”

Sıcak bir yemek yedikten sonra – ve buna çok ihtiyacım vardı – büyük ve ferah bir sigara odasında, şöminede çıtırdayan alevlerin karşısında rom içtik. Artık elimi açık oynama zamanımın geldiğini düşünüyordum. Bu adamın gözlerinden, güvенеbileceğim biri olduğunu anlamıştım.

“Dinleyin Sör Harry,” dedim. “Size söylemem gereken oldukça önemli bir şey var. Siz iyi birisiniz ve ben de açık konuşacağım. Bu akşam söylediğiniz o zehirli saçmalıkları nerden duydunuz?”

Bir anda yüzü karardı. “Gerçekten o kadar kötü müydüm,” diye sordu esefle. “Oldukça zayıf kaldı. Konuşmamın çoğunu *Progressive Magazine*'den ve danışmanımın bana yollayıp durduğu el broşürlerinden aldım. Ama eminim siz de Almanya'nın bizimle savaşaacağını düşünmüyorsunuzdur.”

“Bu soruyu altı hafta sonra sorarsanız birinin sizi yanıtlamasına gerek kalmayacak,” dedim. “Yarım saatliğine beni dikkatle dinlerseniz size bir hikâye anlatacağım.”

Şu an bile duvarlarında geyik başları ve eski belgeler asılmış olan o aydınlık odada, Sör Harry'nin şöminenin taşlarının yanında huzursuzca durduğunu ve benim bir sandalyeye gömülmüş halde konuştuğumu görür gibi oluyorum. O an sanki ben, kendi yanımda durup sesimi dinleyen ve hikâyemin inanılrlığını test eden başka biriydim. İlk kez birine, anladığım kadarıyla tüm gerçeği anlatıyordum ve bu benim için pek faydalı olmadı çünkü ben de kendi zihnimde olanları netleştirmiş oldum. Hiçbir detayı göz ardı etmedim. Ona Scudder, sütçü, not defteri ve Galloway'de yaptıklarım konusunda her şeyi anlattım. Bir anda çok heyecanlandı ve şöminenin önünde volta atmaya başladı.

“Yani gördüğünüz gibi,” dedim, “Evinizde, Portland Palce Cinayeti'nde sanık olarak aranan adamı konuk ediyorsunuz. Arabayı gönderip polise haber vermek sizin göreviniz. Daha fazla kaçabileceğimi zannetmiyorum. Ben tutuklandıktan bir ya da iki saat sonra bir kaza olacak ve ben kaburgalarımın arasına bir bıçak darbesi alacağım. Fakat yine de, kanunlara saygılı bir vatandaş olarak görevinizi yapmalısınız. Belki bir ay sonra buna pişman olacaksınız, ama buna inanmak zorunda değilsiniz.”

Bana parlak, sabit gözlerle bakıyordu. “Zim-babve'de göreviniz neydi Bay Hannay,” diye sordu. “Maden mühendisiydim,” dedim. “Kendime yetecek kadar para kazandım ve bunu yaparken iyi bir hayat yaşadım.”

“Bu sınırları zayıflatacak bir iş değil, değil mi?”

Güldüm. “O konuyu merak etmeyin, sınırlarım yeterince kuvvetlidir,” dedim. Duvarda asılı duran bir panodan bir av bıçağı alıp havaya attım ve bıçağı dudaklarımla yakalayarak ona eski Mashona numarasını gösterdim. Bunu yapmak için oldukça cesur olmanız gerekirdi.

Beni gülümseyerek izledi. “Kanıtı ihtiyacım yok. Sahnede çok kötü olabilirim ama bir adamın nasıl biri olduğunu anlarım. Siz ne bir katil ne de bir aptalsınız ve anlattıklarınızın doğru olduğuna inanıyorum. Sizi destekleyeceğim. Şimdi, sizin için ne yapabilirim?”

“Öncelikle dayınıza bir mektup yazmanızı istiyorum. 15 Haziran'dan önce hükümetten birileriyle iletişime geçmeliyim.”

Bıyıklarını çekiştirdi. “Bu sizin işinize yaramaz. Bu Dışişleri'nin konusu ve dayımın bu konuyla

hiçbir ilgisi yok. Ayrıca onu asla buna inandıramazsınız. Ben daha iyi bir şey yapacağım. Dışişleri'ndeki Daimi Müsteşar'a bir mektup yazacağım. Kendisi benim vaftiz babamdır ve aramız çok iyidir. Ne yazmamı istersiniz?"

Masaya oturup söylediklerimi yazdı. Mektupta özetle, 15 Haziran'dan önce Twidson isimli bir adam (bu ismi kullanmanın daha güvenli olacağını düşünmüştüm) kendisiyle görüşmek isterse kendisine nezaketle davranılması rica ediliyordu. Ayrıca Sör Harry, Twidson'ın ona "Kara Taş" sözcüklerini söyleyerek iyi niyetini beli edeceğini ve 'Annie Laurie' ismini fısıldayacağını bildirdi.

"Güzel," dedi Sör Harry. İşte böyle olması gerekiyor. Bu arada vaftiz babamı– ismi Sör Walter Bullivant'dır – Whitsuntide'daki kır evinde bulabilirsiniz. Burası Kennet'deki Artinswell'e yakındır. Bu iş halloldu. Peki, sırada ne var?"

"Boylarımız aşağı yukarı aynı. Bana elinizdeki en eski tüvit takımını ödünç verin. Rengi bu akşamüstü yok ettiğim takımın renklerinden farklı olduğu sürece her şey işe yarar. Sonra bana buraların bir haritasını gösterin ve etraftaki coğrafi özelliklerden bahsedin. Son olarak da, beni arayan polisler gelirse onlara vadinin dibindeki araba enkazını gösterin. Diğerleri size ulaşırsa, toplantıdan sonra güneye giden trene bindiğimi söyleyin."

Sör Harry söylediklerimin hepsini yaptı, ya da yapacağına söz verdi. Bıyığının kalan kısmını da traş ettim ve sanırım renkli dokuma denen bir kumaştan çok eski bir takım giydim. Harita nerede olduğum konusunda bana epeyce fikir verdi ve bilmek istediğim iki şeyi öğrenmemi sağladı – güneye giden tren yoluna nereden ulaşabilirdim ve en yakındaki doğal alan neresiydi?

Saat ikide sigara odasındaki koltukta daldığım uykudan uyandırıldım ve karanlık, yıldızlı gecede gözlerimi kırıştırdım. Takım ambarında bulunan eski bir bisiklet de bana verildi.

"Önce sağa dönüp köknar ormanı boyunca ilerleyin," diye emretti Sör Harry. "Gün doğarken tepelere varmış olursunuz." Sonra bisikleti bir bataklığa atıp o bölgeyi yürüyerek geçmeliydim. "Oradaki çobanların arasında bir hafta kadar kalabilirsiniz ve Yeni Gine'de olacağınız kadar da güvende olursunuz."

Sabah olup etraf aydınlanana kadar tepenin dik ve çakıllı yollarında gayretle pedal çevirdim. Güneş yükseldiğinde sis dağıldı ve ben kendimi, çok ileride görünen ufuk çizgisi ve sık aralıklarla bölünmüş vadileriyle uçsuz bucaksız bir yeşilliğin ortasında budum. Bu yükseklikte her koşulda düşmanlarımın gelişini erkenden haber alabilirdim.

Gözlüklü Yol İşçisi Macerası

Geçidin zirvesinde oturdum ve pozisyonumun gözden geçirdim.

Arkamda, büyük bir nehrin vadisinin üst kısmını oluşturan yarık boyunca yukarı doğru tırmanan bir yol vardı. Önümde, bataklık çukurları ve ot öbekleriyle dolu yaklaşık bir kilometrelik bir alan uzanıyordu. Bu alanın ardında yol, bir başka vadiden mesafe yüzünden pek seçilemeyen bir düzlüğe doğru yokuş aşağı iniyordu. Sağımda ve solumda kreplere benzeyen yuvarlak ve yeşil tepeler uzanıyordu fakat güneyde – yani sol tarafımda – fundalıklarla kaplı yüksek dağları gördüm ki hatırladığım kadarıyla haritaya bakarken gizlenme yeri olarak bu dik yamacı seçmiştim. Dağ, yüksek irtifalı bir bölgenin en yüksek noktasıydı ve oradan etraftaki kilometrelerce alanı görmek mümkündü. Yolun altındaki çimenlik alanda, yarım kilometre kadar geride bir kulübenin dumanı tütüyordu, ama bu oradaki insan varlığına dair tek izdi. Bunu dışında sadece yağmur kuşlarının sesi ve küçük derelerin şırıltıları duyuluyordu.

Saat henüz yedi bile olmamıştı ki bir kez daha havada o uğursuz makinenin motor sesini duydum. O anda, avantajlı olduğumu düşündüğüm noktanın aslında bir tuzak olabileceğini fark ettim. Bu çıplak, yeşil alanlarda küçük bir kuşun bile saklanabileceği hiçbir yer yoktu.

Motor sesi yaklaşırken sessiz ve umutsuz biçimde oturdum. Sonra bir uçağın doğudan bana doğru geldiğini gördüm. Uçak yüksekten uçuyordu, ama ben baktığımda birkaç yüz fit alçalarak tepelerin etrafında saldırıya geçmeden önce yuvarlaklar çizen bir atmaca gibi, giderek küçülen daireler çizmeye başladı. Uçak epeyce alçalmıştı ve pilot az sonra beni gördü. Uçaktaki iki kişiden birinin dürbünle beni incelediğini görebiliyordum.

Uçak aniden, hızla sarmallar çizerek yükseldi ve hemen ardından doğuya doğru ilerlemeye başlayıp kısa süre sonra mavi sabah gökyüzünde ufak bir leke haline geldi.

Bu durum beni bazı vahşi düşüncelere itti. Düşmanlarım yerimi belirlemişti ve bundan sonra yapacakları ilk şey etrafımı sarmaktı. Ne tip bir güç kullanacaklarını bilmiyordum ama yeterli büyüklükte olacağına emindim. Uçaktakiler bisikletimi görmüştü, bu yüzden yolu takip ederek kaçacağımı tahmin edeceklerdi. Bu durumda, sağımdaki ya da solumdaki bataklık alana girmem bana bir şans sağlayabilirdi. Bisikletimi yolun birkaç yüz metre dışına doğru sürdüm ve onu bir bataklık çukuruna atıp bataklık yosunları ve suyun üzerindeki düğün çiçekleri arasından batışını izledim. Sonra, iki vadiyi de görmemi sağlayan küçük bir tepenin üstüne çıktım. İkisinin arasında uzanan uzun, beyaz yolda hareket eden hiçbir şey yoktu.

Bu koskoca alanda bir farenin bile saklanabileceği hiçbir yer olmadığını söylemiştim. Gün ilerledikçe tüm alanı yumuşak bir güneş ışığı kapladı ve havayı güneşli Güney Afrika bozkırlarına özgü bir kokuyla doldurdu. Başka bir zaman olsa, burası çok hoşuma giderdi fakat şu anda sanki beni boğuyordu. Sonsuz bataklık hapisane duvarlarına, temiz dağ havası da bir ejderhanın nefesine dönüşmüştü sanki.

Yazı tura attım – yazı sol, tura sağ – ve tura geldi, ben de kuzeye doğru yöneldim. Kısa bir süre sonra geçidin taşıyıcı duvarı görevi gören tepenin yamacına geldim. Yaklaşık 15 kilometre aşağıda anayolu ve üzerinde hareket eden şeyi gördüm ve bunun bir araba olduğunu tahmin ettim. Yamacın arkasında ormanlık vadilere çıkan engebeli ve yeşil fundalıklarla kaplı bir arazi gözüme çarptı.

Bu yükseklikte dünyaya bir uçurtmadan bakar gibiydim ve çoğu kişinin görmek için bir teleskopa ihtiyaç duyacağı şeyleri kolayca görebiliyordum... Yamacın epeyce aşağısında, birkaç kilometre

geride avına yaklaşan avcılar gibi ilerleyen birkaç adamı fark ettim...

Ufuk çizgisinin gerisine çekilerek görüş alanlarından çıktım. Bu yol benim için kapanmıştı, otoyolu geçip güneydeki daha yüksek yamaçlara gitmeyi denemeliydim. Fark ettiğim araba yaklaşıyordu ama önünde hâlâ çok dik bir rampa vardı. Çukur alanlar dışındaki düzlüklerde eğilerek hızla koşuyor ve koşarken önümde uzanan tepenin yamaçlarını gözlerimle tarıyordum. Hayal gücüm fazla mı çalışıyordu yoksa derenin ardındaki vadide hareket eden – bir, iki ya da daha fazla – karaltı mı görmüştüm?

Belli bir toprak parçası üzerinde etrafınız sarıldıysa oradan çıkmanın tek bir yolu vardır. O alanda kalıp düşmanlarınızın sizi aramasını ama bulamamasını sağlamanız gerekir. Bu iyi bir fikirdi, ama bu dümdüz alanda bunu nasıl başaracaktım? Kendimi boynuma kadar bataklık çamuruna gömebilir, suyun içine saklanabilir ya da en uzun ağaçlardan birinin tepesine çıkabilirdim. Ama etrafta tek bir ağaç bile yoktu, bataklık çukurları küçücük su birikintilerinden ibaretti ve civardaki dereler de incecik akan su kaynaklarıydı. Etrafta bodur fundalıklar, çıplak yamaçlar ve beyaz otoyol dışında hiçbir şey yoktu.

Sonra, kısa bir yolun sonunda, bir taş yığınının yanında bir yol işçisi gördüm.

Az önce gelmiş, yorgun bir tavırla çekicini taşa vuruyordu. Bana şüpheli gözlerle baktı ve esnedi.

“Çobanlığı bıraktığım güne lanet olsun,” dedi, sanki lafi ortaya atıyormuş gibi. “O zaman kendi kendimin efendisiydim. Şimdi hükümetin kölesiyim ve ağrıyan sırtımla beni bu yol kenarına mahkûm ettiler.”

Çekici kaldırdı, bir taşa vurdu, küfrederek aleti yere bıraktı ve iki eliyle kulaklarını tıkadı. “Biri bana merhamet etsin! Kafam sanki çatlayacak,” diye haykırdı.

Bu tuhaf yol işçisi yaklaşık benim boylarımda, kamburu çıkmış, yüzünde bir haftalık sakalla dolaşan ve büyük, kemikten bir gözlük takan bir adamdı.

“Bunu yapamam,” diye haykırdı yeniden. “Müfettiş isterse benim hakkımda rapor yazsın. Ben yatmaya gidiyorum.”

Ona sorunun ne olduğunu sordum, gerçi halinden bunu anlamak pek de zor değildi ama...

“Sorun şu an ayık olmamam. Dün gece kızım Merran’ın düğünü vardı ve ahırda sabah dörde kadar dans ettiler. Ben de birkaç tanıdıkla birlikte ayakta kaldım ve içmeye devam ettim ve şimdi de buradayım işte. Yazıklar olsun bana ki şarabın ayarını kaçırdım.”

Yatağa dönmesi gerektiği konusunda ona katılıyordum.

“Senin için söylemesi kolay,” diye yakındı. “Ama dün, yeni yol müfettişinin bugün buraya geleceğini söyleyen bir kartpostal aldım. Gelip beni yerimde bulamazsa ya da bu halde bulursa, hangisi olursa olsun artık benim işim bitti. Şimdi yatağıma dönüp kendimi iyi hissetmediğimi söyleyeceğim, ama bunun da işe yaramayacağını biliyorum, çünkü onlar benimki gibi hastalıkları çok iyi bilirler.”

O anda aklıma bir fikir geldi. “Yeni yol müfettişi seni tanıyor mu,” diye sordum.

“Tanımıyor. İşe başlayalı daha bir hafta oldu. Şık bir otomobille dolaşıp yolları kontrol ediyor.”

“Evin nerede,” diye sorduğumda parmağıyla bana derenin yanındaki küçük kulübeyi gösterdi.

“Şimdi sen yatağına dön,” dedim. “Ve huzur içinde uyu. Ben işini devralıp biraz burada bekler ve müfettişle görüşürüm.”

Önce bana yüzünde boş bir ifadeyle baktı, sonra sarhoş zihniyle söylediğimi anladığında yüzünde sarhoş kişilere özgü geniş bir gülümseme belirdi.

“Sen büyük adamsın!” diye haykırdı. “Her şeyi kolayca halledebilirsin. Şu taş yığını döşemeyi yeni bitirdim, yani akşamüstüne kadar çalışman gerekmeyecek. Sadece şu el arabasını al ve yolun aşağısından yeni bir yığın yapmaya yetecek kadar malzeme getir. İsmim Alexander Thurnbull, yedi yıldır bu işi yapıyorum, ondan önce de yirmi yıl Leithen Water’da çobanlık yaptım. Dostlarım bana Ecky ya da Specky (Lekeli) der, çünkü gözlerim pek iyi görmediği için gözlük takıyorum. Müfettişle saygılı konuşup ona ‘Efendim’ diye hitap edersen çok hoşuna gidecektir. Ben gün ortasına doğru geri dönerim.”

Yol işçisinin gözlüklerini ve pis şapkasını ödünç aldım. Paltomu, yeleşimi ve kuşağımlı çıkartıp eve götürmesi için ona verdim, ayrıca fazladan topraktan yapılmış bir de pipo aldım. Bana yapmam gereken basit şeyi anlattıktan sonra başka hiçbir şey söylemeden uyumak üzere yavaş adımlarla evine yöneldi. Onun şu anki en önemli amacı yatağına ulaşmak olsa da ben, şişelerden birinin dibinde biraz daha içki kalmış olacağını tahmin ediyordum. Peşimdeki adamlar buraya vardıklarında yatağına huzurla uyuyor olması için dua ettim.

Sonra rolüm için giysilerimi hazırlamaya başladım. Gömleğimin yakasını açtım – mavi beyaz kaba ekose kumaştan yapılmış, toprak işçilerinin giydiği gömleklere benzeyen bir gömlekti – ve bir tamirci kadar bronzlaşmış olan göğsümü ortaya çıkardım. Kollarımı sıvadığımda, rahatlıkla bir demirciye ait olabilecek, güneş yanığı ve eski yara izleriyle kaplı kolum ortaya çıktı. Ayakkabılarımı ve pantolonumun paçalarını yoldaki toza bulayıp bembeyaz hale getirdim ve çekip dizimin altında sıkıştırmaya çalıştım. Sonra yüzüm üzerinde çalışmaya başladım. Bir avuç dolusu tozla, Bay Turnbull’un Pazar banyosunun eriştiğini tahmin ettiğim son yer olan boynumun etrafına bir ter lekesi yaptım. Ayrıca güneş yanığı yanaklarıma da epeyce toz sürdüm. Bir yol işçisinin gözleri şüphesiz biraz kızarmış olurdu, ben de gözlerime biraz toz kaçırmayı başardım ve sertçe ovuşturarak kızarmış ve sulanış görünmelerini sağladım.

Sör Harry’nin verdiği sandviçler paltomla birlikte gitmişti ama yol işçisinin kırmızı bir bohçanın içine sarılmış halde duran yemeği hemen yanımdaydı. Büyük bir keyifle birkaç dilim kalın yulaf gözlemesini ve peyniri mideme indirdim ve biraz soğuk çay içtim. Bohçaya bir iple bağlanmış, üzerinde Bay Turnbull’ın ismi yazan yerel bir gazete vardı. Belli ki bunu, öğlen paydosunda okuyup kafasını dağıtmak için ayırmıştı. Bohçayı tekrar topladım ve gazeteyi göze çarpacak şekilde yanına koydum.

Botlarımın görüntüsü beni tatmin etmedi, fakat defalarca taşları tekmeleyerek onların bir yol işçisinin ayakkabılarının olması gerektiği gibi, granit benzeri bir görüntüye kavuşmalarını sağladım. Sonra, hepsinin uçları pütürlü ve yamuk hale gelene kadar tırnaklarımı ısırarak kestim. Karşıma çıkacak olan adamlar hiçbir ayrıntıyı atlamayacak kişilerdi. Bot bağcıklarımın birini söktüm ve beceriksiz bir düğümle tekrar bağladım. Diğerini ise kaba, gri çoraplarımın görünebileceği şekilde gevşettim. Yolda hâlâ yaklaşan hiçbir şey görünmüyordu. Bay Thurnbull’ın yarım saat önce evine varmış olduğunu tahmin ettim.

Görüntümü hazırlayınca, el arabasını alıp birkaç yüz metre uzaktaki ocaktan taşları taşımaya başladım.

Zimbabve’de tanıştığım, kendi zamanında çok tuhaf şeyler yapmakla ün salmış bir yaşlı kurt aklıma

geldi; bana bir rolü oynamanın en iyi yolunun, kendini o kişi olduğuna inandırmak olduğunu söylemişti. Bana, kendi kendini o kişi olduğuna ikna edemezsen rolü asla başarıyla oynayamayacağını söylerdi. Aklımdaki diğer tüm düşünceleri bir kenara bırakıp zihnimi tamamen yol onarımına odakladım. Uzaktaki küçük, beyaz kulübenin evim olduğunu hayal ettim ve Leithen Water’da çobanlık yaptığı yıllara dair anılar kurdum. Ve kendimi yanında bir şişe ucuz viski duran, meyve kasalarından yapılmış bir yatakta uyumayı düşleyen biri olarak hayal ettim. Uzun, beyaz yolda hâlâ yaklaşan kimse görünmüyordu.

Ara sıra bir koyun bana bakmak için fundalıklardan uzaklaşıyordu. Bir akbalıkçıl, sanki yoldaki bir tabelaymışım gibi, beni hiç fark etmeden akıntının oluşturduğu bir gölcüğe inip balık avlamaya başladı. Bir profesyonel gibi ağır adımlarla taş dolu el arabamı taşımaya devam ettim. Kısa süre sonra terledim ve yüzümdeki tozlar kalıcı kirlere dönüştü. Şimdiden, Bay Turnbull’ın monoton ve meşakkatli işinin paydos vakti için saatleri saymaya başlamıştım.

Bir anda yoldan genç bir adamın sesini duydum. İki kişilik, küçük bir Ford’un içinde melon şapkalı bir adam oturuyordu.

“Sen Alexander Turnbull mısın,” diye sordu. “Ben yeni Sayfiye Yolları Müfettişiyim. Blackhope-foot’ta yaşıyorsun ve Laidlawbyres’dan Riggs’e kadar olan bölgeden sorumlusun, değil mi? Güzel! İyi bir yol olmuş, Turnbull, mühendisliği de hiç fena değil. Bir kilometre kadar geride gevşemiş bir bölüm var ve bazı kenarların temizlenmesi gerekiyor. Onlarla ilgilenirsin. İyi günler. Bir dahaki sefere beni gördüğünde tanırısın.”

Belli ki yeni kılığım haşmetli müfettişi ikna etmeye yetmişti. Çalışmaya devam ettim ve öğlen yaklaşırken biraz trafik, neşemi yerine getirdi. Bir fırıncı, seyyar arabasıyla tepeyi tırmandı ve bana bir paket zencefilli kurabiye sattı. Onları acil durumlarda kullanmak üzere pantolon cebime koydum. Sonra bir koyun sürüsü geçti ve başındaki adam, “Bizim Specky’e ne oldu,” diye bağırarak beni rahatsız etti.

“İçki yüzünden yataklık oldu,” diye cevap verince sürü yoluna devam etti...

Öğlen civarı büyük bir araba yokuş aşağı gelerek beni geçip birkaç yüz metre ileride durdu. İçindeki üç kişi, sanki bacaklarını açmak istermiş gibi arabadan indi ve yavaşça bana doğru yöneldi.

İkisini daha önce Galloway’daki hanın penceresinden görmüştüm – biri zayıf, kibar ve esmerdi, diğeriye rahat görünüyor ve gülümsüyordu. Üçüncü kırsal kesimde yaşayan birine benziyordu – belki bir veteriner ya da küçük bir çiftlik sahibiydi. New York modasına göre dikilmiş kötü kesimli bir takım giymişti ve gözleri bir horozunkiler kadar parlaktı.

“Günaydın,” dedi üçüncü adam. “İyi ve kolay bir işin var.”

Bana yaklaşırlarken onlara bakmamıştım, ama şimdi, benimle konuşmaya başlayınca gerçek bir yol işçisi gibi yavaşça ve söylenerek sırtımı dikleştirdim, alt tabakadan bir İskoç gibi kabaca yere tükürdüm ve onlara cevap vermeden önce uzun uzun inceledim. Karşımda, hiçbir ayrıntıyı kaçırmayacak üç çift göz vardı.

“Sizin işiniz benimkinden daha iyi,” dedim imalı bir biçimde. “Ben sizin işinizi tercih ederdim, bütün gün o yastıklı kotlularda oturuyorsunuz. Zaten yaptığım yolları da arabalarınızla sizler mahvediyorsunuz. Eğer hakkımızı alabilseydik, bozduğunuz yolları kendiniz tamir etmeniz gerekirdi!”

Parlak gözlü adam Turnbull’ın çıkınının yanındaki gazeteye bakıyordu.

“Gördüğüm kadarıyla gazetenizi zamanında alıyorsunuz,” dedi. Gazeteye şöyle bir baktım. “Alıyoruz tabii. O gazetenin geçen cumartesi gününe ait olduğunu düşünürsek, sadece altı gün geç

kaldığım belli oluyor.”

Adam gazeteyi eline aldı, başlıklara şöyle bir göz attı ve yeniden yerine koydu. Diğerlerinden biri ayağımdaki botlara bakıyordu ve Almanca söylediği bir cümle benimle konuşan adamın dikkatini botlarıma yöneltmesine sebep oldu.

“Bot konusunda ince bir zevke sahipsin,” dedi. “Bu botları bir kasaba ayakkabıcısının yapmış olmasına imkân yok.”

“Zaten burada yapılmadılar,” dedim hemen. “Londra’da yapıldılar. Onları geçen yıl buraya avlanmaya gelen bir beyefendiden almıştım. İsmi neydi?” Ve hatırlamaya çalışarak kafamı kaşıdım.

Şık giyimli olan yine Almanca konuştu. “Devam edelim,” dedi. “Bu adam kendi halinde biri.”

Son bir soru daha sordular.

“Bu sabah erken saatlerde buradan geçen birini gördün mü? Bisiklete binen ya da yürüyen biri?”

Neredeyse tuzaklarına düşüp sabahın erken saatlerinde aceleyle geçen bir bisikletli hakkında bir hikâyeye uyduracaktım. Ama bir anda tehlikeyi fark ettim. Çok derin bir düşünceye dalmış gibi davrandım.

“Bu sabah çok erken kalkmadım,” dedim. Dün gece kızımın düğünü vardı, anlarsınız ya, geç saatlere kadar ayaktaydım. Sabah evden yedi civarında çıktım ve o zaman etrafta kimsecikler yoktu. Buraya geldiğimden beri de, sizin dışımızda sadece fırıncı ve Ruc-hill’in sürüsü geçti.”

İçlerinden biri bana bir puro verdi. Ben de puroyu ihtiyatla koklayıp Turnbull’in çıkınına koydum. Adamlar arabalarına binip yola devam ettiler ve üç dakika sonra gözden kaybolmuşlardı.

İçim müthiş derecede rahatlamıştı, ama taş taşımaya devam ettim. Gerçekten de, on dakika sonra araba gittiği yoldan geri döndü ve içindekilerden biri bana el salladı. Bu adamlar, hiçbir şeyi şansa bırakmıyorlardı.

Önce Turnbull’in ekmek ve peynirini, kısa süre sonra da taş taşıma işini bitirdim. Aklımı karıştıran şey, şimdi ne yapacağımdı. Bu yol yapım işini uzun zaman sürdüremezdim. Tanrı bana merhamet etmiş ve Bay Turnbull’in evde kalmasını sağlamıştı, fakat adamlar buradayken gelmiş olsa başım gerçekten büyük bir belaya girerdi. Vadinin etrafındaki kordonun hâlâ orada olduğunu düşünüyordum ve ne yöne gidersem gideyim bana soru soracak insanlarla karşılaşacaktım. Ama buradan gitmek zorundaydım. Dünyadaki hiç kimsenin sınırları, bir günden fazla takip edilmenin gerilimine dayanamaz.

Saat beş buçuğa kadar yerimden ayrılmadım. O zaman zarfında, akşam olurken Turnbull’in kulübesine doğru gitmeye ve karanlık çöktüğünde tepeleri aşmak üzere şansımı deneye karar vermişim. Ama aniden, yolda bir başka araba belirdi ve benden biraz uzakta durdu. Rüzgâr hızını biraz arttırmıştı ve arabanın sahibi sigarasını yakmak istiyordu.

Gelen, arka kısmı çeşit çeşit bavullarla dolu büyük bir arabaydı. İçinde bir adam oturuyordu ve inanılmaz bir biçimde ben adamı tanıyordum. İsmi Marmeduke Jopley’di ve sanki Tanrı’nın yaratıcılığına hakaret olarak dünyaya gelmişti. İşini genellikle yaşlı beyefendilere, zengin, genç çiftlere ve aptal, ihtiyar kadınlara yağ çekerek yürüten, acımasız bir borsa simsarıydı. Anladığım kadarıyla ‘Marmie’ balolarının, polo oyunlarının ve hafta sonlarında düzenlenen kır gezintilerin alışıldık bir simasıydı. Ayrıca usta bir dedikoducuydu ve bir unvana ya da çok paraya sahip olan herkese bir kilometre öteden eğilmeye başlayabilirdi. Londra’ya geldiğimde onun şirketine bir iş anlaşması önermişim ve Marmie, beni üyesi olduğu kulübe akşam yemeğine çağırma nezaketini göstermişti. Orada büyük bir gösterişle, kibri midemi bulandıran kadar düşesini övüp durmuştu.

Daha sonra birine, onu neden kimsenin dışarı atmadığını sorduğumda adam bana, İngiliz beylerinin karşı cinse saygı gösterdiğini söylemişti.

Her neyse, işte şimdi karşımdaydı, şık giysileri ve yeni arabasıyla muhtemelen zengin dostlarından birini ziyarete gidiyordu. Bir anda çok düşüncesizce davrandım ve hızla arabanın arkasına atlayıp onu omuzlarından yakaladım.

“Merhaba Jopley,” dedim yüksek sesle. “Seni görmek ne güzel, dostum!” Bir anda korkudan buz kesti ve beni gördüğünde çenesi düştü. “Sen de kimsin?” dedi zorlukla.

“İsmim Hannay,” dedim. “Zimbabve’den geldim, hatırladın mı?”

“Aman Tanrım, katil,” dedi nefesi kesilerek.

“Kesinlikle. Ve sevgili dostum, söylediklerimi aynen yapmazsan az sonra bir cinayet daha işlenecek. Şimdi bana paltonu ver. Şapkanı da,” dedim.

Söylediklerimi harfiyen yerine getirdi, çünkü korkudan ölmek üzereydi. Kirli pantolonum ve kaba saba gömleğimin üzerine onun yakasına kadar iliklenebilen ve böylece gömleğimin kabalığını saklayan yolculuk paltosunu giydim. Şapkasını başıma taktım ve giysilerime onun eldivenlerini de ekledim. Toz içindeki yol işçisi saniyeler içinde İskoçya’nın en şık motorcularından birine dönüşmüştü. Bay Jopley’in kafasına da Turnbull’ın anlatmakta kelimelerin kifayetsiz kaldığı şapkasını geçirdim ve çıkarmamasını söyledim.

Sonra biraz zorlanarak arabayı döndürdüm. Planım geldiği yoldan geri dönmekti. Yoldaki gözcüler muhtemelen çok da incelemeden daha önce görmüş oldukları bu arabanın geçmesine izin verecekti. Yoksa Marmie’yle benzer hiçbir yanımız yoktu.

“Şimdi evladım,” dedim. “Sessizce otur ve uslu dur. Sana zarar vermek istemiyorum. Sadece arabayı birkaç saatliğine ödünç alıyorum. Ama bana oyun oynamaya kalkarsan, daha da önemlisi ağzını açacak olursan, boynunu kıracağıma, Tanrı’nın varlığından emin olduğun kadar emin olabilirsin. Anladın mı?”

O akşamki araba gezintisinden çok keyif aldım. 12 kilometre kadar yokuş aşağı yol aldık, bir ya da iki köyün içinden geçtik ve ben elimde olmadan yol kenarında bekleyen birkaç tuhaf görünümlü adamı fark ettim. Bunlar, yanımda başka biriyle ya da üstümde başka kıyafetlerle beni görse söyleyecek çok farklı şeylere sahip olan gözcülerdi. Fakat bize sadece birkaç ilgisiz bakış fırlattılar. Aralarından biri selam vermek için şapkasına dokunduğunda ona kibarca karşılık bile verdim.

Hava kararınca, haritadan hatırladığım kadarıyla tepelerin insansız bir bölgesine çıkan bir vadi yoluna girdim. Kısa süre sonra önce köyler, daha sonra çiftlikler, en son da yol kenarındaki kulübe gözden kayboldu. Sonunda, minik bataklık göllerinin üzerindeki son güneş ışıklarını da karartan gece çöktü. Burada durduk ve ben görevim sayarak arabayı ters çevirip Bay Jopley’e eşyalarını geri verdim.

“Binlerce kez teşekkür ederim,” dedim. “Düşündüğümden daha çok işime yaradın. Şimdi git ve polisi bul.”

Yamaçta oturup arabanın stop lambalarını uzaklaşmasını izlerken, son dönemde işlediğim bir sürü suçu düşündüm. Genel inancın tersine, bir katil değildim ama rezil bir yalancı, utanmaz bir taklitçi ve pahalı arabalara meraklı bir yol işçisine dönüşmüştüm.

Kel Arkeolog Macerası

Geceyi yamaçtaki büyük bir kaya parçasının, üzeri uzun ve yumuşak fundalıklarla kaplı kuytusunda geçirdim. Çok üşüdüm çünkü ne paltom ne de yeleşim vardı. Giysilerim, Scudder'ın küçük not defteri, saatim ve en kötüsü, pipom ve tütün kesem Bay Turnbull'daydı. Yanımda, sadece kuşağımdaki param ve pantolon cebimdeki birkaç zencefilli kurabiye vardı.

Kurabiyelerin yarısını yedim ve fundalıkların derinliklerine sokularak biraz olsun kendimi ısıtmaya çalıştım. Keyfim yerine gelmişti ve bu çılgın saklambaç oyunu beni eğlendirmeye başlamıştı. Şu ana kadar şansım, mucizevî denebilecek kadar yaver gitmişti. Sütçü, kültürlü han sahibi, Sör Harry, yol işçisi ve hatta Marmie bile, hak etmediğim bu iyi talihin parçalarıydı. Kazandığımı bu başarılar, bu işi bir şekilde tamamlayacağıma dair güvenimi tazelemişti.

O anda en büyük sorunum korkunç derecede aç olmamdı. Şehirde kendini vuran bir Yahudi hakkında adli tahkikat yürütülürken gazeteler genellikle merhumun 'iyi beslenmiş' olduğunu yazardı. Boynumu bir bataklık çukurunda kırarsam benim hakkımda 'iyi beslenmiş' yazamayacaklarını düşündüğümü hatırlıyorum. Orada uzanıp, Londra'dayken üzerine çok az düşündüğüm tüm o harika yemekleri hatırlayarak kendi kendime eziyet ettim – çünkü zencefilli kurabiyeler açlığımı bastırmaya yaklaşmamıştı bile. Pad-dock'un taze ve sulu sosisleri, güzel kokulu jambon dilimleri ve güzelce biçim verilmiş kaynamış yumurtaları vardı – onlara nasıl da sık sık burun kıvırırdım! Bir de kulüpte yaptıkları pizolalar ve soğuk et standında duran çok özel bir jambon vardı ki onun için ruhum şehvetli duygulara kapılırdı. Düşüncelerim, var olan tüm güzel yiyecekler arasında dolaştıktan sonra Porterhouse bifteği ve arkasından koca bir bardak birayla yanında bir Galler tavşanında karar kıldı. Umutsuzca bu nefis yiyeceklerin hayalini kurarken uyuyakalmışım.

Gün doğumundan yaklaşık bir saat sonra çok üşümüş ve her yanımda tutulmuş olarak uyandım. Nerede olduğumu anlamam biraz vakit aldı, çünkü çok yorgundum ve çok ağır uyumuştum. Önce bir fundalığın arasından açık mavi gökyüzünü, sonra ilerideki büyük tepeyi, en son da bir yabanmersini çalılığının altına düzgünce yerleştirdiğim botlarımı gördüm. Kollarımın üzerinde doğrulup aşağı, vadiye doğru baktım ve bu tek bakış, aceleyle botlarımı bağlamama sebep oldu.

Çünkü yarım kilometre kadar aşağıda yamaca bir yelpaze gibi yayılmış, fundalıkları döven adamlar vardı. Marmie intikam almakta geç kalmamıştı.

Sığınağımdan çıkıp kayanın arkasına saklandım ve oradan dağın yamacına tırmanan sık bir hendeğe vardım. Bu yol beni küçük bir derenin yatağına çıkardı, ben de sürünerek önümdeki tepeye tırmandım. Oradan arkama baktım ve beni hâlâ fark etmemiş olduklarını gördüm. Peşimdekiler sabırla yamacın çeyreğini tırmanmış, bana doğru ilerliyorlardı.

Ufuk çizgisinin arkasında kalmaya dikkat ederek yaklaşık 800 metre koştum ve dere yatağının en yüksek yerine geldiğimi tahmin ettim. Sonra ortaya çıktım ve takipçilerimden biri tarafından hemen fark edildim. Adam hemen tüm arkadaşlarını uyardı. Aşağıdan gelen bağırmalar duydum ve arama ekibinin yönünü değiştirdiğini gördüm. Ufuk çizgisinin gerisine çekiliyormuş gibi yaptım ama bunun yerine geldiğim yoldan geri döndüm ve yirmi dakika sonra, dün gece uyuduğum yere tepeden bakan bir zirvedeydim. Ayrıca o noktadan, peşimdekilerin yanlış bir ipucunu takip ederek dere yatağının ilerisindeki tepeye doğru tırmandıklarını görüp memnun oldum.

Önümde seçebileceğim birçok yol vardı ve ben, üzerinde bulunduğum tepeyle bir açığı yapan başka bir tepeye tırmanıp, kısa süre içinde düşmanlarımla arama derin bir vadi sokmayı seçtim. Hareket

etmek kanımı ısıtmıştı ve kısa süre sonra bu durumdan büyük bir keyif almaya başladım. Yürümeye devam ederken, cebimde kalan zencefilli kurabiyelerin neredeyse una dönüşmüş son kırıntılarıyla kahvaltı ettim.

Bu civarın coğrafi yapısını çok az biliyordum ve ne yapacağım konusunda hiçbir fikrim yoktu. Bacaklarımın gücüne güveniyordum, ama peşimdekilerin buraların coğrafi yapısına oldukça hâkim olduğunun ve benim bilgisizliğimin büyük bir sorun olabileceğinin de gayet farkındaydım. Önümde, güneye doğru iyice yükselen fakat kuzey yönünde geniş ve sığ vadilerle bölünmüş büyük düzlüklere dönüşen bir tepeler denizi gördüm. Seçtiğim tepe, birkaç kilometre sonra bu yüksek tepelerde küçük bir cep gibi duran bataklık bir alana ulaşıyordu. Burası da diğer yollar kadar iyi bir seçenek gibi görünüyordu.

Oynadığım oyun arayışımı epey açmamı sağlamıştı – yaklaşık yirmi dakika – ve peşimdekilerin beni görebilmesi için bir vadiyi aşmaları gerekiyordu. Muhtemelen polis, yerel halktan yardım istemişti, çünkü gördüğüm kadarıyla peşimdeki adamlar çobanlara ve koruculara benziyordu. Beni görünce bağırıyorlar, bense onlara el salladım. İki ayrı ayrı benim tırmandığım dere yatağından tırmanmaya başladı fakat diğerleri yamacın diğer tarafından ilerlemeye devam etti. Kendimi, okul çocuklarının oynadığı ‘tavşan kaç, tazı kovala’ oyunundaymış gibi hissediyordum.

Kısa süre sonra, bunun pek de bir oyuna benzemediğini fark ettim. Peşimdeki adamlar yerel halktan, güçlü ve sağlıklı kişilerdi. Arkama baktığımda sade üçünün doğrudan beni takip ettiğini gördüm ve diğerlerinin önümü kesmek için bir daire oluşturduklarını tahmin ettim. Çevre hakkındaki bilgisizliğim felaketime sebep olabilirdi. Ben de bu karmaşık vadilerden çıkıp tepeden gördüğüm alçak bataklık bölgesine gitmeye karar verdim. Peşimdekilerden kurtulmak için hızımı epeyce arttırmam gerekiyordu ve doğru zemini bulursam bunu yapabileceğime inanıyordum. Ardına gizlenebileceğim bir şeyler olsa biraz daha temkinli ilerlerdim, fakat bu boş düzlüklerde bir sineği bile bir kilometre öteden görebilirdiniz. Tek umudum adımlarımın genişliği ve nefesimin sağlamlığıydı, ama bunun için de daha düz bir zemine ihtiyacım vardı çünkü bir dağcı olarak yetiştirilmemiştim. Orada Afrika’nın kısa bacaklı atlarından birine sahip olmayı ne kadar istediğimi tahmin bile edemezsiniz!

Bir anda çok hızlandım ve ufuk çizgisinde hiçbir takipçim belirmeden yamaçtan inip bataklık alana ulaşmayı başardım. Bir dereden geçip iki vadi arasında geçiş sağlayan bir ana yola ulaştım. Önümde uzanan tek şey, fundalıklarla dolu, üzerinde tuhaf bir ağaç örtüsü bulunan tepeye dek uzanan bir tarlaydı. Yol kenarındaki sette bir kapı vardı ve kapının iç tarafındaki otlara bürünmüş yol bozkırın ilk bölümüne çıkıyordu.

Setin üzerinden atlayıp yolu takip ettim. Birkaç yüz metre ileride – ana yol gözden kaybolur olmaz – otlar yok oldu ve yol, özenle bakıldığı belli olan oldukça iyi bir yola dönüştü. Bu yolun bir eve çıktığı belliydi, ben de aynı şeyi yapmaya karar verdim. Şimdiye kadar şansım yaver gitmişti ve bu boş arazide bu ev, sahip olduğum en büyük şans olabilirdi. Her neyse, orada ağaçlar vardı ve bu da saklanabileceğim anlamına geliyordu.

Ben yoldan değil, yolun sağında bulunan, eğreltiotlarının büyüdüğü ve derin yatağın yeterli bir görüş açısı sağladığı dere yatağından yürüdüm. Bunu yapmam iyi olmuştu, çünkü kendime gizlenecek bir yer bulup arkama bakar bakmaz az önce indiğim tepeyi aşan takipçilerimi gördüm.

Bundan sonra hiç arkama bakmadım; buna zamanım yoktu. Açık yerlerde eğilerek ve yolun büyük kısmında sığ suyun içinden ilerleyerek dere yatağı boyunca koştum. Önünde bir dizi sahipsiz bataklık kömürü yığını ve uzun zamandır bakımsız kalmış bir bahçe bulunan, terk edilmiş bir kulübeye geldim.

Ardından yeşil otlaklara ve kısa süre sonra da rüzgârın eğdiği köknarlardan oluşan bir ormanın kıyısına vardım. Burada, birkaç yüz metre solumda evin bacalarından tüten dumanı gördüm. Dere yatağından ayrılıp bir duvardan daha atladım ve çok kısa süre sonra zorlu bir çimenliğe çıktım. Arkama baktığımda, henüz bozkırın ilk kısmını geçememiş olan takipçilerimin görüş mesafesinin epeyce dışında olduğumu fark ettim.

Çimenlik, çim biçme makinesi yerine tırpanla budanmış ve bodur orman gülü fideleriyle benzenmiş oldukça zorlu bir alandı. Önüme, genellikle bahçe kuşlarından sayılmayan bir grup siyah keklik çıktı. Gördüğüm ev, ortalama bir dağ evinin beyaza boyanmış ve bir kanat daha eklenmiş haliydi. Bu kanadın ucunda camdan bir veranda vardı ve camın arkasından, yaşlıca bir beyefendinin sakince bana baktığını gördüm.

İri taneli çakılların arasından gizlenerek ilerledim ve açık veranda kapısından içeri girdim. Burası, bir duvarı tamamen cam olan ve diğer duvarında bir sürü kitabın bulunduğu güzel bir odaydı. Yerdeyse masalar yerine içi eski paralar ve tuhaf taş aletleriyle dolu, müzelerde görebileceğiniz kasalar bulunuyordu.

Ortada, diz boşluğu bulunan bir masa vardı ve yardımsever yaşlı beyefendi, üstü kâğıtlar ve açık kitaplarla dolu masanın arkasında oturuyordu. Yüzü yuvarlak ve parlaktı, Bay Pickwick'inkine benzeyen büyük gözlükleri burnunun ucunda duruyordu ve kafasının üstü, bir şişe dibi gibi pürüzsüz ve parlaktı. İçeri girdiğimde hiç kıpırdamadı ama sakince kaşlarını kaldırarak konuşmamı bekledi.

Beş dakika içinde bir yabancıya kim olduğumu ve ne istediğimi anlatıp onun güvenini kazanmak kolay bir iş değildi. Ben de bunu yapmaya çalışmadım. Önümde oturan adamın gözlerinde öyle kibar ve bilgili bir hava vardı ki söyleyecek tek bir kelime bile bulamadım. Sadece ona bakıp kekeleyebildim.

“Acelen varmış gibi görünüyorsun, dostum,” dedi yavaşça.

Başımın pencereyi işaret ettim. Ormandaki bir boşluktan bozkırın bir kısmı görünebiliyordu ve bir kilometre kadar ileride fundalıkları geçmeye çalışan birkaç kişiyi gözler önüne seriyordu.

“Anlıyorum,” dedi ve eline aldığı askeri bir dürbünle gelen kişileri dikkatle inceledi.

“Demek adaletten kaçılıyorsunuz, öyle mi? Bu meseleyi boş bir vaktimizde konuşuruz. Bu arada ben de beceriksiz yerel polisin özel mülküne tecavüz etmesine karşı çıkacağım. Çalışma odama gidin, karşınızda iki kapı göreceksiniz. Soldaki odaya girin ve kapıyı arkanızdan kapatın. Orada tamamen güvende olursunuz.”

Ve bu sıra dışı adam, yeniden kalemını eline aldı.

Söylediklerini yaptım ve kendimi, duvarın tepesindeki tek bir pencereyle aydınlanan, küçük, karanlık ve kimyasal kokulu bir odada buldum. Kapı ardından, sanki kasa kapısınıymış gibi bir yerine oturma sesiyle kapandı. Bir kez daha beklenmedik biçimde bir sığınak bulmuştum.

Yine de kendimi rahat hissetmiyordum. Yaşlı beyefendinin halinde kafamı karıştıran, hatta kanımı donduran bir şeyler vardı. Onu ikna etmek çok kolay olmuştu ve sanki beni bekliyormuş gibi gelişime hazır görünüyordu. Ve gözlerinden, korkutucu düzeyde zeki olduğu anlaşılıyordu.

Bu karanlık odada dışarıdan gelen hiçbir ses yoktu. Tahminimce polis evi arıyor olmalıydı ve muhtemelen bu kapının arkasında ne olduğunu da bilmek isteyeceklerdi. Kendimi zorlayarak sakinleşmeye ve ne kadar aç olduğumu unutmaya çalıştım. Sonra olaya daha neşeli yönünden bakmaya başladım. Yaşlı beyefendi bana yemek vermeyi reddedecek gibi görünmüyordu ve ben kahvaltımı yeniden ediyormuşum gibi hissettim. Jambon ve yumurta benim için yeterliydi, ama bir kalıp jambonu

ve elli yumurtayı mideye indirebilirdim. Sonra, ağzım bu beklentiyle sulanırken kapının hafif bir tıkırtıyla açıldığını fark ettim.

Evin sahibini bulmak için gün ışığına çıktım ve onu çalışma odası dediği yerde derin bir koltuğa gömülmüş, meraklı gözlerle bana bakarken buldum.

“Gittler mi,” diye sordum.

“Gittiler. Onları tepeye tırmandığınıza ikna ettim. Ağırlamaktan onur duyduğum bir konukla arama polisin girmesini tercih etmezdim. Bu sabah gerçekten çok şanslısınız Bay Richard Hannay.”

Konuşurken göz kapakları titriyor ve zeki, gri gözlerinin üzerine düşüyormuş gibi görünüyordu. Bir anda aklıma, Scudder’ın dünyada en çok çekindiği adamı tarif ederken kurduğu cümle geldi. O adamın ‘gözlerini bir şahin gibi kapatabildiğini’ söylemişti. Böylece, doğrudan düşmanın karargâhına girdiğimi anladım.

Aklımdan ilk geçen, yaşlı haydudun boğazını sıkıp kendimi açık havaya atmaktı. Niyetimi anlamış olmalı ki, bana kibarca gülümseyerek başıyla arkamdaki kapıyı işaret etti.

Arkamı döndüğümde ellerinde silahlarıyla bekleyen iki adamı gördüm.

İsmimi biliyordu, ama beni daha önce hiç görmemişti. Aklıma gelen fikrin ufak da olsa bir kurtuluş şansı olduğunu düşündüm.

“Ne demek istediğinizi anlamıyorum,” dedim kaba bir sesle. “Ve Richard Hannay dediğiniz adam da kim? Benim ismim Ainslie.”

“Öyle mi,” derken hâlâ gülümsüyordu. “Ama eminim başka isimleriniz de vardır. İsimler konusunda tartışmamıza gerek yok.”

Yavaş yavaş kendimi toparlıyordum ve dış görünüşümün, yani ne palto, ne yelek ne de kuşağımın olmamasının hikâyemi destekleyeceğini düşündüm. Kendimden emin bir ifade takınarak omuzlarımı silktilim.

“Sanırım eninde sonunda beni ele vereceksiniz, ama bence bu gerçekten çok kötü bir oyun. Tanrım, keşke o lanet arabayı hiç görmemiş olsaydım! İşte para ve size de lanet olsun,” diyerek masanı üstüne dört İngiliz altını fırlattım.

Yaşlı beyefendi gözlerini biraz açıp, “Hayır, sizi ele vermeyeceğiz. Sadece sizinle halletmemiz gereken özel bir işimiz var, hepsi bu. Bilmeniz gerekenden çok fazlasını biliyorsunuz, Bay Hannay. Zeki bir oyuncusunuz, ama yeterince akıllı değilsiniz,” dedi.

Kendinden emin bir sesle konuşuyordu ama zihninde belirmeye başlayan şüphenin izlerini görebiliyordum.

“Tanrı aşkına, gevezelik etmeyi kesin!” diye bağırdım. “Her şey bana karşı birleşmiş! Leith kıyılarına çıktığımdan beri şans yüzüme bir kez bile gülmedi. Aç bir adamın, kaza yapmış bir arabada bulunduğu birkaç altını almasının ne zararı olabilir ki? Yaptığım tek şey buydu ve bunun için iki gündür bu kahrolası dağların üstünde o lanet polisler tarafından takip ediliyorum. Ve gerçekten bundan çok bıktım. Ne istiyorsan yapabilirsin, ihtiyar! Ned Aislie’in savaştık gücü kalmadı.”

Yüzünden, şüphenin galip geldiğini görebiliyordum.

“Bana son zamanlarda neler yaptığını anlatır mısın,” diye sordu.

“Yapamam, efendim,” dedim tam bir dilencinin ses tonuyla. “İki gündür ağzıma bir lokma yiyecek girmedi. Bana karnımı doyuracak kadar yemek verirseniz size her şeyi anlatırım.”

Açlığım yüzüme de yansımış olmalı ki adamlarından birine kapıyı işaret etti. Bir parça soğuk börek

ve bira getirdiler ve ben onları bir domuz gibi yedik – ya da daha çok Ned Ainslie gibi, çünkü hâlâ karakterimi oynuyordum. Yemeğimin ortasında benimle aniden Almanca konuştu, ama ona duvar gibi, bomboş bir ifadeyle baktım.

Sonra ona bir hikâyeye anlattım – bir hafta önce Leith’te Archangel gemisinden inmiştim ve Wigtown’deki erkek kardeşimin yanına gitmeye çalışıyordum. Bir eğlence âlemine daldığımı ima ederek parasız kaldığımı söyledim. Ve korkuluklarda bir boşluğa denk gelip vadinin dibinde duran enkaza dönmüş bir araba gördüğümde oldukça kötü durumdaydım. Neler olduğunu anlamak için arabaya yaklaştığımda koltukta üç, yerdeyse bir İngiliz altını bulmuştum. Etrafta kimse yoktu ve sahibi de oralardaymış gibi durmuyordu, ben de paraları cebime atmıştım. Ama bir şekilde polisler peşime takılmıştı. İngiliz altını bozdurmaya çalışırken bir fırındaki tezgâhtar kadın polisi çağırmıştı ve kısa bir süre sonra, bir derede yüzümü yıkarken neredeyse yakalanıyordum; ellerinden ancak paltomu ve yeleşimi bırakarak kurtulabilmişim.

“Para onların olsun!” diye bağırdım. “Başıma yeterince dert açtı zaten. Bütün o haydutlar zavallı bir adamcağızın peşine takıldı. Düşünün efendim, parayı bulan siz olsaydınız kimse sizi rahatsız etmezdi.”

“İyi bir yalancısın Hannay,” dedi.

Bir anda öfkelenim. “Dalga geçmeyi kes, lanet olası! Sana ismimin Ainslie olduğunu söyledim ve hayatım boyunca Hannay diye birini tanımadım. Yakında polisi senin şu Hannay meselene ve maymun suratlı, silahlı adamlarına tercih eder hale geleceğim. Hayır efendim, özür dilerim, öyle demek istemedim. Verdiğiniz yemek için size minnettarım ve sular durulunca gitmeme izin verirseniz size müteşekkir olurum.”

Kafasının fena halde karıştığı çok belliydi. Çünkü beni hiç görmemişti ve elinde fotoğraflarım varsa da dış görünüşüm onlardan oldukça farklı olmalıydı. Londra’dayken oldukça şık ve zevkli giyinirdim, şimdiyse tam bir serseri gibi görünüyordum.

“Seni bırakmayı düşünmüyorum. Olduğunu söylediğin kişiysen, kısa zaman sonra kendini temize çıkarmak için bir şansın olacak. Olduğunu düşündüğüm kişiysen, gün ışığını uzun süre göreceğini sanmıyorum.”

Bir zil çaldı ve verandadan üçüncü bir uşak geldi.

“Lanchester’ı beş dakika içinde istiyorum. Öğlen yemeğinde üç konuğuz olacak.”

Sonra uzun süre bana baktı ve bu, katlanmam gereken en zor sınavdı.

O tuhaf ve şeytani gözlerde, soğuk, acımasız, kalpsiz ve fazlasıyla zeki bir bakış vardı. Beni, bir yılanın soğuk gözleri gibi büyülediler. Bir anda içimde, karşı konulması güç bir his belirdi: kendimi onun merhametine bırakıp onun tarafına geçmek için yalvarmak istedim. Meselenin başından beri bu konudaki duygularımı düşünürseniz bu hissin tamamen fiziksel olduğunu ve kendinden daha güçlü bir içgüdü tarafından yönlendirildiğini görebilirsiniz. Ama bu hissi bastırmayı ve gülümsemeyi başardım.

“Bir dahaki sefere beni gördüğünüzde tanırırsınız, efendim,” dedim.

“Karl,” diye kapıdaki adamlarından birine seslendi ve konuşmasına Almanca devam etti: “Ben dönene kadar bu adamı depoya koy. Onun güvenliğinden sen sorumlusun.”

Beni odadan çıkarırlarken iki kulağıma da birer silah dayamışlardı.

Depo, eski çiftlik evine ait rutubetli bir odaydı. Odanın engebeli zemininde halı yoktu ve oturmak için sadece eski bir okul sırası bulunuyordu. Camları sıkı sıkıya kapatılmış olduğu için içerisi zifiri karanlıktı. Ellerimle yoklayarak duvarların kutular, variller ve ağır çuvallarla kaplı olduğunu fark ettim. Oda uzun zamandır kullanılmamış yerlere özgü bir küf kokusuyla kaplıydı. Gardiyanlarım anahtarları kilitte döndürdü. Kapının dışında beklerlerken, ayak değiştirdiklerini duyabiliyordum.

O soğuk, karanlık odada büyük bir umutsuzluk içinde oturdum. Yaşlı adam, bir arabayla dün benimle konuşan haydutları almaya gitmişti. Onlar beni yol işçisi olarak görmüştü ve üzerimdeki giysiler bile aynı olduğu için hemen tanıyacaktı. Bir yol işçisinin, iş yerinden 30 kilometre uzakta polisten kaçmasını nasıl açıklayabilirdim? Soracakları birkaç soru gerçeği anlamalarına sebep olacaktı. Muhtemelen Bay Turnbull'ı ve hatta Marmie'yi görmüşlerdi ve büyük ihtimalle Sör Harry'le de bağlantı kuracaklardı ve o zaman durum gün gibi ortaya çıkacaktı. Bozkırın ortasındaki bu evde gözü dönmüş üç kanun kaçağı ve onların silahlı adamlarına karşı ne kadar şansım olabilirdi ki?

Şu anda bir hayaletin peşinden dağlarda dolaşan polisi istekle düşündüm. Ne de olsa onlarla aynı ülkenin insanlarıydık ve onlar dürüst insanlardı. Onların merhameti kesinlikle bu korkunç yaratıklardan daha fazla olurdu. Ama beni dinlemezlerdi bile. O şahin gözlü yaşlı şeytan onlardan kısa sürede kurtulmuştu. Onun polislere rüşvet verdiğini tahmin ediyordum. Muhtemelen Kabine üyelerinden aldığı, İngiltere aleyhine her türlü komployu kurmasını kolaylaştıracak mektupları da vardı. İşte İngiltere'de işleri bu kadar ciddi yürütüyorduk!

Üçü öğlen yemeği için dönecekti, yani en fazla iki saat daha beklemem gerekiyordu. Bu açıkça kendi ölümünü beklemektir, çünkü bu karmaşada bir kurtuluş yolu göremiyordum. O anda Scudder'ın cesaretine sahip olmayı diledim, çünkü rahatlıkla onun kadar yürekli biri olmadığımı söyleyebilirdim. Ayakta kalmamı sağlayan tek şey çok öfkeli olmamdı. O üç casusun beni böyle oyuna getirmiş olduklarını düşününce öfkeden patlayacak gibi oluyordum. Benim işimi bitirmeden önce en azından aralarından birinin boynunu kırabilmeyi umuyordum.

Bu konuyu düşündükçe daha da sinirlendim ve yerimde duramayıp odanın içinde gezinmeye başladım. Kepenkleri hareket ettirmeye çalıştım ama bir anahtarla sabitlenmiş oldukları için başaramadım. Dışarıdan, tavukların güneş altında gıdıklamalarını duyuyordum. Sonra çuvalları ve kutuları yokladım. Kutuları açmayı başaramadım ama çuvallar tarçın kokulu, köpek bisküvisine benzeyen bir şeyle doluydu. Fakat odayı dolaştıkça duvarda araştırmaya degecek bir kulp buldum.

Bu, duvara sabitlenmiş bir dolabın kapağıydı – İskoçya'da bunlara yüklük denirdi – ve kapak kilitliydi. Kilidi biraz zorladığımda çok da sağlam olmadığını fark ettim. Yapacak daha iyi bir şeyim olmadığından kuşağımı kulpa sarıp bütün gücümle dolaba yükledim. Sonunda kapak, gardiyanlarımın dikkatini çekeceğini düşündüğüm bir sesle kırıldı. Biraz bekledikten sonra dolabın raflarını araştırmaya başladım.

Burada bir sürü tuhaf şey vardı. Pantolon cebimde bulduğum bir iki kibritle biraz ışık elde ettim. Ateş çok kısa süre sonra söndü ama bir şeyi görmemi sağladı. Rafın üzerinde birkaç tane el feneri duruyordu. Birini aldım ve çalıştığını fark ettim.

El feneri, araştırmamı genişletmeme yardımcı oldu. Raflarda, şişeler ve kutular dolusu tuhaf kokulu malzeme, deneyler için kullanıldığına şüphe olmayan kimyasallar, ince bakır teller sarılmış bobinler ve yığınlarca ince, yağlı ipek vardı. Kutulardan biri füyeler ve onlara bağlamak için kullanılacak

olan fitillerle doluydu. Sonra, raflardan birinin arka tarafında kaba bir karton kutunun içine yerleştirilmiş olan bir tahta kasa buldum. Zorlayarak kasayı açmayı başardığımda içinde hepsi birkaç santimetrekarelik minik, gri küpler olduğunu gördüm.

İçlerinden birini elime aldığımda kolayca ufalandığını fark ettim. Sonra bu malzemeyi kokladım ve dilimi değdirerek tadına baktım. Sonra da oturup düşünmeye başladım. Bana boşu boşuna maden mühendisliği diploması vermemişlerdi ve lentoniti nerede görsem tanırırdım.

Bu küçük küplerin bir tanesiyle, evi havaya uçurup küçük parçalara ayırabilirdim. Zimbabve’de bu malzemeyi kullanmıştım ve ne kadar güçlü olduğunu biliyordum. Asıl sorun, bu bilgimin çok kesin olmamasıydı. Malzemeyi ne kadar kullanmam gerektiğini ve düzeneği nasıl kuracağımı unutmuşum ve zamanlamadan da emin değildim. Gücü konusunda da sadece genel bir fikrim vardı, çünkü bu malzemeyi hiçbir zaman kendi ellerimle kullanmamıştım.

Ama bu elimdeki en büyük, hatta tek şansımdı. Bu büyük bir riskti, ama karşısında büyük ve karanlık bir gerçek duruyordu. Patlayıcıyı kullanırsam, beşte bir ihtimalle kendimi paramparça etme riski olduğumu düşündüm, ama kullanmazsam muhtemelen bu akşamüstü bahçedeki bir mezarın dibini boylayacaktım. Bu olayı böyle değerlendiriyordum. İki türlü de durum oldukça umutsuz görünüyordu fakat birinde, ben ve ülkem için küçük de olsa bir şans vardı.

Bir anda aklıma Scudder geldi ve kararımı verdim. Bu tip soğukkanlı kararları almak konusunda pek başarılı olmadığım için bu, hayatımın en kötü anlarından biriydi. Yine de kendimi toparlamayı ve aklıma akın eden korkunç düşünceleri bastırmayı başardım. Zihnimi diğer tüm düşüncelere kapatıp Guy Fawkes Gecesi’nde atılan basit havai fişeklerle bir deney yapıyormuşum gibi davranmaya başladım.

Bir fünye alıp onu birkaç metrelik bir fitile bağladım. Sonra bir lentonit bloğunun dörtte birini alıp kapının yanında duran çuvallardan birinin altında, yer döşemesindeki bir çatlağa gömdüm ve fitili içine sapladım. Tahminimce o kutularını yarısı dinamitle dolu olabilirdi. Duvardaki dolapta böyle tehlikeli patlayıcılar olduğuna göre, kutularda neden olmayacaktı ki? Bu durumda ben ve o Alman uşaklar, etraftaki bir dönüm araziye paramparça olarak dağılmak üzere göklere doğru bir yolculuğa çıkardık. Ayrıca, patlamanın dolaptaki diğer lentonit parçalarını da patlatması mümkündü, çünkü malzeme hakkında bildiğim çoğu şeyi unutmuşum. Ama olasılıkları düşünmeye başlamadım bile. İhtimaller çok korkunçtu, ama onları göze almak zorundaydım.

Pencere pervasının altına yerleştim ve fitili ateşledim. Sonra kısa bir süre bekledim. Her şey ölüm sessizliğindeydi – dışarıdan sadece ağır botların yere inerken çıkardığı sesler ve tavukların huzurlu gıdıklamaları geliyordu. Ruhumu yaratıcıma emanet ettim ve beş saniye sonra nerede olacağımı düşünmeye başladım...

Yerden yukarı doğru inanılmaz bir ısı yükseldi ve sanki bir süre havada asılı kaldı. Sonra karşımdaki duvar altın rengi bir alevle parladı ve neredeyse beynimi de patlatan bir gümbürtüyle parçalandı. Sol omzuma çarpan bir şey önüme düştü.

Sersemliğim sadece birkaç saniye sürdü. Yoğun, sarı dumanın içinde boğulduğumu hissettim ve enkazın içinde ayağa kalkmaya çalıştım. Arkamdan bir yerlerden temiz hava geldiğini hissediyordum. Pencerenin pervazları yerlerinden çıkmıştı ve parçalanmış pencere boşluğundan çıkan sarı duman, yaz gününün havasına karışıyordu. Kapının pervazını aştığımda kendimi yoğun ve keskin bir sisle kaplı bir avluda buldum. Çok kötü ve hasta gibi hissediyordum ama bacaklarımı kıpırdatabiliyordum, körlemesine ve sendeleyerek ilerleyip evden uzaklaşmaya çalıştım.

Bir değirmenden gelen küçük bir su yolu, avlunun diğer yanındaki tahta bir sarnıçla birleşiyordu ve

ben o suyun içine düştüm. Soğuk su beni kendime getirdi ama zihnimi ancak kaçmayı düşünebilecek kadar açtı. Değirmenin kollarından birine erişene kadar yosunsu ve kaygan suyolu boyunca ilerledim. Sonra dingil deliğinden zorlukla eski değirmenin içine girerek kendimi saman yığınlarından oluşan bir yatağın üzerine attım. Pantolonum bir çiviye takılınca bir parça kumaş yırtılıp orada kaldı.

Değirmen uzun zamandır kullanılmamıştı. Merdivenler zamanla çürümüştü ve tavan arasında fareler kemirerek zeminde büyük delikler açmıştı. Midemdeki bulantı beni sarsmıştı ve kafamın içinde bir çark durmadan dönerken sol omzum ve kolum felç geçirmiş gibiydi. Camdan baktığımda hâlâ evin üzerinde asılı duran sisi ve üst pencerelerden birinden çıkmakta olan dumanları gördüm. Tanrıya şükür evde yangın başlatmışım, çünkü diğer yandan gelen telaşlı bağışmaları duyabiliyordum.

Ama oyalanmak için fazla vaktim yoktu, çünkü bu değirmen hiç de iyi bir saklanma yeri değildi. Beni arayan herkes doğal olarak bu yolu takip ederdi ve depoda cesedimi bulamayınca hemen beni aramaya başlayacaklarını tahmin ediyordum. Bir başka pencereden, değirmenin uzağında taştan yapılmış eski bir güvercinlik olduğunu gördüm. Oraya ardında iz bırakmadan ulaşmayı başarabilirsem kendime iyi bir saklanma yeri bulmuş olurum, çünkü düşmanlarım, yürüyebiliyorsam açık alanlara doğru ilerleyeceğimi düşünüp beni bozkırda arayacaktı.

Ayak izlerimi kapatmak için üzerlerine saman serpererek kırık merdivene doğru ilerledim. Aynı şeyi değirmenin tabanında ve kırık menteşelerinde sallanan kapının eşiğinde de yaptım. Dışarı baktığımda, güvercinlikle bulunduğum yer arasında ayak izlerimi belli etmeyecek, kaba çakılla kaplı bir alan gördüm. Ayrıca değirmen yüzünden bu yolu evden görmek de imkânsızdı. Bu yolu kullanarak güvercinliğin arkasına geçtim ve tırmanmanın bir yolunu aramaya başladım.

Bu, hayatım boyunca yaptığım en zor işlerden biriydi. Omzum ve kolumdaki acı dayanılmazdı ve başım öylesine dönüyordu ki yaptığım her harekette düşmenin eşiğine geliyordum. Ama bir şekilde tırmanmayı başardım. Tırmanırken duvardaki girinti ve çıkıntıları kullandım ve en son, tepeye çıkmak için sağlam bir sarmaşık dalına güvendim. Yukarıda, arkasında yatacak bir yer bulduğum küçük bir tirabzan vardı. Ardından derin bir baygınlığın kollarına düştüm.

Uyandığımda ateşim vardı ve güneş yüzüme vuruyordu. Uzun bir süre hareketsizce yattım, çünkü o korkunç dumanlar eklemlerimi güçsüzleştirmiş ve beynimi uyuşturmuş gibiydi. Evden gelen sesleri duyabiliyordum – boğuk bir sesle konuşan adamlar ve bir arabanın düzenli motor sesi. Tirabzandaki küçük bir boşluğa yanaşıp avlunun bir kısmını görmeyi başarabiliyordum. Başı sargılı bir uşakla golf pantolonu giymiş, daha genç bir adamın geldiğini gördüm. Aradıkları bir şey vardı ve değirmene doğru ilerlediler. Sonra biri, çiviye takılmış olan giysi parçasını bulup diğerine seslendi. İkisi de eve geri döndüler ve etrafa bakmak için iki kişiyi daha getirdiler. Beni esir alan adamın gürbüz vücudunu gördüm ve adamın peltekliğini yenmesini sağladığımı düşündüm. Ayrıca hepsinin silahlı olduğunu fark ettim.

Yarım saat boyunca değirmenin altını üstüne getirdiler. Varillere tekmeler savurdıklarını ve çürümüş döşemeleri kaldırdıklarını duyabiliyordum. Sonra dışarı çıkıp hararetle tartışarak güvercinliğin altında durdular. Başında sargı olan uşakı öfkeyle azarlıyorlardı. Güvercinliğin kapısıyla uğraştıklarını duydum ve bir an için panikle yukarı çıkacaklarını düşündüm. Sonra bundan vazgeçip eve geri döndüler.

O sıcak öğleden sonra boyunca çatı katında sırt üstü yattım. En büyük sorunum susuzluktu. Dilim kâğıt gibi olmuştu ve en kötüsü de, değirmen yolunda akan taze suyun sesini duyabilmemdi. Küçük akıntıyı bozkırın derinliklerinden gelen kaynağına doğru gözlerimle takip ettim ve o an tek isteğim, vadinin tepesine çıkıp muhtemelen serin eğreltiotlarıyla kaplı, buz gibi kaynağına ulaşmaktı. Yüzümü o

suya daldırmak için bin pound verebilirdim.

Bozkırın neredeyse tamamına hâkim bir görüş açısına sahiptim. İçinde iki kişiyle arabanın hızla uzaklaştığını ve at üstünde başka birinin de doğuya doğru gittiğini gördüm. Beni aramaya gittiklerini tahmin ettim ve onlara maceralarında başarılar diledim.

Ama daha ilginç bir şey daha gördüm. Ev bozkırın tepesinde, bir nevi platonun hemen üstünde kurulmuştu ve 9.5 kilometre uzaktaki zirveler dışında etrafta daha yüksek hiçbir şey yoktu. Bahsettiğim esas zirve, çoğunlukla köknarlardan oluşan, aralarda birkaç dişbudak ve kayın da görebileceğiniz bir ormanla kaplıydı. Güvercinliğin üzerinde, neredeyse ağaç tepeleriyle aynı irtifadaydım ve arkasında ne olduğunu görebiliyordum. Orman, herkesin bir kriket sahası sanacağı, üzerinde kısa çimenlerin yetiştiği oval, çıplak bir alan dışında göz alabildiğine uzanıyordu.

Bunun ne olduğunu tahmin etmem uzun sürmedi. Burası, gizli bir hava alanıydı. Seçilen yer de çok zekiceydi. Çünkü burada alçalmaya başlayan bir uçağı gören biri, onun ağaçları aşarak tepenin diğer tarafına geçtiğini düşünürdü. Burası, bir yükseltinin tepesinde, büyük bir amfi tiyatronun ortasında olduğu için, uçağı gören kişi hangi yönde olursa olsun onun ağaçların tepesinden dağın diğer yanına geçtiğini düşünürdü. Yalnızca çok yakından bakan biri, uçağın tepeleri aşmak yerine alçalıp ormanın ortasındaki bir alana iniş yaptığını görebilirdi. Yüksek tepelerden birinde, elinde teleskop olan biri gerçeği keşfedebilirdi, ama buralardan sadece sürüler geçirdi ve çobanlar da yanlarında teleskop ya da dürbün taşımazdı. Güvercinlikten baktığımda ileride, deniz olduğunu bildiğim mavi bir çizgi gördüm ve düşmanlarımızın, su yollarımızı gözetlemek için böyle gizli bir kule inşa etmiş olduklarını düşünmek beni öfkeden deliye döndürdü.

Sonra, o uçağın geri gelmesi halinde, yerimin keşfedilme ihtimalinin çok büyük olduğunu anladım. Böylece o akşamüstü boyunca orada yatıp karanlığın çökmesi için dua ettim ve güneş batıdaki büyük dağların ardından batıp bozkır alacakaranlığa gömüldüğünde çok mutlu oldum. Uçak geç kalmıştı. Uçağın havayı yaran kanatlarının sesini duyup ormanın içindeki evine iniş yapmak için süzölmeye başladığını gördüğümde akşam karanlığı çoktan bastırmıştı. Bir süre ışıklar yanmaya devam etti ve evden uçağın yanına gelip gidenler oldu. Sonra akşam iyice çöktü ve etrafa sessizlik hâkim oldu.

Tanrıya şükür karanlık bir akşamdı. Ay, son dördünün sonlarındaydı ve gece geç saatlere kadar doğmayacaktı. O kadar susamıştım ki bekleyecek sabrım kalmamıştı. Ben de tahminen saat dokuz civarı güvercinlikten inmeye başladım. Bu kolay bir iş değildi ve duvarın yarısını inmişken, evin arka kapısının açıldığını duydum ve bir gaz lambasının değirmenin duvarına yansıyan ışığını gördüm. Acı dolu birkaç dakika boyunca sarmaşığa asılı halde bekledim ve evden çıkan her kimse, güvercinliğe doğru gelmemesi için dua ettim. Sonra ışık kayboldu ve ben de avlunun sert zeminine elimden geldiğince yumuşak bir iniş yaptım.

Evin çevresini sarmış olan ağaçlara ulaşana dek bir taş duvarın ardına saklanıp sürünerek ilerledim. Nasıl yapacağımı bilsem, muhtemelen o uçağı bozmaya çalışırdım, fakat böyle bir girişimin muhtemelen hiçbir işe yaramayacağını düşündüm. Evin etrafında bir çeşit güvenlik hattı olacağına emindim, bu yüzden ormanda ellerim ve dizlerim üzerinde, önümdeki her santimetrekareyi önceden yoklayarak ilerledim. Bu iyi bir fikirdi, çünkü çok geçmeden yerden 60 santim yükseklikte bir kabloya rastladım. Bunun üzerine basmış olsaydım, mutlaka evde bir alarm çalışacaktı ve ben de kolayca yakalanacaktım.

90 metre kadar ileride, sinsice küçük bir akarsuyun kenarına yerleştirilmiş bir kablo daha gördüm. Bundan sonrası bozkırdı ve beş dakika sonra büyük eğreltiotları ve fundalıkların arasındaydım. Kısa süre sonra yamacın başına gelmişim ve değirmeni döndüren suyun aktığı dere yatağını gördüm. On

dakika sonra yüzümü kaynağa batırırır, kana kana su içiyordum.

Ama o lanetli evle arama kilometrelerce mesafe koymadan durmadım.

Balıkçının Olta Sineği

Bir tepede oturup durumu gözden geçirdim. Kendimi pek mutlu hissetmiyordum, çünkü kaçışımdan doğan şükran duygularım ciddi fiziksel rahatsızlıklarımınla gölgelenmişti. Lentonit dumanından epey kötü zehirlenmişim ve güvercinlikte yatarak geçirdiğim saatlerin de bu konuda pek yardımcı dokunmamıştı. Başım çatlayacak gibi ağrıyordu ve kendimi çok hasta hissediyordum. Ayrıca omzum da oldukça kötü durumdaydı. Başta sadece bir çürük olduğunu düşünmüştüm ama artık şişmeye başlamıştı ve sol kolumu kullanamıyordum.

Planım Bay Turnbull'ın kulübesini bulmak, eşyalarımı ve özellikle de Scudder'ın not defterini geri alıp ana yola dönerek güneye doğru gitmekti. Dışişleri'ndeki Sör Walter Bullivant'la ne kadar çabuk iletişime geçersen o kadar iyi olacağını hissediyordum. Sahip olduklarımdan başka nasıl kanıt elde edebileceğimi bilmiyorum. Hikâyeme inanıp inanmamak onun seçimiydi ve sonuç ne olursa olsun bu, o şeytani Almanların elinde olmaktan daha iyiydi. İngiltere polisine karşı oldukça sıcak duygular beslemeye başlamışım.

Yıldızlarla dolu, çok güzel bir geceydi ve yolda pek zorlukla karşılaşmadım. Sör Harry'nin haritası çevreye hâkim olmamı sağlamıştı ve yapmam gereken tek şey, yol işçisiyle karşılaştığım ırmağın başına gelmek için biraz batıya yönelmekti. Bu yolculuğum boyunca geçtiğim hiçbir yerin adını bilmiyordum, ama bu ırmak, muhtemelen Tweed Nehri'nin önemli kollarından biriydi. Hesaplarıma göre oraya 28 kilometre uzaklıktaydım, yani sabah olmadan varma ihtimalim yoktu. Bir gün bir yerde gizlenmem gerekiyordu, çünkü insan içine çıkamayacak kadar korkunç bir haldeydim. Paltom, yeleşim, kuşağım ya da şapkam yoktu, pantolonum fena halde yıpranmıştı, ayrıca ellerim ve yüzüm patlamanın etkisiyle kapkaraydı. Güzelliğimin anlatmakla bitmeyeceğini söylemeliyim, çünkü gözlerimin de kızarmış ve şişmiş olduğunu hissediyordum. Sonuçta, Tanrı'dan korkan iyi vatandaşların bir otobanda görmeleri için uygun halde değildim.

Gün ağardıktan kısa bir süre sonra yamaçtaki bir dereye kendimi biraz temizlemeye çalışıp bir dağ köylüsünün kulübesine doğru ilerledim, çünkü acilen yiyecek bir şeylere ihtiyacım vardı. Ev sahibi dışarıdaydı ve etraftaki en yakın komşusu 10 kilometre uzaklıkta olan karısı evde tek başınaydı. Kadın, yaşlı olsa da oldukça cesurdu. Beni gördüğünde, kötü kişiler üzerinde kullanmaktan çekinmeyeceği belli olan baltasını eline aldı. Ona bir yerden düştüğümü söyledim – nasıl olduğunu anlatmadım – ve görünüşümden oldukça hasta olduğumu anladı. Her iyi Hıristiyan'ın yapacağı gibi hiç soru sormadı ve bana, içine biraz viski katılmış bir çanak süt uzatıp bir süre mutfağında yanan ateşin başında oturmama izin verdi. Omzumu yıkamak istedi, fakat canım öyle fena yanıyordu ki dokunmasına bile izin vermedim.

Benim hakkımda ne düşündüğünü bilmiyorum, belki de tövbe etmiş bir soyguncu olduğumu düşündü, çünkü bana verdiği sütün karşılığını vermek için, o anda sahip olduğum en küçük para olan bir İngiliz altınına ona vermek istediğimde kafasını sallayıp bana, 'bunu hak edenlere vermem gerektiğini' söyledi. Bu duruma öyle şiddetle itiraz ettim ki sanırım dürüst olduğuma inandı ve parayı alıp karşılığında bana yeni ve kalın bir gocuk ve kocasının eski şapkalarından birini verdi. Gocuğu omzuma nasıl sarmam gerektiğini gösterdi ve kulübeden ayrıldığımda, Burns'ün şiirlerinin yanında çizimlerini görebileceğiniz tipik bir İskoç erkeği gibi görünüyordum. Yine de artık sıkı giyinmiş olduğum söylenebilirdi.

Bu çok iyi olmuştu, çünkü daha öğlen olmadan hava değişti ve yağmur çiselemeye başladı. Bir

nehir dirseğinden aşağı doğru sarkan, altına sürüklenmiş eğreltiotlarının fena olmayan bir yatak oluşturduğu büyük bir kayanın altına sığındım. Orada gün batımına kadar uyumayı başardım, fakat uyandığımda her yanıma kramplar giriyordu, bütün vücudum tutulmuştu ve omzum, ağrıyan bir diş gibi zonkluyordu. Yaşlı kadının bana verdiği yulaf ekmeği ve peyniri yedikten sonra iyice akşam çökmeden yola koyuldum.

O gece ıslak yamaçlarda çok acı çektim. Yönümü bulmamı sağlayacak hiçbir yıldız görünmüyordu ve haritadan hatırladığım kadarıyla elimden gelenin en iyisini yapmam gerekiyordu. İki kez yolumu kaybettim ve birkaç kez bir turba bataklığına düştüm. Önüm-de kuş uçuşuyla 16 kilometre civarında yol vardı ama hatalarım yüzünden bu neredeyse iki katına çıkmıştı. Yolculuğun sonlarına doğru sıkılmış dişler ve dönen bir başla ilerliyordum. Ama başarılı oldum ve gün doğarken Bay Turnbull'ın kapısını çalıyordum. Etrafta yoğun bir sis vardı ve kulübeden ana yolu göremiyordum.

Kapıyı Bay Turnbull açtı – bu kez ayıktı, hatta daha fazlası vardı. Çok eskiden kalma ama iyi bakılmış siyah bir takım giymişti, en fazla bir gece önce tıraş olmuştu, pamuklu bir kuşak takmıştı ve sol elinde küçük bir İncil tutuyordu. İlk anda beni tanıyamadı.

“Şabat günü, sabah sabah ne istiyorsun,” diye sordu.

Hangi günde olduğumuzu tamamen unutmuşum. Demek ki bu tuhaf giysilerin sebebi Şabat günüydü.

Başım öyle kötü dönüyordu ki tutarlı bir cevap veremedim. Ama o beni tanıdı ve hasta olduğumu fark etti.

“Gözlüklerimi getirdin mi,” diye sordu.

Gözlüğü pantolon cebimden çıkarıp ona verdim.

“Ceketini ve yeleğini almaya gelmiş olmalısın,” dedi. “İçeri gel. Dostum, bacakların çok kötü durumda. Ben sana bir sandalye getirene kadar dayan.”

Bir sıtma nöbetine girmek üzereymişim gibi hissediyordum. Ateşim oldukça yüksekti ve geçirdiğim ıslak gece durumu daha da kötüleştirmişti, ayrıca bunlar omzumun ağrısı ve bombadan çıkan gazın etkileriyle de birleşince kendimi oldukça kötü hissediyordum. Kısa süre sonra, Bay Turnbull'ın yardımıyla kendimi mutfak duvarına asılı dolapların altındaki yatakta buldum.

Bu yaşlı yol işçisi gerçek bir kara gün dostuydu. Karısı yıllar önce ölmüştü ve kızı evlendiğinden beri yalnız yaşıyordu.

On gün boyunca ihtiyaç duyduğum tüm bakımı o yaptı. Ateşim yükseldiğinde sadece huzurlu bir yerde sessizce yatmak istiyordum ve ateşim düştüğünde ise, nöbet boyunca omzumun epeyce iyileşmiş olduğunu fark ettim. Ama oldukça kötü bir nöbet geçirmiştim ve beş gün sonunda yataktan çıkmayı başarsam da bacaklarımın güçlenmesi biraz daha uzun sürdü.

Turnbull her sabah, bana günlük sütümü bırakıp kapıyı üstümden kilitleyerek gidiyor ve akşamları geldiğinde sessizce şöminenin önünde oturuyordu. Yakınımıza tek bir kişi bile gelmedi. Biraz iyileştiğimde, asla beni sorular sorarak sıklamadı. Birkaç kez bana en az iki günlük Scotsman gazetesi getirdi, ben de bu sayede Portland Place Cinayeti'ne duyulan ilginin yavaş yavaş söndüğünü fark ettim. Gazetede bu konuda hiçbir haber yoktu ve anladığım kadarıyla büyük bir dini toplantı olan Genel Kongre'den başka bir konuda haberlere rastlayamadım.

Bir gün Turnbull kilitli bir çekmecedan kemerimi çıkarttı. “İçinde epeyce yüklü miktarda para var,” dedi. “İyisi mi, sen hepsinin orada olduğuna emin olmak için say.”

İsmimi sorma gereği bile duymamıştı. Ona, yol işçiliği oyunumdan sonra etrafta dolaşıp bu konuda sorular soran kimse olup olmadığını sordum.

“Evet, arabasıyla gelen bir adam vardı. Bana o gün yerime geçen kişiyle ilgili sorular sordu ama ben aptalı oynadım. Adam soru sormaya devam edince, ona Cleuch’dan gelip bana bir süre yardım eden vaftiz kardeşimden bahsediyor olabileceğini söyledim. Tuhaf görünümlü bir adamdı ve aksanı yüzünden söylediklerinin yarısını anlayamıyordum.”

Son günlerde iyice huzursuzlaşmaya başlamıştım ve biraz iyileşir iyileşmez yola devam etmeye karar verdim. Bu ancak 12 Haziran’da mümkün olabildi ve şans eseri o sabah sürüsünü Moffat’a götüren bir sığır çobanı önümüzden geçti. Adamın adı Hislop’tu, Turnbull’in arkadaşıydı ve o sabah bizimle kahvaltı etmek için geldiğinde beni de yanında götürmeyi teklif etti.

Turnbull’ın bana evini açması karşılığında beş pound alması için çok uğraştım. Bu oldukça zor bir işti. Hayatımda onun kadar özgür ruhlu kimseyle karşılaşmamıştım. Israr ettiğimde epeyce kabalaştı, utangaçlaştı ve kızardı. Sonunda parayı aldığıdaysa teşekkür bile edemedi. Ona çok şey borçlu olduğumu söylediğimde, ağzının içinde ‘bu şans hak ettiğimi’ söyledi. Vedalaşmamız yüzünden memnuniyetsiz bir ruh haliyle yola çıktığımızı düşünebilirsiniz. Fakat Hislop neşeli bir adamdı ve Annan’ın güneşli vadisine tırmanıp yeniden aşağı inene kadar gevezelik etti. Ben Galloway’daki pazarlardan ve koyun fiyatlarından bahsedince benim o bölgelerden gelen bir koyun toptancısı olduğumu düşündü. Daha önce de söylediğim gibi, gocuğum ve eski şapkam bana teatral bir İskoç köylüsü görüntüsü veriyordu. Fakat sığır sürüsünü yürütmek gerçekten de çok yavaş bir işti ve günün büyük kısmında ancak 10 kilometre civarında yol alabildik.

Bu kadar gergin olmasam bu yolculuktan çok keyif alabilirdim. Parlak ve masmavi gökyüzünün altında önümüzde uzanan kocaman, kahverengi tepeler ve geniş, yeşil çayırlar birbirini takip ediyordu. Etrafta tarla kuşları ve çullukların şakımasıyla küçük derelerin şırıltıları dışında hiçbir ses yoktu. Fakat ben, birçok ülkenin kaderinin belirleneceği 15 Haziran bu kadar yaklaşışken ne güzel yaz günlerine ne de Hislop’un konuşmalarına dikkat edebiliyordum.

Moffat’taki mütevazı bir handa akşam yemeğimi yedikten sonra kasaba yolunun demir yoluyla birleştiği kavşağa kadar üç kilometre kadar yürüdüm. Güneye giden gece ekspresi gece yarısına kadar gelmeyecekti, ben de yürüyüşten yorulduğum için tepeye tırmanıp biraz uyumaya çalıştım. Fakat çok fazla uyuduğum için istasyona koşarak dönmek ve treni kalkmasına iki dakika kala yakalamak zorunda kaldım. Üçüncü mevkiinin sert yastıkları ve havadaki bayat tütün kokusu beni inanılmayacak kadar neşelendirdi. Artık, tamamlamam gereken işi bitirmeye çok yaklaştığımı hissediyordum.

Crewe’e sabaha karşı vardım ve Birmingham’a giden bir tren bulabilmek için sabah altıya kadar beklemek zorunda kaldım. Reading’de inerek, Berk-shire’in derinliklerine doğru ilerleyen bir banliyö trenine bindim. Sonunda yemyeşil ovalar ve sazlıkların arasından akan yavaş derelerle kaplı bir araziye geldim. Akşam sekiz civarında yorgun ve yolculuktan kir pas içinde kalmış bir halde, omzumda siyah – beyaz kareli bir gocukla (sınırı geçtikten sonra onu giymeye cesaret edememiştim) bir çiftlik işçisiyle bir gazi arasında bir dış görünüme sahip halde Artins adlı küçük bir istasyonda trenden indim. İstasyonda bekleyen birçok kişi vardı ve ben, birilerine yol sormadan önce buradan uzaklaşmamın iyi olacağını düşündüm.

Yol önce büyük kayın ağaçlarından oluşan bir ormandan daha sonra da uzaktaki ağaçların tepelerini gören sığ bir vadiden geçti. İskoçya’dan sonra buranın havası ağır ve boğuktu fakat limon, kestane ve leylak çiçekleri havaya tatlı bir koku yayıyordu. Sonra önüme, altından kenarları kar beyaz

düğünçikleriyle bezeli, yavaş ve berrak bir ırmak akan bir köprü çıktı. Biraz ileride bir değirmen vardı ve tatlı kokulu alacakaranlıkta değirmen mili hoş bir ses çıkarıyordu. Bir şekilde burası beni sakinleştirdi ve rahatlattı. Uzaktaki uçsuz bucaksız yeşilliklere bakarken ıslık çalmaya başladım ve dudaklarımdan dökülen melodi ‘Annie Laurie’ oldu.

Suyun yanından gelen bir balıkçı bana doğru yaklaştı ve o da ıslık çalmaya başladı. Bu melodi sanki bulaşıcıydı, çünkü o da benim çaldığım şarkıyı çalmaya başlamıştı. Balıkçı iri yapılı, ütüsüz, eski bir flanel takım giymiş, geniş siperlikli bir şapka takmış omzunda çadır bezinden bir çanta asılı olan bir adamdı. Adam bana başıyla selam verdiğinde hayatımda hiç bu kadar uyanık ve iyi huylu bir yüz görmediğimi düşündüm. Üç metrelik, kamıştan yapılmış oltasını dikkatlice köprüden aşağı sarkıttı ve benimle birlikte suya bakmaya başladı.

“Çok berrak, değil mi,” diye sordu cana yakın bir tavırla. “Kennet’i her koşulda Test’e tercih ederim. Şuradaki kocaman balığa bakın. Bir ons çektiğine dört pounda bahse girerim. Ama artık akşam çöktü ve onların dikkatini çekemezsiniz.”

“Onu göremedim,” dedim.

“Bakın! Orada! Su kamışlarının bir metre ilerisinde.”

“Şimdi gördüm. Onun siyah bir taş olduğuna yemin edebilirdim.”

“Öyle,” dedi ve ıslıkla Annie Laurie’den bir dörtlük daha çaldı.

Gözlerini sudan ayırmadan, omzunun üstünden “İsminiz Twidson’dı, değil mi,” diye sordu.

“Hayır,” dedim, “Yani, evet demek istemiştin.” Bir an için sahte ismimi tamamen unutmuştum.

Balıkçı, köprünün gölgesinden çıkan bir su tavuğuna bakıp gülümseyerek “Bir komplocunun kendi ismini bilmesi önemlidir,” dedi.

Orada durup balıkçının kare şeklindeki güçlü çenesine, geniş, düzgün alınına ve dolgun yanaklarına bakıp burada sahip olmaya değer bir müttefik bulduğumu düşünmeye başladım. Meraklı mavi gözleri, çok derinlere doğru uzanıyormuş gibi görünüyordu.

Bir anda bana hoşnutsuz bir bakış attı. “Bence bu büyük bir rezalet,” dedi sesini yükselterek. Senin gibi eli ayağı tutan bir adamın dilenmesi çok ayıp. Mutfağımdan yemek alabilirsin ama benden para alamayacaksın.”

Yanımdan geçen bir faytonun sürücüsü olan genç adam, balıkçıyı selamlamak için elindeki kamçıyı kaldırdı.

“Evim şurası,” dedi balıkçı, birkaç yüz metre ilerideki beyaz bir kapıyı işaret ederek. “Beş dakika bekleyip arka kapıdan dolaşarak eve gelin.” Sonra beni orada bırakıp gitti.

Bana söylediği şeyi harfiyen yaptım. Önüme, dere boyunca uzanan bir çimenliği olan, yol boyunca kartopu çiçekleri ve leylaklarla bezeli güzel bir ev çıktı. Arka kapı açıktı ve ciddi görünümlü bir uşak beni bekliyordu.

“Bu taraftan gelin, efendim,” dedi ve beni bir koridordan geçirip üst kata çıkararak nehir manzaralı harika bir yatak odasına götürdü. Orada benim için hazırlanmış, tüm ayrıntıları düşünülmüş birkaç giysi buldum – tüm aksesuarlarıyla bir gece takımı, kahverengi flanel bir pantolon – ceket, gömlekler, kuşaklar, papyonlar, tıraş malzemeleri ve bir saç fırçası, hatta bir çift cilalı ayakkabı. “Sör Walter, Bay Reggie’nin eşyalarının size uyacağını tahmin etti, efendim,” dedi uşak. “Burada birkaç giysisini bırakır, çünkü hafta sonları düzenli olarak buraya gelir. Hemen yanınızdaki kapı banyodur ve sizin için sıcak bir banyo hazırladım. Akşam yemeği yarım saat sonra, efendim. Gongun sesini duyarsınız.”

Ciddi uşak gittikten sonra kreton kaplamalı bir koltuğa oturup hayretle etrafıma bakmaya başladım. Bir anda dilenci yaşamından bu düzenli ve rahat hayata geçmek neredeyse inanılmazdı. Sebebini anlayamasam da, Sir Walter'ın bana inandığı çok açıktı. Aynaya yansıyan görüntüme baktım ve yabani, açlık ve yorgunluktan bitkin düşmüş, iki haftalık sakalı karman çorman olmuş, kulakları ve gözlerine kadar toz içinde, kuşaksız ve kaba bir gömlek giymiş, şekilsiz, eski bir tüvit takımla bir aydır temizlenmemiş botlara sahip bir adam gördüm. Bir sokak serserisiyle sığır çobanı arasında bir görüntüye sahip olan ben, ciddi bir uşak tarafından kolaylıkla bu rahat eve davet edilmişim. Ve işin en iyi kısmı, henüz ismimi bile bilmiyor olmalarıydı.

Kafamı daha çok yormadan Tanrı'nın verdiği hediyelerin keyfini çıkarmaya karar verdim. Uzun ve keyifli bir banyo yaptım, tıraş oldum ve üzerimde hiç de fena durmayan gece takımıyla şık gömleği giydim. Hazırlığım bittiğinde, aynadaki aksim oldukça etkileyici genç bir adama dönüşmüştü.

Sör Walter beni, küçük, yuvarlak bir masa üzerindeki gümüş şamdanlarla aydınlatılan loş yemek odasında bekliyordu. Sör Walter'ın görüntüsü – saygın, yerleşik ve güven verici tavrıyla, sanki yönetim ve hukukun beden bulmuş hali gibiydi – şaşırma ve kendini fazlalık gibi hissetmeme sebep oldu. Hakkımdaki gerçeği bilmiyor olmalıydı, yoksa beni bu şekilde ağırlamazdı. Yanlış kanılardan doğan misafirperverliğini kabul edemezdim.

“Efendim, size anlatamayacağım kadar minnettarım, fakat bazı şeyleri gün ışığına çıkarmam gerekiyor,” dedim. “Ben masum bir adamım, ama polis beni arıyor. Bunu size söylemek zorundayım ve beni kapı dışarı ederseniz buna şaşırmam.”

Sör gülümsedi. “Önemli değil. Bunun iştahınızı etkilemesine izin vermeyin. Bu konuyu yemekten sonra konuşabiliriz.”

Hayatımda hiçbir yemekten bu kadar keyif almamıştım, çünkü gün boyunca tren istasyonlarında satılan sandviçlerden başka bir şey yememiştim. Sör Walter beni gururlandırdı; çok iyi bir şampanya ve ardından da nadir bulunan bir Porto şarabı içtik. Orada, bir uşak ve şık bir kâhyanın beklediği o odada oturmak beni neredeyse histerik bir ruh haline sürükledi ve üç haftadır herkesin kovaladığı bir eşkıya gibi yaşadığımı hatırlattı. Sör Walter'a, Zambesi'de yaşayan, izin verirseniz parmaklarınızı ısırıp koparan kaplan balıklarını anlattım ve dünyanın her yerindeki spor aktivitelerinden bahsettik, çünkü o da avlanmayı seviyordu.

Ardından kahve içmek için kitaplar ve kupalarla dolu, dağınık ama çok rahat görünen keyifli çalışma odasına gittik. Bu işten yakamı kurtarmayı başarırısam ve bir gün kendi evime sahip olursam böyle bir oda yapmaya karar verdim. Daha sonra, kahve fincanlarımız mutfığa gidip biz birer puro yaktığımızda ev sahibim uzun bacaklarını sandalyenin yan tarafına doğru savurdu ve bana hikâyemi anlatmaya başlamamı söyledi.

“Ben Harry'nin söylediklerini yerine getirdim,” dedi. “Bunun için bana söylediği şey, sizin bana gözlerimi yerinden oynatacak şeyler anlatacağınızdı. Ben hazırım, Bay Hannay.”

İlk olarak bana gerçek ismimle hitap ettiğini fark ettim.

Hikâyeye en başından başladım. Londra'da can sıkıntısı içinde geçirdiğim günlerden ve bir akşam döndüğümde Scudder'ın kapımın önünde bana anlatmaya çalıştığı hikâyeden bahsettim. Scudder'ın Karo-lides ve Dış İlişkiler Konferansı hakkında anlattıklarını ona anlattığımda dudaklarını büzdü ve gülümsedi.

Sonra cinayeti anlatmaya başladığımda yeniden ağırbaşlı bir tavır takındı. Sütçü, Galloway'de geçirdiğim zaman ve handa Scudder'ın notlarını deşifre edişim hakkındaki her şeyi zaten biliyordu. “Şu an yanınızda mı,” diye sordu kısaca ve küçük not defterini cebimden çıkardığımda derin bir nefes

verdi.

İçeriği konusunda hiçbir şey söylememiştim. Sonra Sör Harry'yle karşılaşmamı ve toplantıdaki konuşmaları anlattım. Bunun üzerine Sör, kahkahalarla güldü.

“Harry tamamen saçma sapan konuştu, değil mi? Buna kesinlikle inanırım. Çok iyi bir insan olsa da aptal amcası onun zihnini bir sürü saçmalıkla dolduruyor. Devam edin, Bay Hannay.”

Yol işçisi olarak geçirdiğim gün onu biraz heyecanlandırdı. Arabada gördüğüm iki adamı en ince detaylarına kadar anlatmamı istedi. Görünüşe göre hafızasını yoklayıp kim olduklarını bulmaya çalışıyordu. Ve aptal Jopley'in başına gelenleri duyduğunda tekrar neşelendi.

Ama dağ evindeki yaşlı adam onu yine ciddileştirdi. Onu da tüm detaylarıyla yeniden anlatmam gerekti.

“Kibar, kel ve gözlerini bir şahin gibi kapatabiliyor... Sesi sinsi bir yaban tavuğununkine benziyor. Ve o, sizi polisten kurtardıktan sonra onun inziva evini dinamitlediniz. Bu oldukça esprili bir tavır.”

Sonunda hikâyemi bitirdim. Yavaşça ayağa kalktı ve şöminenin önündeki halıdan bana baktı.

“Polis meselesini aklınızdan silebilirsiniz,” dedi. “Artık bu ülkenin yasaları açısından tehlikede değilsiniz.”

“Aman Tanrım!” diye haykırdım. “Katili yakaladılar mı?”

“Hayır, ama son iki haftadır sizi şüpheliler listesinden çıkarttılar.”

“Neden,” diye sordum büyük bir şaşkınlıkla.

“Esas sebebi, Scudder'dan bir mektup almış olmam. Onu biraz tanırdım ve benim için birkaç iş yapmıştı. Yarı deli, yarı dahi bir adamdı ama her zaman dürüst biriydi. Onun sorunu, her zaman tek başına iş yapmak istemesiydi. Bu özelliği yüzünden tüm gizli servisler için işe yaramaz hale geliyordu. Bu çok acı bir durum, çünkü o çok yetenekli bir adamdı. Bence dünyadaki en cesur adam oydu, çünkü korkudan titrediği durumlarda bile onu amacından caydırabilecek hiçbir şey yoktu. Ondan 31 Mayıs'ta bir mektup aldım.”

“Ama o bir hafta önce ölmüştü.”

Mektup, ayın 23'ünde yazılıp postalanmıştı. Sonunun bu kadar yakın olduğunu tahmin etmemiş olduğu çok açık. Ondan gelen bilgilerin bana ulaşması bir haftayı bulur, çünkü belgeler önce gizli olarak İspanya'ya, oradan da Newcastle'a ulaşır. Ardında iz bırakmamak konusunda delice bir dikkate sahipti.”

“Ne yazmış,” diye sordum kekeleyerek.

“Hiçbir şey. Sadece tehlikede olduğundan ama iyi bir dost bulup onun yanına sığındığından bahsetmiş ve 15 Haziran'a kadar bu dostundan haber alacağımı yazmıştı. Adresini belirtmemiş ama Portland Place'e yakın bir yerde olduğunu yazmıştı. Sanırım amacı, başına bir şey gelirse sizi temize çıkarmaktı. Mektubu aldığım da Scotland Yard'a gidip soruşturmanın ayrıntılarını inceledim ve Scudder'ın dostunun siz olduğunuza karar verdim. Hakkınızda biraz araştırma yaptık Bay Hannay ve saygı değer biri olduğunuzu öğrendik. Sanırım ortadan kaybolmanızın sebeplerini biliyorum – sadece polis değil, aynı zamanda diğer ekip – ve Harry'nin el yazısıyla yazdığı notu da alınca gerisini tahmin etmek benim için zor olmadı. Geçtiğimiz hafta boyunca sizi bekliyordum.”

Bunun zihnimi ne kadar rahatlattığını tahmin edebilirsiniz. Kendimi bir kez daha özgür hissediyordum, çünkü artık ülkemin kanun adamlarına karşı değil, sadece ülkemin düşmanlarına karşı savaşıyordum.

“Bize o küçük not defterini verin,” dedi Sör Walter.

Defter üzerinde bir saate yakın birlikte çalıştık. Ben şifre sistemini anlattım ve Sör Walter sistemi kolayca öğrendi. Metnin bazı yerlerinde yaptığım hataları düzeltti, fakat hikâyenin tamamını oldukça doğru anlamıştım. Not defteri biterken Sör Walter yüzünde kasvetli bir ifadeyle duruyordu. Bir süre hiç konuşmadan oturdu.

Sonunda, “Bu konuda ne yapmam gerektiğini bilemiyorum,” dedi. “Bir konuda haklı – yarından sonraki gün olacak şeyler konusunda. Fakat bu bilgiye nasıl ulaşılmış olabilir? Bu bile yeterince kötü bir durum. Ama şu Kara Taş hakkında yazdığı şeyler – sanki hepsi bir macera filminden fırlamış gibi. Keşke Scudder’ın yargılarına daha fazla güvenebilseydim. Onun sorunu, gereğinden çok fazla romantik olmasıydı. Sanatçılarınkine benzeyen bir ruhu vardı ve her şeyin, Tanrı’nın onları yarattığı halinden daha mükemmel olmasını isterdi. Ayrıca birçok tuhaf önyargıya da sahipti. Örneğin Yahudilerden bahsedilmesi bile öfkeden kudurmasına yeterdi. Yahudiler ve büyük servetleri.”

“Kara Taş,” diye tekrar etti. “*Der Schwarze Stein*. Sanki ucuz casusluk kitaplarından fırlamış bir isim. Ve Karolides hakkındaki tüm o komplo. Hikâyenin esas zayıf yanı burası çünkü saygıdeğer Karolides’in ikimizi de gömeceğini düşünüyorum. Avrupa’da onun ölmesini isteyen hiçbir ülke yok. Ayrıca son zamanlarda hamlelerini Berlin ve Viyana’nın istekleri doğrultusunda yaptığı için şefime oldukça zor zamanlar yaşatıyor. Hayır! Scudder burada ipin ucunu kaçırmış. Açıkçası Hannay, hikâyenin bu kısmına inanmıyorum. Burada dönen bazı kirlili işler var, Scudder da çok fazla şey öğrendiği için hayatını kaybetti. Ama neyin üstüne isterseniz yemin etmeye hazırım ki bu sıradan bir casusluk meselesidir. Avrupa’nın önemli güçlerinden biri casusluk ağını denetlemeyi hobi haline getirmiş, casusluk ağının yöntemleri ise pek özel değil. Devlet casuslarına parça başı para ödediği için onlar da bir iki cinayetle durmuyorlar. Koleksiyonları için Marinamt’daki deniz kuvvetlerimizin tertibatlarını istiyorlar, ama amaçlarına ulaşamayacaklar.”

Tam o anda uşak odaya girdi.

“Londra’dan bir telefonunuz var Sör Walter. Bay Weath, sizinle şahsen görüşmek istediğini söylüyor.”

Ev sahibim telefona bakmak üzere odadan çıktı.

Beş dakika sonra yanıma döndüğünde yüzü bembeyazdı. “Scudder’dan gıyabında özür dilemeliyim,” dedi. “Bu akşam saat yediyi birkaç dakika geçte Karolides vurularak öldürülmüş.”

Kara Taş'ın Gelişi

Ertesi sabah, sekiz saatlik deliksiz ve rüyasız bir uykunun ardından kahvaltıya indiğimde Sör Walter'ı kekler ve marmelatlar arasında bir telgrafi deşifre ederken buldum. Dünkü kaygısız tavrı biraz değişmiş gibi görünüyordu.

“Siz yattıktan sonra bir saat boyunca telefonla görüştüm,” dedi. “Şefimin Deniz Kuvvetleri Lordu ve Savaş Sekreteri'yle konuşmasını sağladım. Royer'ı bir gün erken getiriyorlar. Bu telgraf da bunu doğruluyor. Saat beşte Londra'da olacak. Bir general için kullanılan kod adın ‘Şişko domuz’ olması ne tuhaf.

Beni sıcak yemeklere buyur ettikten sonra devam etti.

“Gerçi ben bunun çok işe yarayacağını sanmıyorum. Dostlarınız, ilk planı keşfedecek kadar zekiye değişikliği fark edecek kadar da zekidir. Şimdi ben, sızıntının nereden olabileceğini düşünmeliyim. İngiltere'de Royer'ın ziyaretinden haberi olan beş kişi olduğunu düşünüyorduk ve emin olun ki bu sayı Fransa'da daha düşüktür, çünkü onlar bu tip işleri yürütmekte daha başarılı.”

Ben kahvaltımı ederken o sürekli konuştu ve bana güvenip bildiği her şeyi paylaşarak beni şaşkına uğrattı.

“Mevziler değiştirilemez mi,” diye sordum.

“Değiştirilebilir,” dedi. “Fakat mümkün olursa bunu yapmamayı tercih ederiz. Bu mevziler uzun süren planlar sonunda oluşturuldu ve yeni bir düzen asla eskisi kadar iyi olmaz. Ayrıca birkaç noktada değişiklik yapmanın imkânı yok. Fakat sanırım, kesinlikle gerektiği takdirde bir şeyler yapılabilir. Ama gördüğün gibi bu oldukça zor bir iş Hannay. Düşmanlarımız Royer'ın çantasını çalmak ya da buna benzer çocukça oyunlar oynayacak kadar aptal adamlar değil. Bunun bizi huzursuz edeceğini ve savunmaya geçireceğini biliyorlar. Onların amacı, bu bilgileri hiçbirimize fark ettirmeden ele geçirmek. Böylece Royer, konuşulanların hâlâ çok gizli olduğunu düşünerek Paris'e dönecek. Bunu başaramazlarsa, kaybetmiş olurlar, çünkü en ufak bir şüphe söz konusu olursa tüm planları değiştireceğimizi biliyorlar.”

“O halde evine dönene kadar Fransız adamın tarafını tutmalıyız,” dedim. “Bilgiyi Paris'te alabileceklerine inansalar bunu orada denerlerdi. Bu da, Londra'da kesinlikle başarıya ulaşacağına inandıkları incelikli bir planları olduğu anlamına gelir.”

“Royer, şefimle akşam yemeği yedikten sonra, onunla görüşecek dört kişiyle buluşmak üzere benim evime gelecek – Deniz Mahkemesi'nden Whittaker, ben, Sör Arthur Drew ve General Winstanley. Deniz Kuvvetleri Lordu hasta olduğu için Sheringham'a gitti. Royer benim evimde Whittaker'dan önemli bir belge alacak ve sonrasında, Portsmouth'tan Havre'a gitmek üzere bineceği destroyere kadar arabayla bırakılacak. Bu yolculuk, normal liman treniyle yapılamayacak kadar önemli. Fransız topraklarına varana kadar bir dakika bile göz önünden ayrılmayacak ve yanındaki herkes pür dikkat onu izliyor olacak. Aynı şey, Royer'le buluşana kadar Whittaker için de geçerli. Yapabileceğimiz en iyi şey bu ve işlerin nasıl ters gidebileceğini tahmin edemiyorum. Ama inanılmaz düzeyde gergin olduğumu itiraf etmekten de çekinmiyorum. Karo-lides'in öldürülmesi, bütün Avrupa'daki yönetimleri çok kötü bir oyuna getirdi.”

Kahvaltıdan sonra bana araba kullanmayı bilip bilmediğimi sordu.

“O halde bugün Hudson'ın üniformasını giyip benim şoförüm olacaksınız. Bedenleriniz çok yakın.

Siz en başından beri bu işin içindesiniz ve biz, hiçbir şeyi şansa bırakmayacağız. Karşımızdaki umutsuz düşmanlar, çok çalışan bir devlet görevlisinin dinlenme evine saygı duyacak kişiler değiller.”

Londra’ya ilk geldiğimde kendime bir araba satın alıp İngiltere’nin kuzeyini gezerek keyifli günler geçirmiştım, yani oraların coğrafi yapısı hakkında biraz bilgim vardı. Sör Walter’ı Bath Yolu’ndan kasabaya götürdüm ve bu işi oldukça iyi yaptığımı söyleyebilirim. İlerleyen saatlerde boğucu bir havaya dönüşeceğini tahmin ettiğim oldukça sıcak bir Haziran sabahıydı, fakat sokakları yeni sulanmış küçük kasabaların içlerinden geçmek ve Thames Vadisi boyunca sıralanmış yaz bahçelerini takip ederek ilerlemek oldukça keyifliydi. Sör Walter’ı, Queen Anne’s Gate’teki evine tam on bir buçukta götürdüm. Uşak bagajlarla birlikte trenle geliyordu.

Sör’ün yaptığı ilk şey beni Scotland Yard’a götürmek oldu. Orada, bir avukatın yüzüne sahip, iyi tıraşlı ve şık bir beyefendiyle görüştük.

Sör Walter beni, “Sana Portland Place katilini getirdim,” diyerek takdim etti.

Bu cümlenin yanıtı, alaycı bir gülümseme oldu. “Bu iyi bir hoş geldin hediyesi olurdu, Bullivant. Sanırım bu beyefendi, Bay Richard Hannay. Kendisi son günlerde hem kurumumun hem de benim çok ilgimi çekiyor.”

“Bay Hannay yine ilginizi çekecek şeyler anlatacak. Sana anlatacağı daha birçok şey var, ama bugün değil. Oldukça önemli bazı sebepler yüzünden hikâyesini dinlemek için yirmi dört saat beklemen gerekecek. Sonrasında, çok eğleneceğini ve çok şey öğreneceğini garanti edebilirim. Bay Hannay’in daha fazla zorlukla karşılaşmayacağından emin olmanızı istiyorum.”

Bu konuda oldukça güven verici sözler söylendi. Bana, “Hayatınıza bıraktığınız yerden devam edebilirsiniz,” dediler. “Muhtemelen orada kalmayı tercih etmeyeceğinizi tahmin etsek de, eviniz ve uşağınız şu anda sizin gelmenizi bekliyor. Resmen cinayetle suçlanmadığınız için, kamuya bir açıklama yapmanın gereksiz olduğunu düşündük. Ama tabii bu konuda da siz nasıl isterseniz öyle davranılacak.”

Sör Walter biz çıkarken, “Daha sonra yardımına ihtiyacımız olabilir, MacGillivray,” dedi.

Sonra beni serbest bıraktılar.

“Yarın benimle görüşmeye gel, Hannay. Sana kesinlikle çok sessiz olmanı söylememe gerek yok. Senin yerinde olsam, uzun zamandır biriken eksikleri tamamlamak için doğrudan yatağa girerdim. Pek ortalıkta görünmesen iyi olur, çünkü Kara Taş’tan bir arkadaşın seni görürse bu sorun yaratabilir.”

Kendimi, bir işi yarım bırakmışım gibi hissediyordum. İlk başta özgür bir adam olmak ve istediğim her yere korkmadan gidebilmekten büyük bir keyif aldım. Yalnızca bir aydır kanun kaçağıydım ve bu benim için kesinlikle yeterliydi. Savoy’a gidip dikkatle harika bir öğlen yemeği ısmarladım ve ellerindeki en iyi pürodan bir tane içtim. Ama kendimi hâlâ gergin hissediyordum. Lobidekilerden biri bana bakacak olsa utanıp o an Portland Place Cinayeti’ni düşünüp düşünmediklerini merak ediyordum.

Ardından bir taksi tutup Londra’nın kuzeyine doğru kilometrelerce yol aldım. Dönerken, önce tarlalar ve sıra sıra villaların, daha sonra da kenar mahallelerin ve kirli sokakların arasından geçerek merkeze yürümek iki saatimi almıştı. Geçen saatlerle huzursuzluğum daha da büyüyordu. Çok önemli

ve tehlikeli şeylerin olmakta ya da olmak üzere olduğunu, ama tüm bu meselenin ortasındaki kişi olan benim bir şekilde olayların dışında bırakıldığımı hissediyordum. Royer, Dover Havaalanı'na inecekti, Sör Walter, İngiltere'nin sayılı kişileriyle çok gizli planlar yapacaktı ve bu arada, karanlığın ortasında Kara Taş çalışmalarına devam edecekti. Tehlikenin ne kadar büyük olduğunu ve yaklaşmakta olan felaketi hissedebiliyordum, ayrıca bu felaketi ancak ben durdurabilirmişim, gerçekleşmesini ancak ben engelleyebilirmişim gibi tuhaf bir duyguya kapılmıştım. Ama şu anda oyunun dışındaydım. Başka ne olmasını bekliyordum ki? Kabine Bakanları, Deniz Kuvvetleri Lordları ve Generallerin beni toplantılarına dâhil etmelerini bekleyemezdim ya.

O anda gerçekten de üç düşmanımdan biriyle karşılaşmayı dilemeye başladım. Bu en azından olayların gelişmesi anlamına gelirdi. Sanki o ekiple karşılaşıp onları bir güzel pataklasam işlerin yoluna gireceğini düşünmeye başlamıştım. Hızla çok öfkeli bir ruh haline bürünüyordum.

Daireme dönmek istemedim. Bununla eninde sonunda yüzleşmem gerekecekti ama yanımda yeterli para olduğu için bunu ertesi sabaha ertelemeye ve geceyi bir otelde geçirmeye karar verdim.

Gerginliğim, Jermyn Sokağı'ndaki bir restoranda yediğim akşam yemeği boyunca devam etti. Artık kendimi aç hissetmiyordum ve önüme konan birçok tabağı bir lokma bile almadan geri gönderdim. Bir şişe Burgundy şarabının büyük bölümünü içtim ama bu da neşelenmemi sağlayamadı. Korkunç bir huzursuzluk tüm ruhumu ele geçirmişti. Özel bir zekâya sahip olmayan, ortalama bir adam olsam da bu işin çözülmesinde benim yardımına ihtiyaç duyacaklarına ve ben olmazsam her şeyin sarpa saracağına ikna olmuştum. Kendi kendime bunun çok saçma olduğunu, dünya üzerinde yaşayan en zeki birkaç adamın İngiliz Krallığı'nın tüm gücünü arkalarına almış halde bu meseleyle ilgilendiğini söyledim. Fakat kendimi ikna etmeyi başaramadım. Sanki kulağımın dibinde bir ses, hemen kalkıp harekete geçmemi, yoksa bir daha asla rahat uyuyamayacağımı söylüyordu.

En sonunda, saat dokuz buçuk civarında Queen Anne's Gate'e gitmeye karar verdim. Muhtemelen toplantıya kabul edilmeyecektim, ama bu vicdanımı biraz olsun rahatlatıacaktı.

Jermyn Sokağı boyunca yürüdüm ve Duke Sokağı'nın köşesinde bir grup genç adamla karşılaştım. Gece takımları içinde bir restoranda yemek yemiş, bir müzikhole doğru ilerliyorlardı. Aralarından biri, Marmaduke Jopley'di.

Beni gördü ve hemen durdu.

"Aman Tanrım, katil!" diye bağırdı. "Millet, yakalayın onu! Bu adam Hannay, Portland Place Cinayeti'ni işleyen katil!" Jopley kolumu yakaladı, diğerleri de etrafımı sardı.

O anda belaya bulaşmak istemiyordum ama huysuzluğum yüzünden aptal numarası yaptım. Sonra bir polis memuru geldi. Orada ona her şeyi anlatmalı, bana inanmazsa da Scotland Yard'a ya da en yakın polis karakoluna götürülmeyi talep etmeliydim. Fakat o anda, böyle bir gecikmenin kabul edilemez olduğunu düşündüm ve Marmie'nin o aptal yüzünü görmeye de daha fazla katlanamayacaktım. Hızla sol yumruğumu salladım ve büyük bir keyifle onun mide boşluğuna indirdiğim darbeyi izledim.

Sonra büyük bir kargaşa çıktı. Hepsi birlik olup benim üstüme yürüyordu ve polis memuru tam önümdeydi. Birkaç sıkı yumruk patlattım, hatta adil bir oyunda hepsini yere serebileceğime emindim, fakat sonra polis memuru beni arkamdan yakaladı ve bir başkası da parmaklarını boğazıma kenetledi.

Kapkara bir öfke bulutunun ardından kanun koruyucusunun, sorunun ne olduğunu sorduğunu, Marmie'nin de kırık dişlerinin arasından benim Hannay, yani katil olduğumu söylediğini duydum.

"Lanet olsun!" diye haykırdım. "Şu adamın çenesini kapatın. Size, beni rahat bırakmanızı tavsiye ederim Memur Bey. Scotland Yard meselenin iç yüzünü biliyor ve benim işime karıştırsanız epeyce azarlanacağınızı söylemek zorundayım."

“Benimle gelmen gerekiyor genç adam,” dedi polis memuru. “Bu beyefendiye vahşice saldırdığını gördüm. Ayrıca kavgayı sen başlattın, çünkü onun hiçbir şey yaptığı yoktu. Seni gördüm. En iyisi sakince benimle gel, yoksa seni zorla götürmek zorunda kalacağım.”

Artık taşmış olan sabrım ve ne olursa olsun gecikmemem gerektiğine dair duyduğum yoğun his bana sanki bir filin kuvvetini verdi. Polis memurunun kolunu çevirerek onu yere yıktım, yakama yapışmış olan adamı yere serdim ve büyük bir hızla Duke Sokağı boyunca koşmaya başladım. Arkamdan birinin düdük çaldığını ve hepsinin aceleyle peşime düştüğünü duydum.

Genellikle oldukça hızlı koşarım, ama o gece sanki kanatlarım vardı. Göz açıp kapayana kadar Pall Mall’a varıp St. James’s Parkı’na girdim. Saray kapısının yakınlarında polis memuruna izimi kaybettirmeyi başardım ve pazar yerinin girişinde sıralanmış bir dizi arabanın arasından geçerek takipçilerim dörtyol ağzını geçmeyi bile başaramamışken köprüye doğru yöneldim. Parkın geniş yollarında hızımı arttırdım. Neyse ki orada çok az insan vardı ve kimse beni durdurmaya çalışmadı. Queen Anne’s Gate’e ulaşmak için her şeyi göze almıştım.

Caddeye ulaştığımda etrafta kimse görünmüyordu. Sör Walter’ın evi caddenin bu başına yakındı ve önünde üç ya da dört motorlu araba park edilmişti. Eve birkaç yüz metre kala hızımı düşürdüm ve enerjik bir tavırla kapıya doğru ilerledim. Uşak beni içeri almayı reddederse, hatta kapıyı açmakta geç kalırsa işim bitmişti.

Ama gecikmedi. Zili henüz çalmıştım ki kapı açıldı.

“Sör Walter’la görüşmeliyim,” dedim nefes nefese. “Mesele inanılmaz derecede önemli.”

Uşak harika bir adamdı. Yüzündeki tek bir kası bile hareket ettirmeden kapıyı iyice açtı ve sonra ardından kapattı. “Sör Walter şu anda meşgul, efendim. Ve kimseyi kabul etmemek üzere emir aldım. Belki beklemek istersiniz.”

Ev, geniş bir holü ve iki duvarda yan yana dizilmiş odalarıyla eski moda bir yerdi. Holün ucunda, telefonun ve birkaç sandalyenin durduğu bir boşluk vardı ve uşak bana orada oturabileceğimi söyledi.

“Beni dinle,” diye fısıldadım. “Şu anda başımda bir sorun var. Ama Sör Walter meseleyi biliyor ve ben onun için çalışıyorum. Biri gelip burada olup olmadığını sorarsa ona yalan söyle.”

Uşak kafasını salladığı sırada sokaktan öfkeli sesler gelmeye ve evin zili ısrarla çalınmaya başladı. Hayatımda o uşak kadar takdir ettiğim kimse olmamıştır. Yüzünde çok ciddi bir ifadeyle kapıyı açtı ve gelenlerin sorularını dinledi. Sonra da cevaplarını verdi. Bu evin kime ait olduğunu ve almış olduğu emirleri anlattı ve gelenleri kapının önündeki basamakta neredeyse dondurdu. Olanların hepsini bulduğum yerden görebiliyordum ve bu, o ana kadar izlemiş olduğum tüm oyunların en iyisiydi.

Çok geçmeden kapı bir kez daha çalındı. Uşak, bu yeni konuğu karşılamak için acele etmedi.

Konuk paltosunu çıkarırken gelenin kim olduğunu gördüm. Elinize bir gazete ya da dergi aldığınızda bu yüzü görmemeniz imkânsızdı – uçları yukarı doğru kıvrılmış gri bıyıklar, ciddi ve saldırgan bir ağız, küt ve köşeli bir burun ve meraklı, mavi gözler. Söylenenlere göre İngiliz Donanması’nı yeniden yaratan Deniz Kuvvetleri Birinci Lordu tam karşımdaydı.

Bulduğum girintinin önünden geçti ve holün sonundaki bir kapıdan içeri girdi. Kapı açılınca içeriden gelen alçak konuşma seslerini duydum. Kapı kapandı ve ben yine tek başıma kaldım.

Yirmi dakika boyunca bundan sonra ne yapacağımı düşünerek orada oturdum. Hâlâ bana ihtiyaç duyulacağına dair güçlü bir inanca sahiptim, ama nasıl ve nerede olacağı konusunda hiçbir fikrim yoktu. Durmadan saatime bakıyordum ve saat on buçuğa yaklaşırken toplantının yakında biteceğini düşünmeye başladım. On beş dakika kadar sonra Royer'ın Portsmouth yolunda hızla ilerliyor olması gerekiyordu...

Sonra bir çan sesi duydum ve uşak hole geldi. Arka taraftaki odanın kapısı açıldı ve Deniz Kuvvetleri Birinci Lordu odadan çıktı. Yanımdan geçti ve geçerken bir an için benim bulunduğum bölmeye doğru bir bakış fırlattı. Böylece bir an için göz göze geldik.

Sadece bir an sürmüştü, ama bu benim yüreğimi hoplatmaya yetti. Bu muhteşem adamı daha önce hiç görmemiştim ve o da beni hiç görmemişti. Ama o kısacık zamanda gözlerinden bir ifade geçmişti ve bu ifade beni tanıdığını belli ediyordu. Bunu yanlış anlamam imkânsızdı. Bu bir anlık ışık, bu istemsiz parlama ancak tek bir anlama gelebilirdi. Bu sadece bir reflekti, çünkü bir an sonra söndü ve Lord yoluna devam etti. Büyük bir şaşkınlık içinde sokak kapısının onun ardından kapandığını duydum.

Telefon rehberini alıp içinden onun evinin numarasını buldum. Telefon kısa sürede bağlanınca karşıdan bir kâhyanın sesini duydum.

“Lord Hazretleri evde mi acaba,” diye sordum.

“Lord Hazretleri yarım saat önce döndü,” diye cevap verdi telefondaki ses. “Ve hemen yattı. Bu akşam kendilerini pek iyi hissetmiyorlar. Mesaj bırakacak mısınız, efendim?”

Telefonu hızla kapattım ve neredeyse sandalyeden düşecektim. Bu oyundaki rolüm henüz bitmemişti. Iskalamama ramak kalmıştı ama tam zamanında yetişmiştim.

Kaybedecek bir saniye bile yoktu, bu yüzden doğruca arka odanın kapısına doğru ilerledim ve kapıyı çalmaya bile gerek görmeden içeri girdim.

Yuvarlak bir masanın etrafında oturan beş şaşkın yüz gözlerini bana çevirdi. Sör Walter ve kendisini fotoğraflardan tanıdığım Savaş Bakanı Drew de oradaydı. Yanlarında oturan zayıf, yaşlıca beyefendi Deniz Kuvvetleri yetkilisi Whittaker olmalıydı. Ayrıca, alnındaki belirgin yarayla ünlü General Winstanley ve son olarak da cümlesi yarıda kalmış olan, gri bıyıkları ve gür kaşları olan, kısa boylu ve toplu bir adam vardı.

Sör Walter'ın yüzünden çok şaşırılmış ve rahatsız olmuş olduğu açıkça belli oluyordu.

“Bu size bahsetmiş olduğum Bay Hannay,” dedi yanındakilere özür diler gibi bir ses tonuyla. “Hannay, korkarım ki bu ziyaretinin zamanlaması hiç uygun olmadı.”

Sükûtumu geri kazanıyordum. “Bunu birazdan göreceğiz, efendim,” dedim. “Ama bence bu son dakikada belli olacak. Tanrı aşkına beyler, bana az önce buradan kimin çıkıp gittiğini söyleyebilir misiniz?”

“Lord Alloa,” dedi Sör Walter, öfkeden kıpkırmızı olmuş yüzüyle.

“O değildi!” diye haykırdım. “Ona çok benziyordu, ama o Lord Alloa değildi. Giden kişi beni daha önce görmüştü, geçen ay içinde benimle tanışmıştı. O kapıdan çıkar çıkmaz Lord Alloa'nın evine telefon ettiğimde kâhyası bana yarım saat önce eve döndüğünü ve doğruca yattığını söyledi.”

“Kim... Kim...” diye kekeledi birisi.

“Kara Taş!” diye haykırdım ve az önce boşalan sandalyeye oturup beş beyefendinin korkuyla gerilmiş yüzlerine baktım.

Otuz Dokuz Basamak

“Saçmalık!” dedi Deniz Kuvvetleri yetkilisi.

Biz boş bakışlarla masada otururken Sör Walter ayağa kalkıp odadan çıktı. On dakika sonra odaya döndüğünde yüzü asılmıştı. “Alloa’yla konuştum,” dedi. “Onu yatağından kaldırdım, oldukça huysuzdu. Mulross’ın akşam yemeğinden sonra doğruca yatağa gitmiş.”

“Ama bu inanılır gibi değil,” diye araya girdi General Winstanley. Yani siz gelip, yarım saat boyunca yanımda oturan adamın kılık değiştirmiş olduğunu anlamadığımı mı söylüyorsunuz? Alloa aklını kaçırmış olmalı.”

“Bunun ne kadar zekice olduğunu görmüyor musunuz,” dedim. “Aklınız diğer meselelerle öylesine doluydu ki etrafınızdaki hiçbir şeyi görececek halde değildiniz. Lord Alloa’ya da alıcı gözle bakmadınız. Onun yerine bir başkası olsa, onu dikkatle incelerdiniz ama onun burada olması çok normal olduğu için hepinizi uyuttu.

Sonra Fransız adam yavaşça ve çok iyi bir İngilizceyle konuştu.

“Genç adam haklı. Psikolojiden anladığı belli oluyor. Düşmanlarımız hiç de aptal adamlar değiller!”

Gür kaşlarını kaldırıp topluluğa baktı.

“Size bir hikâye anlatacağım,” dedi. “Bu uzun yıllar önce Senegal’de başıma gelmişti. Oldukça sapa bir yerde görevlendirilmiştim ve vakit geçirmek için sık sık nehirde bıyıklı balık avlamaya giderdim. Öğlen yemeği sepetimi, eski günlerde Timbuktu’da kolaylıkla bulabileceğiniz boz renkli, küçük bir Arap kısırağı taşırdı. Bir sabah, ben kendimi çok iyi hissediyordum ama kısrağın inanılmayacak derecede huzursuzdu. Ağladığını, kişnediğini ve ayağını yere vurduğunu duyabiliyordum ve aklım oltamda, ona seslenip sözlerimle onu yatıştırmaya çalışıyordum. Yan gözle baktığımda, onu kırk metre ötede bağlamış olduğum ağacın yanında görebildiğimi düşünüyordum. Birkaç saat sonra aklıma yemek yemek geldi. Balıklarımı çadır bezinden bir çantaya doldurup oltamı suyun içinden çekerek Arap atına doğru dere boyunca ilerlemeye başladım. Atın yanına geldiğimde, elimdeki çantayı yere fırlattım.”

Durup etrafına bakındı.

“Fark etmemi sağlayan şey koku olmuştu. Başımı çevirdim ve birkaç metre uzağımda bana bakan bir aslanla göz göze geldim. İnsanoğlunun bu ezeli düşmanı, köyün de başının belasıydı. Kısıraktan geriye kalan bir kan gölü ve birkaç kemik de aslanın arkasında gizlenmişti.”

“Sonra ne oldu,” diye sordum. Bir hikâye duyduğumda gerçek olup olmadığını anlayabilecek kadar avcılık yapmışım.

“Elimdeki oltayı çenesine sıkıştırdım, ayrıca bir de tabancam vardı. Uşaklarım da ellerinde tüfeklerle yardıma koştu. Ama aslan yine de izini bıraktı.” Üç parmağı eksik olan elini havaya kaldırdı.

“Düşünün,” dedi. “Kısırak bir saatten fazladır ölüydü ve vahşi hayvan o zamandan beri beni izlemekteydi. Atın nasıl öldüğünü görmedim, çünkü onun devamlı sızlanmasına alışmışım. Ve yokluğunu da fark etmedim, çünkü benim için o sadece uzakta gördüğüm bir karaltıydı ve aslan, bu boşluğu da doldurmuştu. Beyler, eğer ben, insanın dikkatinin çok daha keskin olduğu o topraklarda bu hatayı yapabildiysem, şehirde yaşayan, kafası dağınık insanlar olarak biz neden hata yapmış

olamayalım?”

Sör Walter başını salladı. Kimse ona itiraz etmeye hazır değildi.

“Ama anlayamıyorum!” diye devam etti Winstanley. “Onların amacı bu mevzilenmeyi bize fark ettirmeden ele geçirmektir. Bütün bu oyunun ortaya çıkması için, aramızdan birinin Alloa’ya bu geceki toplantıyla ilgili bir şeyler söylemesi yeterli.”

Sör Walter kuru bir kahkaha attı. “Alloa’yı seçmiş olmaları ne kadar zeki olduklarını gösteriyor. Aramızdan hangimiz bu akşam onunla konuşmayı düşünüyordu? Ya da, hangimiz bu konuyu yeniden açardı?”

Deniz Kuvvetleri Birinci Lordu’nun az konuşması ve çabuk öfkelenmesiyle ünlü olduğunu hatırladım.

“Benim kafamı karıştıran tek şey,” dedi General, “Bu casusun buraya gelmesinin onun ne işine yarayacağı. Sayfalarca yazıyı ve yabancı ismi ezberlemiş olamaz.”

“Bu hiç de zor değil,” diye yanıtladı Fransız. “İyi bir casus, fotografik hafızaya sahip olacak şekilde eğitim görür. Aynı sizin gibi, Macaulay. Düşünün, neredeyse hiç konuşmadı ama tüm sayfalara tekrar tekrar baktı. Sanırım tüm detayları ezberlemiş olduğunu varsayabiliriz. Gençken ben de bu numarayı yapabiliyordum.”

“O halde planları değiştirmek dışında hiçbir şansımız kalmadı,” dedi Sör Walter esefle.

Whittaker çok kasvetli görünüyordu. “Olanları Lord Alloa’ya anlattınız mı,” diye sordu. “Anlatmadınız mı? Şey, yüzde yüz emin olamam tabii, ama İngiltere’nin coğrafi yapısını değiştirmedığımız sürece planda ciddi değişiklikler yapamayacağımıza neredeyse eminim.”

“Başka bir konuyu konuşmalıyız,” dedi Royer. “O adam buradayken rahatça konuştum. Hükümetimin askeri planlarının bir kısmını anlattım. Bu kadarını söylemeye iznim vardı. Ama bu bilgiler, düşmanlarımız için milyonlar değerinde. Hayır dostlarım, ben başka bir çıkar yol görmüyorum. Buraya gelen adam ve işbirlikçilerini yakalamak zorundayız, hem de bir an önce.”

“Yüce Tanrım,” diye haykırdım. “Ve elimizde en ufak bir ipucu bile yok.”

“Ayrıca,” dedi Whittaker, “Posta seçenekleri de var. Şu anda bilgiler yola çıkmıştır bile.”

“Hayır,” dedi Fransız. “Siz casusların alışkanlıklarını anlamıyorsunuz. Onlar, bilgiyi şahsen iletir ve ödülleri de elden alırlar. Fransa’da bizler, onları biraz tanırız. Hâlâ bir şansımız var, dostlarım. Bu adamlar denizi aşmak zorunda ve biz, gemileri ve limanları arayabiliriz. İnanın bana, hem İngiltere, hem de Fransa için bunu başarmak zorundayız.”

Royer’in ciddi ama iyimser konuşması hepimizi kendimize getirmişti. O, bir grup beceriksizin arasındaki bir eylem adamıydı. Ama baktığım hiçbir yüzde umut göremiyordum ve benim de pek umudum olduğu söylenemezdi. Bu adada yaşayan elli milyon kişi arasından, on iki saat içinde Avrupa’nın en yetenekli kaçaklarını nasıl bulacaktık?

Sonra bir anda, aklıma bir şey geldi.

“Scudder’ın not defteri nerede,” diye bağırdım Sör Walter’a. “Çabuk olun, bir şey hatırladım.”

Sör, bir ofisin kapısını açtı ve defteri bana verdi.

Hatırladığım şeyi buldum. *Otuz dokuz basamak*. Bu ifadeyi tekrar tekrar okudum. *Otuz dokuz*

basamak – onları saydım – gel git yükseldiğinde, 22:17.

Deniz Kuvvetleri yetkilisi bana, delirdiğimi düşünüyormuş gibi bakıyordu.

“Görmüyor musunuz, bu bir ipucu!” diye bağırdım. “Scudder bu adamların nerede saklandığını biliyordu – ülkeyi nereden terk edeceklerini biliyordu, ama ismini yazmak istemedi. Adamlar yarın gidecek ve gelgitin 22:17’de yükseldiği bir yerden demir alacaklar.”

“Bu gece de gitmiş olabilirler,” dedi biri.

“Gitmezler. Onların da gizli ve sinsice yöntemleri var ve acele etmeyeceklerdir. Ben Almanları tanırım, bir plana göre hareket etmeye bayılırlar. Gel git tablolarını bulabileceğim bir yer var mı?”

Whittaker neşelenmişti. “Bu büyük bir şans,” dedi. “Haydi, Deniz Kuvvetleri’nin merkezine gidelim.”

Scotland Yard’a gidip “MacGillivray’i harekete geçirmek için” bizden ayrılan Sör Walter dışında hepimiz beklemekte olan iki motorlu arabaya bindik.

Boş koridorlardan ve temizlikçi kadınların işleriyle meşgul oldukları büyük toplantı salonlarından geçerek kitaplar ve haritalarla dolu küçük bir odaya geldik. Yanımıza, Deniz Kuvvetleri Arşivleri’nden gelgit tablolarını getirmiş olan bir kâtip geldi. Ortaya ben oturdum ve diğerleri yanlarıma dizildi, çünkü bir şekilde bu araştırmanın başkanlığını üstlenmiştim.

Hiçbir işe yaramıyordu. Burada yüzlerce kayıt vardı ve görebildiğim kadarıyla 22:17’ye uyan en az elli yer sayabilirdim. Olasılıkları daraltmanın bir yolunu bulmalıydık.

Başımı ellerimin arasına alıp düşünmeye başladım. Bu bilmeceyi çözenin bir yolu olmalıydı. Scudder basamak derken neyi kastetmişti? Liman basamaklarını kastetmiş olabileceğini düşündüm, ama bunu kastetmiş olsa sayı vermezdi. Burası, etrafta birçok merdiven bulunan bir yer olmalıydı ve aralarından bir tanesi 39 basamağıyla diğerlerinden ayrılıyordu.

Sonra ani bir fikirle bütün buharlı gemi seferlerini ayırdım. İngiltere’den 22:17’de ayrılan bir tane bile buharlı gemi yoktu.

Gelgitin yükselmesi neden önemliydi? Eğer bir limandan hareket edeceklerse, bu gelgitten fazlasıyla etkilenen küçük bir liman olmalıydı, ya da kullanacakları gemi bir ağır yük gemisiydi. Ama o saatte hareket eden hiç buharlı gemi yoktu ve bir şekilde büyük bir limandan normal bir gemiyle denize açılacaklarını hiç sanmıyordum. Yani gidecekleri yer gelgitten çok etkilenen küçük bir liman olmalıydı, ya da orası bir liman bile değildi.

Küçük bir liman olduğunu düşünürsek, basamakların ne anlama geldiğini bir türlü çözemiyordum. Şimdiye kadar gördüğüm hiçbir limanda merdivene rastlamamıştım. Burası, merdivenleriyle diğer yerlerden ayrılan ve tam 22.:17’de gelgitin yükseldiği özel bir yer olmalıydı. Genel olarak düşündüğümüzde, buranın açık denize kıyısı olan bir yer olması gerekiyordu. Ama merdivenler hâlâ kafamı karıştırıyordu.

Sonra bu konuda daha derin düşüncelere daldım. Almanya’ya hızla ve gizlice ulaşmak isteyen, acelesi olan biri nereden denize açılırdı? Elbette büyük limanlardan birinden değil. Ayrıca Manş Denizi ya da Batı Sahili de olmazdı ve Londra’dan yola çıktığı için İskoçya da mümkün görünmüyordu. Harita üzerinden uzaklıkları ölçtüm ve kendimi düşmanlarımızın yerine koymaya çalıştım. Ostend, Antwerp ya da Rotterdam’ı deneyebilir, ya da Doğu Sahili’nde Cromer ile Dover arasındaki bir yerden denize açılabilirdim.

Bu oldukça temelsiz tahminlerin bilimsel ya da kesin olduğunu savunamazdım. Sherlock Holmes filan değildim ya. Ama her zaman, bu tip bilmeceleri çözmek konusunda bir yeteneğim olduğunu

düşünmüştüm. Bunu anlatabilir miyim bilmiyorum, ama genellikle beynimi düşüncelerle alabildiğine zorladıktan sonra sanki boş, beyaz bir duvarla karşılaşırım ve o noktada yaptığım tahminler genellikle doğru çıkar.

Ben de çıkardığım tüm sonuçları Deniz Kuvvetleri'ne ait bir parça kâğıdın üzerine yazdım. Ortaya şu liste çıktı:

NEREDEYSE EMİN OLDUKLARIM:

Bir çok merdivenin olduğu bir yer, aralarından bir tanesi otuz dokuz basamağıyla diğerlerinden ayrılıyor.

22:17'de gelgit tamamen yükselmiş oluyor. Sadece gelgit yükseldiğinde denize açılabilinen bir yer. Basamaklar liman basamağı değil, yani muhtemelen burası bir liman değil.

22:17'de kalkan buharlı gemi yok. Yani araç bir yük vapuru (düşük ihtimal), yat ya da balıkçı teknesi.

Buraya kadar mantık yürütebiliyordum. Bir başka liste daha yapıp onun üzerine 'tahminler' yazdım, ama burada yazdıklarımın da diğer listedekiler kadar emindim.

TAHMİNLER

Liman değil, açık denize kıyısı olan bir yer.

Küçük bir gemi – trol teknesi, yat ya da bir filika.

Doğu Kıyısı'nda Cromer'la Dover arasında bir yer.

Ben bir masanın başında oturup, ölü bir adamın not defterine karaladığı ipuçlarından bizim için ölüm kalım meselesi haline gelmiş bir sırrı çözmeye çalışırken Bir Kabine Üyesi, bir Mareşal, iki yüksek rütbeli hükümet yetkilisi ve bir Fransız Generalin beni izlemesi çok tuhaf bir duyuydu.

Sör Walter da bize katıldı ve ardından MacGillivray de geldi. Sör Walter'a tasvir ettiğim üç adamın aranması için limanlara ve tren istasyonlarına haber göndermişti. Gerçi ne o, ne de herhangi birimiz bunu çok işe yarayacağını düşünmüyorduk.

“Benim çıkarabildiklerim bunlar,” dedim. “Sahile inen bir sürü merdiveni olan bir kıyı bulmalıyız. Aralarından birinde tam 39 basamak olmalı. Bence burası açık denize kıyısı olan, yüksek uçurumların üzerine kurulmuş, Wash ve Manş Denizi arasında bir yer. Ayrıca yarın gece 22.17'de orada gelgit tam olarak yükselmiş olacak.”

Sonra aklıma bir fikir geldi. “Doğu Sahili'ni iyi bilen bir Sahil Güvenlik Müfettişi, ya da onun gibi birileri yok mudur?”

Whittaker olduğunu ve kendisinin Clapham'da yaşadığını söyledi. Arabayla onu almak üzere yanımızdan ayrıldı ve geri kalanımız o küçük odada oturup aklımıza gelen her şeyi konuştuk. Ben pipomu yakıp, beynim artık düşünemez hale gelene kadar bütün olayı detaylarıyla bir kez daha gözden geçirdim.

Sabaha karşı bire doğru Sahil Güvenlik görevlisi yanımızdaydı. Yaşlı ve kibar görünümlüydü ve gerçek bir Deniz Kuvvetleri Subayı'na benziyordu, ayrıca karşısına çıktığı topluluğa karşı derin bir saygısı vardı. Benimle konuşmanın ona kendisini küçümsenmiş hissettireceğini düşünerek sorgulamasını Savaş Bakanı'na bıraktım.

“Bize, Doğu Sahili boyunca yüksek uçurumlar ve sahile inen birçok merdiven basamağı olan bölgeler hakkında bilgi vermeni istiyoruz.”

Sahil Güvenlik Müfettişi bir süre düşündü. “Ne tip basamaklardan bahsediyorsunuz, efendim? Uçurumlara denk gelip kesintiye uğrayan bir sürü yol var ve bu yolların çoğunda birkaç basamak bulunur. Yoksa normal merdivenleri olan çok basamaklı bir yerden mi bahsediyorsunuz?”

Sör Arthur bana baktı. “Birçok basamaktan oluşan normal merdivenleri kastediyoruz,” dedim.

Müfettiş birkaç dakika düşündü. “Şu anda aklıma öyle bir yer gelmiyor. Bir dakika. Norfolk Brattlesham’da, bir golf sahasının yanında, beyefendilerin düşen topları almalarını sağlamak için yapılmış birkaç merdiven var.”

“Orası değil,” dedim.

“Ayrıca geçit töreni yapılan birçok uzantı var. Onlardan her tatil yöresinde bulunur.”

Başımı salladım.

“Daha ıssız bir yerlerde olmalı,” dedim.

“Pekâlâ beyler, aklıma başka bir yer gelmiyor. Gerçi bir de Ruff var...”

“Orası neresi,” diye sordum.

“Bradgate yakınlarında, Kent’te kireçtaşından yüksek bir burun. Üzerinde bir sürü villa bulunur ve bazılarının özel plajına inen merdivenleri vardır. Oldukça önemli kişilerin yaşadığı bir yerdir ve yerlileri ıssız kalmasını sağlamaya çalışır.”

Gelgit çizelgelerini açıp Bradgate’i buldum. 15 Haziran’da gelgitin yükselişi 22:27’deydi.

“Sonunda bir ipucu bulduk,” dedim heyecanla. “Ruff’ta gelgitin ne zaman yükseldiğini nasıl bulabilirim?”

“Bunu size ben söyleyebilirim, efendim,” dedi müfettiş. “Bir zamanlar bu ayda orada bir yazlık ev kiralamıştım ve geceleri zıpkınla balık avlamaya çıkardım. Gelgit orada, Bradgate’den on dakika kadar önce yükselir.

Kitabı kapattım ve etrafımdakilere baktım.

“O merdivenlerden birinin 39 basamağı varsa bu bilmeceyi çözdük demektir, beyler,” dedim. “Arabanızı ödünç almak istiyorum, Sör Walter ve bir haritaya ihtiyacım olacak. Bay MacGillivray bana on dakikasını ayırabilirse sanırım yarın için bir şeyler hazırlayabiliriz.

Meselenin bütün sorumluluğunu bu şekilde üstlenmem çok saçmaydı, ama hiç kimse bundan rahatsız olmuş gibi görünmüyordu ve ne de olsa en başından beri bu işin içinde olan kişi bendim. Ayrıca ben, zorlu görevlere alıştım ve bu seçkin beyefendiler bunu görmeyecek kadar aptal kişiler değillerdi. Bana bu konuda yetki veren ilk kişi General Royer oldu. “Ben kendi adıma bu işi Bay Hannay’in ellerine teslim etmekten hiçbir çekince duymuyorum.”

Sabaha karşı üç buçukta, yanımda MacGilliv-ray’in en iyi adamıyla Kent’in ay ışığıyla yıkanmış yollarında ilerliyordum.

Denizde Karşılaşma

Bradgate'de, Griffin Hotel'den pembe – mavi bir Haziran sabahını izlerken, durgun denizin üzerinde Cock kumluğunun ardında bir çanlı şamandıra büyüklüğünde görünen bir deniz feneri gördüm. Fenerin birkaç mil güneyinde, sahile çok daha yakın bir kısımda küçük bir destroyer demir atmıştı. MacGillivray'ın adamı Scaife, Donanma'da olduğu için gemiyi tanıyordu ve bana geminin adını ve komutanını söylediğinde ben de bu bilgileri bir telgrafla Sör Walter'a ilettim.

Kahvaltıdan sonra Scaife, ev sahibinden plaja inen merdivenlerin kapısını açan anahtarı aldı. Onunla birlikte kumların üzerinde yürüdüm ve o diğer merdivenleri araştırırken uçurumun kuytu bir yerinde oturdum. Kimsenin beni görmesini istemiyordum, ama bu saatte burası zaten oldukça ıssızdı ve orada oturduğum süre boyunca gördüğüm tek şey martılar oldu.

Scaife'ın işini bitirmesi bir saate yakın sürdü. Elindeki bir parça kâğıda bir şeyler yazarak bana doğru geldiğini gördüğümde, kalbimin yerinden çıkacak gibi atmaya başladığını söyleyebilirim. Her şey, tahminimin doğru çıkmasına bağlıydı.

Bütün merdivenlerdeki basamak sayılarını yüksek sesle okudu. “Otuz dört, otuz beş, otuz dokuz, kırk iki, kırk yedi ve uçurumun alçaldığı bir noktada yirmi bir.” Neredeyse ayağa kalkıp neşeyle çılgık atacaktım.

Aceleyle kasabaya dönüp MacGillivray'e bir telgraf çektik. Ondan yarım düzine adam istedim ve hepsinin belli otellere dağılacak şekilde yerleştirilmelerini rica ettim. Sonra Scaife otuz dokuz basamaklı merdivenin tepesindeki evi gözetlemeye başlamak üzere gitti.

Geri döndüğünde, hem kafamı karıştıran hem de kendimden emin olmamı sağlayan haberler getirmişti. Evin ismi Trafalgar Lodge'du ve ev sahibinin söylediğine göre, emekli bir borsa simsarı olan Appleton adında yaşlı bir beyefendiye aitti. Bay Appleton yazın büyük bir kısmını burada geçirirdi ve hafta başından beri de evindeydi. Scaife, adam hakkında sadece faturalarını düzenli olarak ödeyen, yaşlı ve iyi bir adam olduğunu ve sık sık yerel yardım derneklerine yardım ettiğini öğrenebilmişti. Daha sonra Scaife, bir dikiş makinesi satıcısı kılığında evin arka kapısından içeri sızmayı başarmıştı. İçeride sadece üç çalışan vardı – bir aşçı, bir sofr hizmetçisi, bir de oda hizmetçisi. Hepsi de, saygıdeğer bir orta sınıf evinde görmeyi bekleyebileceğiniz hizmetlilerdi. Aşçı kadın dedikoduyu seven biri değildi ve kısa süre sonra kapıyı Scaife'ın yüzüne kapatmıştı ama o, kadının hiçbir şey bilmediğine emin olduğunu söylüyordu. Evin hemen yanında, gözetlemek için uygun bir alan oluşturan yeni bir villa inşaatı vardı ve diğer taraftaki evin bakımsız bahçesi de çalılıklarla kaplıydı.

Scaife'tan teleskopunu ödünç alıp öğlen yemeğinden önce Ruff'da bir gezintiye çıktım. Villaların arka tarafından ilerliyordum ve bir golf sahasının ucunda iyi bir gözetleme noktası buldum. Oradan, yamaç boyunca uzanan çimenlikte kare şeklindeki bahçelere düzenli biçimde yerleştirilmiş şezlongları, bahçelerin etrafındaki çalılıkları ve sahile inen merdivenleri görebiliyordum. Trafalgar Lodge'u oldukça net görüyordum; burası kırmızı tuğlalardan yapılmış, bir verandası, arkasında bir tenis kortu ve ön bahçesinde deniz kenarındaki evlerde görmeye alıştığımız kasımpatıları ve cılız ıtır çiçekleri olan bir evdi. Evdeki bayrak direğine asılmış olan devasa İngiliz bayrağı durgun havada tembelce sallanıyordu.

O anda birinin evden ayrılıp uçuruma doğru yavaş yavaş yürümeye başladığını fark ettim. Teleskopumu ona çevirdiğimde, beyaz flanel bir pantolon ve mavi yünlü kumaştan bir ceket giymiş,

hasır şapka takmış yaşlı bir adam olduğunu gördüm. Elinde bir dürbün ve bir gazete vardı ve bahçedeki demir banklardan birine oturup okumaya başladı. Arada bir gazeteyi kucağına bırakıp dürbünüyle açık denize bakıyordu. Uzun süre destroyeri inceledi. Yarım saat orada durup onu izledikten sonra, yaşlı adamın öğlen yemeği için eve dönmesiyle ben de yemek için otelime döndüm.

Kendimden çok emin değildim. Böyle sıradan bir evle karşılaşmayı beklemiyordum. O yaşlı adam, dağ evindeki korkunç arkeolog olabilirdi, ama olmayabilirdi de. Adam, şehre yakın her sayfiye yerinde ve tatil beldesinde bulabileceğiniz, ununu elemiş, eleğini duvara asmış yaşlı ve keyifli bir emekliye benziyordu. Tamamen zararsız birini arıyorsanız muhtemelen o adamı seçersiniz.

Fakat yemekten sonra otelin verandasında otururken, görmeyi umduğum ve gözden kaçırmaktan korktuğum şeyi görünce kendime geldim. Güneyden gelen beyaz bir yat, Ruff açıklarında demir attı. Yat 150 ton civarında bir ağırlığa sahipti ve direğindeki beyaz flamadan onun Deniz Kuvvetleri'ne ait olduğunu anlayabilirdiniz. Scaife'la birlikte limana inip, akşamüstü balık avına çıkmak üzere bir balıkçının teknesini kiraladık.

Sıcak ve huzurlu bir öğleden sonra geçirdim. İkimiz birlikte 9 kilo civarında morina balığı yakaladık ve ben, açık denizin dansıyla birlikte olaylara daha neşeli bir ruh haliyle bakmaya başladım. Ruff'ın muazzam, beyaz uçurumlarının üzerinde villaların kırmızı ve yeşil renklerini ve özellikle de Trafalgar Lodge'un belirgin bayrak direğini görebiliyordum. Saat dört civarı yeterince balık avladığımızı düşündüm ve tekneceye, denizin üstünde muhteşem beyaz bir kuş gibi duran ve her an kaçmaya hazır görünen yatin etrafında bir tur atmasını söyledim. Scaife, geminin yapı itibarıyla oldukça hızlı bir gemi olduğunu ve çok güçlü bir motora sahip olduğunu söyledi.

Geminin ismi *Ariadne*'di; bunu güvertedeki pirinç bölümleri cilalayan bir adamın şapkasından okumuştum. Onunla konuştuğumda bana hafif bir Essex aksanıyla cevap verdi. Güvertede çalışan bir başkası ise, bana saatin kaç olduğunu kusursuz bir İngilizceyle söyledi. Bizim teknenin sahibi onlardan biriyle hava konusunda bir tartışmaya girişti ve birkaç dakika boyunca küreklerimiz yardımıyla sancak pruvasının yanında durduk.

Sonra güverteye bir subayın gelmesiyle adamlar bir anda bizi umursamaz bir tavır takınıp başlarını önlerindeki işlere eğdiler. Subay temiz görünüşlü, hoş bir genç adamdı ve bize mükemmel bir İngilizceyle bugünkü balık avımız konusunda birkaç soru sordu. Ama bu konuda şüpheye düşmek imkânsızdı. Kısa kesilmiş saçları ve gömleğiyle boyunbağının kumaşına bakılırsa, adamın İngiltere'den olmadığı çok belliydi.

Bu bana biraz güven vermiş olsa da Bradgate'e doğru kürek çekmeye başladığımızda benim kronik şüphelerim yine kendilerini gösterdiler. Beni endişelendiren en önemli şey, düşmanlarımın bildiğim şeyleri Scudder'dan öğrendiğimi ve burayı bulmamı sağlayan ipucunu bana veren kişinin Scudder olduğunu bilmeleriydi. Scudder'ın burayı öğrendiğini biliyorlarsa, planlarını değiştirmeleri beklenmez miydi? Bu görevi başarıyla tamamlamaları öyle önemliydi ki hiçbir riske girmek istemezlerdi. Asıl mesele, Scudder'ın planlarının ne kadarını bildiğini düşündükleriydi. Dün gece Almanların planlarına bağlı kalma alışkanlıkları hakkında büyük bir güvenle konuşuyordum, fakat eğer peşlerinde olduğuma dair en ufak bir şüpheleri bile varsa planlarını değiştirmem için çok aptal olmaları gerekirdi. Dün gece gördüğüm adamın, onu tanıdığımı fark edip etmediğini düşündüm. Bir şekilde, adamın beni tanımadığını düşünüyordum ve buna inanmak zorundaydım. Bütün bu mesele, tüm hesaplarıma göre kesin bir zaferin keyfini çıkarmam gereken o akşamüstündeki kadar zor görünmemişi.

Otelde Scaife beni destroyerin kumandanıyla tanıştırdı ve karşılıklı biraz sohbet ettik. Bir ya da iki

saat sonra yeniden Trafalgar Lodge’u izlemeye gittim.

Yamacın biraz daha üstlerinde, boş bir evin bahçesinde bir gözetleme noktası buldum. Oradan, evin tüm bahçesini ve tenis kortunda maç yapan iki kişiyi rahatlıkla görebiliyordum. Adamlardan biri daha önce gördüğüm yaşlı beyefendi, diğeryse spor giysiler içinde olan daha genç biriydi. İkisi de ciğerlerini açmak için iyi bir egzersiz yapmak isteyen iki şehirli centilmen gibi büyük bir hevesle oynuyordu. Bundan daha masum bir görüntü olamazdı. Neşeyle gülüşüp yüksek sesle konuşarak oynadıkları oyunlarına, bir hizmetçinin gümüş tepsiyle getirdiği biralarını içmek için ara verdiler. Gözlerimi devirip kendime, dünya üzerinde yaşayan en aptal kişi olup olmadığını sordum. İskoçya’nın uçsuz bucaksız düzlüklerinde beni bir uçak ve arabayla kovalayan ve şüphesiz o şeytani antikacının başını çektiği gizem ve karanlık dolu dünya yok olmuştu. O adamların, Scudder’ı yere çivileyen bıçağı kullandığını ve dünya barışını tehlikeye atacak planları uygulamaya koymak üzere olduğunu tahmin etmek çok kolaydı. Ama burada gördüğüm, biraz egzersiz yaptıktan sonra monoton akşam yemeği için eve dönüp market fiyatları ve son kriket maçı skorları hakkında konuşacak ve Surbiton’daki günlük dedikodulardan bahsedecek olan iki iyi niyetli vatandaşı. Akbabalar ve şahinler yakalamak için bir tuzak kurup beklemiştim ama görünen oydu ki ağıma iki tumbul ardıç kuşu düşmüştü.

O anda bir bisikletin üzerinde, omzunda bir golf çantası taşıyan genç bir adam daha geldi. Tenis kortunun etrafında dolaştı ve oyuncular tarafından neşeyle selamlandı. Oyuncular genç adama takılıyordu ve şakaları korkunç derecede İngilizlere özgüydü. Sonra, kahverengi bir mendille alnını silen tumbul adam banyo yapması gerektiğini söyledi. Söylediklerini kelimesi kelimesine duydum – “Doğru düzgün, köpüklü bir banyoya ihtiyacım var,” dedi. “Bu, vücudumdaki bütün fazlalıkları alacak ve beni yeniden forma sokacak, Bob. Böylece yarınki maçta senin tozunu attıracağım.” Bu konuşma biçimi tamamen İngilizlere özgüydü.

Hepsi eve girdi ve benim kendimi büyük bir aptal gibi hissetmeme sebep oldular. Bu kez baltayı taşa vurmuşum. Bu adamlar rol yapıyor olabilirdi, ama öyleyse bile seyircileri neredeydi? 30 metre ileride, bir yaban gülünün gövdesinin ardından onları izliyor olduğumu bilemezlerdi. Bu içten adamların göründükleri kişilerden başka birileri olduklarına inanmak neredeyse imkânsızdı – sayfiye evinde oyun oynayan üç sıradan İngiliz. Onları sıkıcı bulabilirdiniz, ama masum olduklarını görmemeniz mümkün değildi.

Fakat üç kişiydiler; aralarından biri yaşlı, biri şişman, biri de zayıf ve esmerdi; evleri Scudder’ın notlarında belirttiği eve uyuyordu ve yarım mil açıkta demirlenmiş, içinde en az bir Alman subay olan bir yat bekliyordu. Aklımdan Karolides’in ölümünden sonra büyük bir depremin eşğine gelen Avrupa’yı ve Londra’da bıraktığım, önümüzdeki birkaç saat içinde gerçekleşecek olayları endişeyle bekleyen adamları geçirdim. Bir yerlerde kıyametin kopmak üzere olduğu su götürmezdi. Kara Taş kazanmıştı ve bu Haziran akşamını atlatabilirlerse çabalarının karşılığını da alacaklardı.

Yapabileceğim tek bir şey vardı – tamamen kendimden eminmişim gibi planıma devam edip, kendimi aptal durumuna düşürecekssem bile bunu onurumla yapmak. Hayatım boyunca yaptığım hiçbir işte bu kadar gönülsüz olmamıştım. O anda, o üç İngiliz beyefendisinin evine girip oyunlarının bittiğini söylemektense, her birinin elinde Browning marka tabancaları olan bir anarşist sığınağına baskın yapmayı ya da elimde bir altıpatlarla bir aslanla karşı karşıya kalmayı tercih edeceğimi

düşünüyordum. Bana nasıl da güleceklerdi!

Fakat bir anda, Zimbabve'deyken yaşlı Peter Pienaar'ın söylediği bir şeyi hatırladım. Peter'dan bu hikâyenin başlarında bir kez daha bahsetmişim. O, benim tanıdığım en iyi casustu ve tövbe etmeden önce birçok kez yetkililerin en çok aradığı kişiler arasında yer alıp kanun karşısında zor durumlara düşmüştü. Bir keresinde Peter'la kılık değiştirme konusunda konuşmuştuk ve ortaya attığı fikir beni o zamanlar çok etkilemişti. Peter, kaçak olan kişi işini iyi biliyorsa, parmak izi gibi çok net ipuçları dışındaki belirsiz fiziksel kanıtların çok az işe yarayacağını söylüyordu. Saç boyamak ya da takma bıyık takmak gibi yöntemlere, bunlar sanki birer çocuk oyunuymuş gibi gülüp geçerd. Peter'a göre en önemli şey, 'atmosfer yaratmak'tı.

Bir adam, ilk görüldüğü ortamdan tamamen farklı bir atmosferde görülüp, - asıl önemli kısmı burasıydı - bu yeni çevrede, sanki hep orada yaşıyormuş gibi görünmeyi başarabilirse, dünya üzerindeki en zeki dedektifi bile kandırabilirdi. Ve bir keresinde, siyah bir ceket alıp kiliseye gittiğini ve kendisini arayan adamla aynı dua kitabını nasıl paylaştığını anlatırdı. Bu adam Peter'ı daha önce bu kılıkta görmüş olsaydı muhakkak onu tanırdı, ama adam onu sadece elinde bir tabancayla bir handa enfiye çekerken görmüştü.

Peter'ın sözlerini hatırlamak, o gün boyunca ilk kez rahatlamamı sağladı. Peter yaşlı ve bilge bir adamdı ve peşinde olduğum adamlar da kafesinden kaçmak üzere olan kuşlar gibiydiler. Onlar da Peter'ın oyununu oynuyorsa ne olacaktı? Ancak bir aptal farklı görünmeye çalışırdı: kurnaz bir adamsa sıradan görünerek fark edilmez olmaya çalışırdı.

Ayrıca, yol işçisi kılığına girdiğimde kullanmış olduğum yine Peter'a ait olan bir düstur daha vardı. 'Kılık değiştirdiğinde, kendini büründüğün kılıktaki kişi olduğuna ikna edemezsen asla başarılı olamazsın.' Bu da tenis oynamalarını açıklardı. O adamların rol yapmasına gerek yoktu; sadece bir şalteri indirmiş ve onlar için ilki kadar doğal olan başka bir hayata geçmişlerdi. Bu, kulağa beylik bir laf gibi gelse de Peter bunun bütün ünlü suçluların ortak sırrı olduğunu söylerdi.

Saat sekize yaklaşırken geri dönüp Scaife'a talimatları verdim. Onunla adamlarını nasıl yerleştireceği konusunda bir plan yaptıktan sonra, akşam yemeği yemek istemediğim için bir yürüyüşe çıktım. Boş golf sahasının etrafından dolaşıp yamacın kuzeyine doğru ilerleyerek villaların oldukça yukarısındaki bir noktaya vardım.

Yeni yapılmış düzenli yollarda tenis oynamaktan ve plajdan gelen flanel takımlı insanlarla, radyo istasyonundan dönen bir Sahil Güvenlik görevlisiyle ve sahipleriyle birlikte eve dönen eşeklerle karşılaştım. Denizin üstüne çöken alacakaranlıkta *Ariadne*'in ve onun güneyinde, daha açıkta demirlemiş olan destroyerin ışıklarının yandığını ve Cock kumullarının ilerisinde Thames Nehri'ne doğru yola çıkmış olan buharlı gemilerin aydınlığını gördüm. Bu manzara öylesine huzurluydu ki kendimi her saniye daha da kötü hissediyordum. Trafalgar Lodge'a doğru harekete geçme cesaretini gösterebildiğimde saat dokuz buçuğa geliyordu.

Yolda giderken gördüğüm, bakıcısının ayaklarına dolanan bir tazi beni biraz olsun keyiflendirdi. Tazi bana, Zimbabve'deyken sahip olduğum ve Pali yamaçlarına avlanmaya giderken yanımda götürdüğüm köpeğimi hatırlatmıştı. Bir boz antilopu takip ederken, yaratığın nasıl bir anda gözden kaybolduğu hatırladım. Bir tazının en gelişmiş duyusu görme yeteneğidir ve benim de gözlerim fena değildir, ama o canavar sanki bir anda yeryüzünden silinmişti. Daha sonra bunu nasıl başardığını anlamıştım. Tepelerdeki gri kayalar, ancak bir fırtına bulutunun bir kargayı göstereceği kadar aydınlıktı. Antilop kaçmamıştı; yapması gereken tek şey kıpırtısız durup arkasındaki fona karışmaktı.

Aklımda bu anılar dolaşırken, bir anda bu hikâyenin ana fikrini o an içinde bulunduğum duruma

uyguladım. Kara Taş'ın kaçmasına gerek yoktu. Sessizce, coğrafyanın içinde erimişlerdi. Doğru iz üzerindeydim; bunu zihnime kazıdım ve kendi kendime, bunu hiç unutmuyacağıma dair söz verdim. Son sözü Peter Pienaar söylemişti.

Scaife'ın adamları şimdiye kadar yerlerini almış olmalıydı, ama etrafta hiç kimse görünmüyordu. Ev, izlemek isteyen herkese açık bir pazaryeri gibi ortada duruyordu. Üç adımlık bir korkuluk, evi yamaç yolundan ayırıyordu; zemin kattaki tüm pencereler açıktı ve kısılmış olan ışıklar ve içeriden gelen alçak konuşma sesleri, ev sahiplerinin akşam yemeklerini henüz bitirmiş olduğunu gösteriyordu. Her şey, bir hayır kurumu standında olacağı kadar açık ve netti. Kendimi dünyanın en büyük aptalı gibi hissederek bahçe kapısını açıp zili çaldım.

Benim gibi, dünyanın birçok yerindeki zorlu coğrafyalarda seyahat etmiş bir adam, toplumun iki kesimiyle çok iyi anlaşır: zenginler ve fakirler. Ben onları anlarım, onlar da beni. Çobanlar, serseriler ve yol işçisiyleyken kendimi evimde gibi hissediyordum; Sör Walter ve dün akşam tanıştığım adamlarla birlikteyken de keyfim oldukça yerindeydi. Bunun sebebini açıklayamam, ama durum bu. Benim gibi adamların anlayamadığı tek grup, rahat ve sakin orta sınıfın, villalarda ve sayfiye yerlerinde sürdürdükleri hayattır. Hayata bakış açılarını bilmeyiz, alışkanlıklarına anlam veremeyiz ve onlardan, bir siyah pitondan çekindiğimiz kadar çekiniriz. İyi giyimli bir sofracı hizmetçisi kapıyı açtığı anda, sanki sesim kısılmıştı.

Bay Appleton'la görüşmek istediğimi söyleyince içeri buyur edildim. Planım, aniden yemek odasına girip odadaki adamların yüzünde beni tanıdıklarına dair bir ifade bularak teorimi desteklemektir. Ama kendimi o düzenli koridorda bulduğumda sanki bu ev beni ele geçirdi. Burada, on bin İngiliz evinde görebileceğiniz golf çantaları, tenis raketleri, hasır şapkalar ve keplerle bir sürü eldiven ve baston vardı. Özenle katlanmış birkaç palto ve yağmurluk eski bir meşe sandığın üzerine konmuştu, duvardaysa büyükbabalarından kalmış gibi görünen bir guguklu saat, pirinçten yapılmış birkaç yatak ısıtıcısı ve Chiltern'ın St. Leger Kupası'nı kazandığı zamandan kalma bir gazete baskısı asılıydı. Burası bir Anglikan Kilisesi kadar Ortodoks-tu. Hizmetçi bana ismimi sorduğunda otomatik olarak cevap verdim ve koridorun sağ tarafındaki sigara odasına götürüldüm.

Bu oda daha da beterdirdi. Burayı incelemek için pek vaktim olmadı, ama şömüne rafında, bir İngiliz lisesi ya da üniversitesinde çekilmiş olduklarına yemin edebileceğim bir grup fotoğraf gördüm. Odaya sadece göz gezdirebilmiştim; daha sonra kendimi toplayıp hizmetçinin peşinden gittim. Ama artık çok geçti. Hizmetçi çoktan odaya girip ismimi efendisine iletmişti ve ben, ismimi duyduklarında nasıl bir tepki verdiklerini görme şansımı kaybetmiştim.

Odaya girdiğimde, masanın başında oturan yaşlı adam beni karşılamak için ayağa kalkıp bana döndü. Hem yaşlı adam, hem de tumbul adam olarak tanıdığım, akşam giysileri içindeydi – kısa bir ceket ve siyah bir papyon takmışlardı. Esmer olan üçüncü adamsa, yünlü kumaştan mavi bir takım giymiş, beyaz bir kuşak takmıştı ki bu bir cins okul ya da kulüp üniformasına benziyordu.

Yaşlı adamın tavırları çok kibardı. “Bay Hannay,” dedi tereddütle. “Beni görmek mi istediniz? Bana bir dakika müsaade edin beyler, az sonra tekrar size katılacağım. Biz en iyisi sigara odasına geçelim.”

Kendime zerre kadar güvenmesem de kendimi rolümü oynamaya zorladım. Bir sandalye çekip oturdum. “Sanırım sizinle daha önce tanışmıştık,” dedim. “Ve sanırım ne için buraya geldiğimi

biliyorsunuz.”

Oda oldukça loştu, ama görebildiğim kadarıyla şaşırmış numarasını oldukça iyi yaptılar.

“Olabilir. Olabilir,” dedi yaşlı adam. “Hafızam pek iyi değildir, ama korkarım ki geliş nedeninizi bana söylemeniz gerekecek beyefendi, çünkü gerçekten bilmiyorum.”

“Pekâlâ,” dedim ve o anda tamamen aptalca bir iş yapmakta olduğumu düşünüyordum. “Size, artık oyunun bittiğini söylemeye geldim. Elimde, üçünüz için bir tutuklama emri var.”

“Tutuklama mı,” dedi yaşlı adam ve gerçekten şok olmuş gibi görünüyordu. “Tutuklama! Aman Tanrım! Neyle suçlanıyoruz?”

“Geçtiğimiz ayın 23’ünde, Londra’da Franklin Scudder’ı öldürmekle.”

“Bu ismi daha önce hiç duymadım,” dedi yaşlı adam sersemlemiş bir sesle.

Diğerlerinden biri söze girdi. “Şu Portland Place Cinayeti. Bunu gazetede okumuştum. Aman Tanrım, siz aklınızı kaçırmış olmalısınız beyefendi! Nereden geliyorsunuz?”

“Scotland Yard’dan,” dedim.

Bundan sonraki bir dakika boyunca odayı ölüm sessizliği kapladı. Yaşlı adam, gözlerini tabağına dikmiş, çatalını kullanarak bir fındıkla oynuyordu ki bu, masum bir şaşkınlığın en iyi ifadesiydi.

Sonra tombul olan konuşmaya başladı. Söyleyeceği sözleri dikkatle seçmek istiyormuş gibi biraz tutuk konuşuyordu.

“Hemen telaşlanma amcacığım,” dedi. “Bu büyük bir hata, ama bazen böyle şeyler olabiliyor, her şeyi rahatlıkla yoluna koyabiliriz. Masumiyetimizi kanıtlamak zor olmayacaktır. 23 Mayıs’ta yurt dışında olduğumu kanıtlayabilirim. Bob da bir bakımevindeydi. Sen Londra’daydın, ama o gün ne yaptığını kanıtlayabilirsin.”

“Doğru, Percy! Elbette, bu çok kolay olacak. 23 Mayıs. Bu, Agatha’nın düğününün ertesi günüydü. Bir düşünüyüm. O gün ne yapmıştım? Sabah Woking’den gelip öğlen yemeğimi Charlie Symons’la yedim. Sonra – evet, akşam yemeğinde de Fishmonger ailesiyle birlikteydim. O akşamki pançın bana pek iyi gelmediğini ve ertesi sabah kendimi hasta gibi hissettiğimi hatırlıyorum. Ayrıca, o akşam yemeğinden dönerken bir kutu puro satın almıştım.” Eliyle masanın üzerindeki bir kutuyu gösterip sinirli bir tavırla güldü.

Genç adam, saygılı bir ses tonuyla, “Beyefendi, bence siz de yanıldığınızı anlayacaksınız. Her İngiliz vatandaşı gibi kanun koruyucularına yardım etmek isteriz, fakat Scotland Yard’ın kendini aptal durumuna düşürmesini istemeyiz. Değil mi, amca?”

“Elbette, Bob.” Yaşlı adamın sesine yeniden güven gelmişti. “Elbette, yetkililere yardımcı olmak için elimizden gelen her şeyi yaparız. Ama bu kadarı da biraz fazla. Bunu kaldıramıyorum.”

“Nellie bunu duyduğunda nasıl da gülecek!” dedi tombul adam. “Her zaman can sıkıntısından öleceğini, çünkü senin başına asla hiçbir şey gelmediğini söyleyip durur. Ama artık senin de anlatabileceğin iyi bir hikâyem var.” Ardından keyifle gülmeye başladı.

“Aman Tanrım, evet! Düşünsenize! Kulüpte anlatmak için ne harika bir hikâyem! Sanırım masum olduğumu kanıtlamak için şu anda kızgın olmalıyım, ama bu durum o kadar eğlenceli ki! Neredeyse bana yaşattığınız korku için bile sizi bağışlayacağım! O kadar ciddi görünüyordunuz ki neredeyse uykumda yürüyüp insanları öldürdüğüme ben bile inanacaktım!”

Tüm bunlar rol olamazdı, hepsi de çok gerçekçi görünüyordu. Bir anda kendime olan tüm güvenimi kaybettim ve içimde özür dileyip oradan ayrılmak için dayanılmaz bir istek duydum. Ama kendi

kendime, İngiltere'nin dalga malzemesi olacaksam bile bu işin peşini sonuna kadar bırakmamam gerektiğini söyledim. Masanın üzerindeki mumların ışığı yeterli değildi. Ben de kafa karışıklığımı gidermek için yerimden kalkıp kapıya gittim ve elektrik lambasını açtım. Oda bir anda aydınlanınca adamlar gözlerini kırptırdı, bense bu üç yüzü inceliyordum.

Ama hiçbir sonuca varamadım. Biri yaşlı ve kel, biri tıknaz, biri de zayıf ve esmerdi. Dış görünüşlerinde, beni İskoçya'da kovalayan adamlar olmalarını engelleyecek hiçbir şey yoktu, fakat onları tanımamı sağlayan hiçbir ize de rastlayamadım. Yol işçisi kılığında biriyle, Ned Ainslie kılığında bir diğeriyle karşılaşmış olmama rağmen ve iyi bir hafızaya ve sağlam bir gözlem gücüne sahip olduğum halde neden kendimden emin olamadığımı bir türlü anlayamıyordum. Bu adamlar, kesinlikle olduklarını iddia ettikleri kişilermiş gibi görünüyorlardı, fakat bir türlü onlara tam anlamıyla inanamıyordum.

Duvarlarında oymabaskılar asılı olan, şömine üzerindeki rafta bir mutfak önlüğü ve yaşlı bir hanımefendinin yağlıboya tablosu bulunan bu güzel yemek odasında bu adamlarla dağlardaki caniler arasında bağlantı kuracak hiçbir şeye rastlayamıyordum. Yanımda gümüş bir sigara kutusu duruyordu ve bunu, Bay Percival Appleton'ın St. Bede Kulübü'ndeki golf turnuvasından kazanmış olduğunu gördüm. Kendimi hızla bu evin dışına atmamı engellemek için, aklıma durmadan Peter Pienaar'ı getirmem gerekiyordu.

“Pekâlâ,” dedi yaşlı adam kibarca, “İncelemeniz sonucunda tatmin oldunuz mu, beyefendi?”

Aklıma söylenebilecek hiçbir şey gelmedi.

“Umarım bu saçma işin peşini bırakmak sizin için de uygun olur. Hakkınızda şikâyette bulunmayacağım, fakat eminim bu durumun saygıdeğer insanlar için ne kadar rahatsız edici olduğunu tahmin ediyorsunuzdur.”

Kafamı salladım.

“Aman Tanrım,” dedi genç adam. “Bu mesele biraz fazla uzadı.”

“Sizinle polis merkezine gelmemizi mi istiyorsunuz,” diye sordu tıknaz olan. “Bu, meseleyi kökten çözmek için en iyi yol olacaktır. Ama tahminen siz yerel polis istasyonuyla da yetinmezsiniz. Elinizdeki tutuklama emrini görmeyi isteme hakkım var, fakat isminizi karalamak gibi bir niyetim yok. Sonuçta siz sadece görevinizi yapıyorsunuz. Ama itiraf etmelisiniz ki bu, oldukça tuhaf bir durum. Siz ne yapmamızı teklif ediyorsunuz?”

Artık, adamlarımı içeri çağırıp onları tutuklatmak ya da yanlış anlaşılma için özür dileyip evden ayrılmak dışında hiçbir seçeneğim yoktu. Bu ev ve adamların oldukça masum görünen tavırları— tam olarak masum denemese de yüzlerindeki içten hayret ve endişe ifadeleri – yüzünden sanki hipnotize olmuş gibiydim.

“Peter Pienaar,’ dedim içimden ve bir an için, kendimi aptal durumuna düşürüp onlardan özür dilemeye çok yaklaştım.

“Bence bu arada bir tur briç oynayalım,” dedi tıknaz olan. Böylece Bay Hannay de bu meseleyi düşünmek için zaman kazanmış olur. Ayrıca zaten dördüncü oyuncuya ihtiyacımız vardı. Oynar mısınız, beyefendi?”

Bu daveti, kulüpteki sıradan bir davetmiş gibi kabul ettim. Olayların bu şekilde gelişmesi elimi kolumu bağlamıştı sanki. Bir masa üzerinde oyun kâğıtlarının hazırlanmış olduğu sigara odasına gittik ve bana sigara ve içki ikram edildi. Rüyadaymış gibi masadaki yerime oturdum. Pencere açıktı ve ay ışığı yamaçları ve denizi sarı bir ışıkla yıkıyordu. Ben ise kendimde değil gibiydim. Üç centilmen,

eski ruh hallerine geri dönmüş, gittiğiniz her kulüpte duyabileceğiniz cinsten keyifli konuşmalarına kaldıkları yerden devam ediyorlardı. Orada çatık kaşlarım ve durmadan yüzlerinde dolaşan gözlerimle tuhaf bir portre çiziyor olmalıydım.

Benim eşim genç ve esmer olandı. Genellikle iyi bir briç oyuncusuyumdur, fakat o gece oldukça kötü bir sonuç almış olmalıyım. Kafamı karıştırdıklarını fark etmişlerdi; bu nedenle daha da rahat davranmaya başladılar. Yüzlerine bakmaya devam ettim fakat bu yüzler bana hiçbir şey söylemiyordu. Mesele farklı görünmeleri değil, farklı *olmalarıydı*. Umutsuzca kendime Peter Pienaar'ın sözlerini anımsattım.

Sonra bir şey beni uyandırdı.

Yaşlı adam bir puro yakmak için elini masanın üstüne bıraktı. Sonra, kartları tekrar eline almadan önce kısa bir süre sırtını sandalyesine yaslayıp parmaklarıyla dizinin üzerinde tempo tuttu.

Bu hareketi dağ evinde, arkamda silahlı uşaklarıyla onun önünde ayakta dururken de yaptığını hatırlayıvermiştim.

Sadece saniyeler süren bu küçücük hareketi, kartlarıma baktığım bir anda gözden kaçırma ihtimalim öyle yüksekti ki! Ama kaçırmadım ve bir anda sanki bütün oda aydınlandı. Gözlerimin önünden bir perde kalktı ve karşımdaki üç adamın onlar olduğuna emin oldum.

Şömine rafının üzerindeki saat onu vurdu.

Üç adamın yüzleri sanki gözlerimin önünde değişip sırlarını açığa vurmaya başlamıştı. Genç olan, katildi. Az önce sadece hafif ve eğlenceli görünen gözlerde artık zulüm ve acımasızlık görüyordum. Scud-der'ı yere çivileyen bıçağın ona ait olduğuna emin oldum. Ayrıca, Karolides'e kurşun sıkan da oydu.

Tıknaz adamın yüzü ona bakarken silikleşip yeni ve farklı ifadelere bürünüyor gibiydi. Sanki sahip olduğu şey bir yüz değil, istediği an istediğini kullanabildiği yüz farklı maskeydi. Bu adam çok iyi bir aktör olmalıydı. Belki de dün gece Lord Alloa kılığına giren oydu, belki de değildi; bunun bir önemi yoktu. Scudder'ı en başta takip edip ona kartını bırakan adamın o olup olmadığını merak ettim. Scudder adamın peltek bir konuşması olduğunu söylemişti ve peltekliğinin durumu ne kadar korkutucu kılabilceğini hayal edebiliyordum.

Fakat aralarındaki en önemli kişi yaşlı adamdı. Ekibin beyni oydu ve bir çekiç kadar soğuk, hesaplı ve acımasızdı. Ama artık gözlerim açılmıştı ve nasıl olup da o yüzde iyiliksever bir ifade gördüğümü merak ediyordum. Çenesi soğuk çelikten dökülmüş gibi görünüyordu ve gözlerinde, yırtıcı bir kuşunkine benzeyen, insani olmayan bir parıltı vardı. Oyuna devam ettim fakat her geçen saniyeyle yüreğimdeki nefret daha da büyüyordu. Bu his beni neredeyse boğacaktı ve eşim konuştuğunda ona cevap vermekte epeyce zorlandım. Onların yanında kalmaya ancak çok kısa bir süre daha dayanabilirdim.

“Vay canına! Bob! Bak saat kaç olmuş!” dedi yaşlı adam. “Trene yetişmek için hazırlanmaya başlasan iyi olur.” Ve bana dönerek, “Bob’un bu gece gitmesi gerekiyor,” diye ekledi. Artık bu sesin bir yalancıya ait olduğunu net olarak anlayabiliyordum.

Saate baktım; neredeyse on buçuk olmuştu.

“Korkarım yolculuğunu ertelemesi gerekecek,” dedim.

“Lanet olsun,” dedi genç adam. “Bu meseleyi hallettiğimizi zannediyordum. Ama gitmek zorundayım. Size adresimi verebilirim, ya da istediğiniz bir güvence vermeye de hazırım.”

“Hayır,” dedim. “Kalmanız gerekiyor.”

O noktada, umutsuz durumda olduklarını anlamalarını bekliyordum. Tek şansları, beni aptal oynadığıma ve bu konuda başarılı olamadığıma ikna etmektir. Fakat yaşlı adam tekrar lafa karıştı.

“Yeğenime ben kefil olabilirim. Bu sizin içinizi de rahatlatacaktır, Bay Hannay.” Bana mı öyle gelmişti yoksa o yumuşak ses tonunu altında ufak bir duraksama mı sezmişim?

Sezгим doğru olmalıydı, çünkü ona bir daha baktığımda, beynime korku dolu bir anıyla kazanmış olan o şahin gibi göz kırpması bir kez daha gördüm.

İşaretimi verdim.

Hemen ardından ışıklar söndü. Güçlü bir çift kol beni göğsümün etrafımdan yakalayıp, silah konması olası ceplerimi aramaya başladı.

“Çabuk Franz!” diye bağırdı birisi Almanca. “Gemi! Gemi!” Adam konuşurken, ay ışığıyla aydınlanmış bahçede adamlarımdan ikisini gördüm.

Genç ve esmer olan pencereye yöneldi ve ona kimse ulaşmadan pencereden ve alçak çitin üzerinden atladı. Ben yaşlı adamı yakaladığımda odada birçok kişinin olduğunu fark ettim. Tıknaz olanın yakalandığını gördüm fakat gözlerim asıl plaj kapısına giden yolda hızla yol almakta olan Franz’ı arıyordu. Bir adam onu takip ediyordu, ama hiç şansı yoktu. Kaçak, kapıdan geçtikten sonra kapıyı arkasından kilitledi ve ben ellerim yaşlı adamın boynunu kavramış halde, bir insanın tüm o basamakları inmesine yetecek süre boyunca ardından bakakaldım.

Aniden yaşlı adam kendini benim elimden kurtardı ve kendini duvara doğru savurdu. Sanki bir şalter kaldırılmış gibi bir çıt sesi duyuldu. Sonra yerin derinliklerinden bir yıkılma sesi duyulmaya başlandı ve pencereden, denize inen merdivenler tarafında büyük, beyaz bir toz bulutunun belirdiğini gördüm.

Biri odanın ışığını açtı.

Yaşlı adam bana çakmak çakmak gözlerle bakıyordu.

“O artık güvende,” diye haykırdı. “Ona zamanında yetişemezsiniz... O gitti... O başardı... Kara Taş, zafere ulaştı.”

O gözlerde, sıradan bir zafer sevincinden fazlası vardı. Yırtıcı bir kuş gibi büzülen bu gözlerde şimdi de bir şahinin gururunu görebiliyordum. Bu gözler, başka hiçbir şeyi görmeyen, fanatik bir öfkeyle parlıyordu ve ilk kez, en başından beri ne kadar korkunç bir şeyle yüz yüze olduğumu anlıyordum. Bu adam sadece bir casus değildi; aynı zamanda, kendi inançlarına göre ateşli bir vatanseverdi.

Kelepçeler bileklerine geçirilirken, ona son sözlerimi söyledim.

“Umarım Franz bu başarısının keyfini çıkarabilir. Size söylemeliyim ki, *Ariadne* son bir saattir bizim komutamız altındaydı.”

Tüm dünyanın bildiği gibi, üç hafta sonra savaşa girdik. Savaşın ilk haftasında orduya yazıldım ve Matabele’deki deneyimlerim sayesinde doğrudan Yüzbaşı unvanına layık görüldüm. Ama sanırım

ben, yapabileceğim en büyük hizmeti o üniformayı giymeden önce yapmışım.